

НАПЕРАКОР СМЕРЦІ
РАТАВАЛА ЖЫЦЦІ

7

МАПАДЫ
555-ГАДОВЫ
АСТРАВЕЦ

9

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

22

ЖНІЎНЯ 2023 г.

АЎТОРАК

№ 161 (30041)

ЦЫТАТА ДНЯ

Намеснік прэм'ер-міністра
Пётр ПАРХОМЧЫК:

«Прэзідэнтам была пастаўлена жорсткае задача выпусціць сёлета 60 тысяч легкавых аўтамабіляў, і яна будзе безумоўна выканана. Ужо 40 тысяч аўтамабіляў выраблена і рэалізавана. Важная задача — лакалізацыя кампанентнай базы гэтых аўтамабіляў. Наступны год будзе вельмі складаны для кампаніі «БЕЛДЖЫ»: мы павінны стварыць за кароткі перыяд штампавачную вытворчасць, каб вырабляць усе кампаненты кузава для нашых прадпрыемстваў. Акрамя таго, трэба стварыць вытворчасць на зварцы канструкцый. Таму пераходзім да этапу стварэння дадатковых магутнасцяў з разліку 80 тысяч аўтамабіляў за год пры двухзменных рэжыме працы».

Водар «Бацькавай булкі»

Фота: Еван'я

Фестываль з такой назвай у Свіслачы стаў своеасаблівым турыстычным брэндам, які ўжо другі год запар збірае гасцей з усёй краіны і нават замежжа. Нарадзілася гэтае свята пасля візіту Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнка на мясцовую пяхарню ў 2021 годзе. Свіслацкія майстры далі назву самай папулярнай плячэнцы — «Бацькава булка». Сёлета свае работы на фестывалі прадставілі пекары з усёй краіны.

Асабліва ўвага — той самай «Бацькавай булцы». Майстар-клас па яе вырабе правялі для ўсіх ахвотных. У праграме фестывалю таксама любімыя гасцямі і ўдзельнікамі «Бацькава міля», экскурсія «Ад збожжа да хлеба», інтэрактыўная пляцоўка «Булка-варажбітка і ўсе-ўсе-ўсе», рэтра-танцпляцоўка Гродзенскай абласной філармоніі. І, вядома ж, вядома ў Свіслачы ў той дзень было напоўнена водарам свежага хлеба.

КОРАТКА

- У Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце адбылася урачыстая цырымонія адкрыцця праекта «Школа кіравання». Праект з'яўляецца праграмай дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі, якая дазваляе пасля яе паспяховага заканчэння быць залічаным у Акадэмію кіравання на бюджэтную форму навучання без здачы ўступных іспытаў. Аналагаў такога праекта ў краіне няма.
- Мініфарм запрашае да ўдзелу ў творчым конкурсе «Моцная сям'я — моцная дзяржава».
- Парк дарожнай гаспадаркі Алтайскага краю папоўніўся 15 пагрузчыкамі АМКАДОР.
- Паказ мод, навуковае шоу, пікнікі. «Першакласным святкам» праводзяць лета ў Батанічным садзе Мінска.

Фінансы

БІЗНЕС МЯСЦОВЫ — ІНТАРЭС ДЗЯРЖАЎНЫ

Прадпрымальніцкі сектар краіны на прыкладзе сталіцы

Мясцовы бізнес адыгрывае найважнейшую ролю ў фарміраванні эканомікі, павелічэнні спектра рэалізаваных тавараў і паслуг, стварэнні здаровага канкурэнтназдольнага асяроддзя не толькі ў асобным рэгіёне, але і ў краіне ў цэлым. Пра тое, які ідуць справы ў прадстаўнікоў малага і сярэдняга бізнесу ў сталіцы, ішла гаворка на прэс-канферэнцыі «Перспектывы развіцця мясцовага бізнесу і прадпрымальніцтва ў горадзе Мінску».

Лідары са сталічнай прапіскай

Больш як 40 працэнтаў малых і сярэдніх арганізацый і амаль 30 працэнтаў індывідуальных прадпрымальнікаў краіны зарэгістраваны ў Мінску. На сёння 32 працэнты ўсіх занятых у сферы малага і сярэдняга прадпрымальніцтва, а гэта амаль паўмільёна чалавек, маюць сталічную прапіску. Згодна са статыстычнымі данымі, па выніках 2022 года Мінск застаецца абсалютным лідарам па ўзроўні развіцця малага і сярэдняга прадпрымальніцтва як па краіне ў цэлым, так і па ўкладзе сталічнага малага і сярэдняга бізнесу ў эканоміку горада. Пра гэта паведаміла намеснік дырэктара Дэпартамента па прадпрымальніцтве Міністэрства эканомікі Ірына БАБАЧОНАК. Яна разгледзела развіццё ўсяго прадпрымальніцкага сектара краіны на прыкладзе сталіцы.

Прыёмная кампанія — 2023

ПРАГРАМАННЕ, МЕДЫЦЫНА, МІЖНАРОДНЫЯ АДНОСІНЫ

Якія спецыяльнасці цікавілі сёлетніх абітурыентаў і што з сёлетніх навацый захавасца праз год?

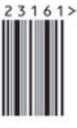
Сёлетняя ўступная кампанія амаль завершана, больш за 50 тысяч абітурыентаў 1 верасня зойме месцы ў студэнцкіх аўдыторыях. Яшчэ амаль 40 тысяч выпускнікоў школ паступілі ў сярэднія спецыяльныя навукальныя ўстановы. Завершаецца прыём дакументаў ва ўстановы прафэхадукцыі, якія прапануюць больш за 250 прафесій. Пра асаблівасці сёлетняй уступнай кампаніі і яе вынікі расказаў начальнік галоўнага ўпраўлення прафесійнай адукацыі Міністэрства адукацыі Сяргей ПІШЧОЎ.

Рост цікавасці да педагогічнай прафесіі і традыцыйна высокі конкурс у медыцынскія ВНУ

Кіраўнік ведамства адзначыў, што прыёмная кампанія праводзілася з улікам пастаўленых кіраўніком дзяржавы задач па стварэнні справядлівых, роўных і празрыстых умоў для паступлення. Быў праведзены комплекс мерапрыемстваў, які дазволіў убачыць матываваных, адораных і таленавітых абітурыентаў і стварыць для іх шэраг умоў для паступлення на абраныя спецыяльнасці і спецыяльнасці, запатрабаваныя эканомікай.

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

СТАР. 4

СТАР. 5

Меркаванні

ЗАЯВЫ, ЯКІЯ ВЫЗНАЧАЮЦЬ ДАЛЕЙШЫ КУРС РАЗВІЦЦА ПАДЗЕЙ У ПЛАНЕТАРНЫМ МАШТАБЕ

Беларускія парламентарыі пракаментавалі рэзананснае інтэрв'ю Прэзідэнта

Размова Аляксандра Лукашэнкі з украінскай журналісткай Дзіянай Панчанка ўжо некалькі дзён знаходзіцца ў лідарах па папулярнасці на YouTube. За некалькі дзён — практычна пяць мільёнаў праглядаў, дзясяткі тысяч каментарыяў. Тэмы, якія ўзняў кіраўнік дзяржавы, адказваючы на пытанні журналісткі, — вострыя і актуальныя. Невыпадкова інтэрв'ю актыўна абмяркоўваецца на самых розных пляцоўках. Карэспандэнты «Звязды» сабралі меркаванні членаў Савета Рэспублікі і дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу.

Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Сяргей РАЧКОЎ:

— Сустрэча кіраўніка дзяржавы з журналістам з Украіны яшчэ раз прадманастравала, наколькі глыбока Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь пагружаны ў тэматыку сітуацыі вакол Украіны. Аляксандр Рыгоравіч Лукашэнка таксама паказаў, што ён вельмі глыбока, усебакова аналізуе геапалітычную сітуацыю ў свеце і праз гэтую прызму — абстаноўку ў суседняй краіне, дзе працягвае ажыццяўляцца расійска-украінскі канфлікт. Можна вылучыць шмат тэзісаў, якія і закрануў, і глыбока разгледзеў кіраўнік дзяржавы. Гэта і пытанні, звязаныя з зараджэннем гэтай сітуацыі ва Украіне, аб прычынах сітуацыі, якая склалася. Перш за ўсё — выснова аб тым, што калі ідзе працэс разбурэння дзяржаўнасці, дзяржаўных інстытутаў, калі пачынаецца прыватызацыя дзяржаўнай уласнасці ў інтарэсах асобных асоб, тады і адбываюцца такія дастаткова трагічныя, сумныя падзеі. У гутарцы Прэзідэнта з украінскім журналістам я хацеў бы вылучыць тэму ядзернай зброі. Гэта вельмі важная праблема. Вядома, што Рэспубліка Беларусь вярнула на сваю тэрыторыю тактычную ядзерную зброю. Мы пакуль не сталі кампенсавана тую зброю, якая была вывезена ў 90-я гады, — маецца на ўвазе стратэгічная зброя. Ядзерная зброя з'яўляецца важным стрымлівальным фактарам, перш за ўсё ў адносінах да тых, хто, можа быць, задумвае агрэсію ў адносінах да Рэспублікі Беларусь. Мы маем поўную здатнасць там думкаць і лічыць. І гэта звязана з нашым чынам сур'ёзнага ўзбраення перш за ўсё на заходніх граніцах Рэспублікі Беларусь. Мы не можам не звярнуць увагу на тую падтрымку, якую аказваюць гэтым краінам Злучаныя Штаты Амерыкі пастайкам новых, найперш не абарончых, а наступальных узбраенняў. Прэзідэнт вельмі дакладна даў зразумець, што калі будзе агрэсія супраць Рэспублікі Беларусь, то наша краіна прыменіць увесь арсенал узбраенняў, які ёсць у яе, для таго каб адбіць гэты напад. Поўнаасцю падтрымлівае кіраўніка нашай дзяржавы ў тым, што калі будзе агрэсія і з боку нашай паўднёвай суседкі, то мы прыменім усе ўзбраенні, якія не-

ворагу на інфармацыйным полі супрацьборства, сараваў маскі з тых, хто хаваўся за спіны, хто распальвае пажар вайны на планеце і раскідвае запалкі, ствараючы напружанасць у рэгіёне і на кантынентах.

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Фелікс ЯШКОЎ:

— Зробленыя Прэзідэнтам заявы не толькі сенсацыйныя. Яны вызначаюць далейшы курс развіцця падзей у планетарным маштабе. Інтэрв'ю украінскай журналісткі — гэта чарговая бліскучая перамога на палітычным полі нашага Прэзідэнта. Ён выразна даў зразумець: неўцямнае Беларусі ў лакальных ваенных канфліктах — гэта на сёння бяспрэчна і адзіны стрымлівальны фактар развязвання новай сусветнай вайны. І толькі недальнабачныя палітыкі могуць гэта не разумець. Гутарка атрымалася не толькі жывой, але і каштоўнай для наступнага аналізу экспертамі ў галіне палітычных, ваенных і дыпламатычных адносін. Адказваючы на пытанні інтэрв'ю, наш Прэзідэнт віртуозна падаў урок «заходнікам» і іх паслухачам у тым, наколькі прыстойнай і адкрытай павінна быць палітычная камунікацыя для эфектыўнага вырашэння спрэчак і канфліктаў, якія ўзнікаюць, — нават у фазе вострага супрацьстаяння. Асноўны пасьл беларускага лідара сваім калегам — вучыцеся мець зносіны адзін з адным дзеля спакою на сваіх землях і дабрабыту ўласных народаў. Літаральна кожная рэпка аргументавала той факт, што толькі адкрытасць да дыялогу і да стварэння абмеркавання на міжнароднай арэне можа выратаваць нас усіх ад гібелі ў маральным і фізічным плане. Менавіта таму агучаны тон гутарцы задавала цвёрда міратворчая пазіцыя Прэзідэнта, які не на словах, а рэальнымі дзеяннямі ўжо дзясяткі гадоў дапамагае суседзям згладзіць вуглі і мудра абыходзіць стромкія вяршы. Прытэм заўсёды — па-бацькоўску ці па-сяброўску — падказваючы варыянты найбольш канструктыўнага вырашэння сітуацыі, як паказвае далейшы вопыт.

Намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па міжнародных справах Алег ГАЙДУКЕВІЧ:

— Мяне вельмі ўразіла інтэрв'ю Прэзідэнта. Акрамя праўдзівага аналізу сітуацыі, якая адбываецца, акрамя прагнозаў (а практыка паказала, што яны спраўджаюцца, і ўкраінскім палітыкам варта было б прыслухоўвацца да таго, што гаворыць беларускі лідар), я ўбачыў б'юль Аляксандра Рыгоравіча Лукашэнкі за тое, што цяпер адбываецца ва Украіне, за ўвесь наш сла-

вянскі народ. Боль за рускіх, украінцаў, беларусаў, гэта наш агульны боль. Захаду ўдалося здзейсніць мару — развязаць вайну на постацевай прасторы. Амерыканцы самі баяцца ваяваць, у іх самая баязлівая армія, але яны заўсёды стваралі канфлікты па ўсім свеце. Але яны праігралі: не змоглі знішчыць Беларусь у 2020 годзе, не змоглі Расію паставіць на калені. Упэўнены, што дзякуючы нашым лідарам мы здолеем сітуацыю ва Украіне перамацаць. Я ўбачыў у інтэрв'ю шчырыя перажыванні за Украінскі народ, клопат аб гэтай краіне, перажыванні за яе незалежнасць. На вялікі жаль, яна цяпер незалежнасць страціла. Аляксандр Лукашэнка думае на перспектыву і, улічваючы вопыт, здольны спрагназаваць лёс сваёй краіны праз 20–30 гадоў. Нам не патрэбны менеджары ва ўладзе, як гэтага жадае Запад, нам патрэбны лідар нацыі, такі, які ёсць у Беларусі.

Намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіццях Алег ДЗЯЧЭНКА:

— Кіраўнік нашай дзяржавы заўсёды ўдзяляў пільную ўвагу украінскаму пытанню. У публічных выступленнях, у інтэрв'ю сродкам масавай інфармацыі, на сустрэчах з насельніцтвам, у вытворчых калектывах даваў аб'ектыўную адзнаку ўсім палітычным падзеям, якія амаль дзясці гадоў скаляняюць братэрскае для нас рэспубліку. На працягу ўсяго перыяду канфрантацыі наш Прэзідэнт паслядоўна прапагандаваў бакам за сталом перагавораў урэгуляваць усе спрэчныя пытанні з улікам існуючых грамадска-палітычных рэалій. Відавочна, што немагчыма сёння ваенным шляхам вырашыць сітуацыю, якая склалася. Кожны дзень забірае жыцці тысяч вайскоўцаў з абодвух бакоў, знесена «у нуль» эканоміка рэгіёна, разбурана грамадзянская інфраструктура, расце згальненне простых людзей. Мільёны бежанцаў з паўднёва-ўсходніх рэгіёнаў Украіны, якія ператварыліся ў поле бою, вымушаны шукаць выратавання за перыметрам межаў сваёй некалі квітнечай радзімы. Дэмаграфічныя наступствы супрацьстаяння жахаюць сваім размахам. У гэтых умовах усё больш пашыраецца грамадскі запыт на ўсталяванне міру і бяспекі, спыненне ўсякага бессэнсоўнага кровапраліцця. Немалаважна, што заклік нашага Прэзідэнта вярнуцца да перамоўнага працэсу гучыць у год міру і стварэння працы. Гэты мірны меседж накіраваны, перш за ўсё, усім ваенна-палітычным элітам блізкага і далёкага замежжа, якія ўдзельнічаюць у той ці іншай форме ў гэтай братазбойчай вайне. Час спыніцца. Простым пра-

цаўнікам патрэбны мір. У рэчышчы сказанага неабходна яшчэ раз нагадаць аб шматлікіх ініцыятывах кіраўніка нашай дзяржавы, у якіх дакладна акрэслена гатоўнасць забяспечыць камфортныя ўмовы для правядзення перагавораў па дагэтанні міру і згоды ва ўсходне-еўрапейскім рэгіёне.

Намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па пытаннях экалогіі, прыродаахоўвання і чарнобыльскай катастрофы Жанна ЧАРНЯЎСКАЯ:

— У інтэрв'ю Аляксандра Лукашэнкі традыцыйна адказаў былі шчырымі, адкрытымі і падрабязнымі. Нягледзячы на мноства тэм, у мяне склалася ўражанне, што ўсё ж больш за ўсё гаварылі пра Украіну і для ўкраінцаў. Прэзідэнт акцэнтаваў увагу на тым, што «Зяленскі — гэта не Украіна». Сапраўды, прэзідэнт не будзе знішчаць ва ўгоду ЗША ўласную нацыю, краіну. Менавіта ён, падштурхнуты Амерыкай, прывёў вайну ва ўласную хату. Ён вйнаваў у тым, што ўкраінскі народ проста выкарыстоўвае, маніпулюе для адной толькі мэты — славянскія народы, забіваючы адзін аднаго, могуць аслабіць Расію. А вайна, якая доўга працягваецца, выгадна амерыканцам. І пры нарочытым супрацьстаяння вынік можа быць толькі адзін — дзяржава Украіна перастане існаваць. Але ёсць і іншае выйсце — сесці за стол перагавораў і дамаўляцца, абмяркоўваючы ўсе вострыя праблемы. І яшчэ найважнейшую думку выказаў Аляксандр Лукашэнка аб тым, што крызіс ва Украіне пачаўся з аслаблення дзяржаўнай улады, узнікнення іншых цэнтраў прыняцця рашэнняў — алігархата і славікоў. Кожны цягнуў у свой бок, усё напалляла на краіну і народ. Людзі перасталі адчуваць падтрымку і ўздзел у іх лёсе дзяржавы. Гэта прывяло да расколу ў грамадстве. Таму наш Прэзідэнт шматразова паўтарае: беларусы, для захавання міру на тэрыторыі Беларусі трэба працаваць, адказна ставіцца да сваіх абавязкаў, «ваяваць» на працоўным полі. Бо бяспека пачынаецца першым чынам з эканомікі — гнуткай і ўстойлівай. А дзякуючы гэтай дзяржаве можа выконваць сацыяльную функцыю, накіраваную на стварэнне роўных магчымасцяў для развіцця асобы. Беларуская дзяржава ў адрозненне ад шматлікіх іншых гарантуе, забяспечвае, рэгулюе, стварае ўмовы. Пад абаронай дзяржавы знаходзіцца ўразлівая катэгорія грамадзян. Гэта ўсё магчыма толькі ў мірнай краіне. Таму глядзім па баках, робім высновы і працуем на карысць уласных сем'яў і краіны.

Паводле БелТА і прэс-службы Савета Рэспублікі.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Кіраўнікі больш як 40 дзяржаў прымуць удзел у саміце БРІКС

Саміт БРІКС стартуе ў Ёханесбургу (Паўднёва-Афрыканская Рэспубліка) сёння, 22 жніўня, і прадоўжыцца да 24 жніўня. Пра тое, што лідары больш як 40 краін павердзілі свой удзел у мерапрыемстве, заявіў напярэдні афіцыйны прадстаўнік МЗС ПАР Ньельсан Кгветз, паведамляе ТАСС.

Прэзідэнт ПАР Сіріль Раматофа ў звароце да нацыі ў сувязі з самітам БРІКС заявіў, што Паўднёва-Афрыканская Рэспубліка падтрымлівае пашырэнне аб'яднання за кошт новых краін-членаў. Заяўкі на ўступленне ў БРІКС раней падалі больш за 20 краін.

Сіріль Раматофа заўважыў, што намер многіх краін далучыцца да БРІКС сведчыць аб іх жаданні ўдзельнічаць у стварэнні

больш справядлівай, узаемавыгаднай і збалансаванай сістэмы міжнародных адносін. Ён таксама падкрэсліў, што ПАР з'яўляецца праціўнікам аднапалярнага свету. «Членства ў БРІКС адпавядае нашым нацыянальным інтарэсам, таму што БРІКС мяняе цяпер сусветную эканоміку і палітыку», — указаў ён.

Раней выданне Financial Times паведамляла, што Пекін на саміце БРІКС у Ёханесбургу, які мае адбыцца, закліка зрабіць аб'яднанне паўнаважных сапернікаў G7. Акрамя таго, лідары краін абмяркоўваюць павелічэнне долі разлікаў у нацыянальных валютах.

У Літве фермеры асцерагаюцца з'яўлення ўкраінскага збожжа на рынку рэспублікі

Яны баяцца ўдару па іх эканамічных інтарэсах з-за прысутнасці ў краіне таннага збожжа з Украіны, паведамляе

ТАСС са спасылкай на радыё LRT. Літоўскія фермеры апасаюцца з'яўлення на ўнутраным рынку ўкраінскага збожжа, якое прапаноўвае перагружаць у Клайпедскім дзяржаўным марскім порце для адпраўкі на экспарт. Пра гэта ў эфіры радыё LRT паведаміў старшыня асацыяцыі вытворцаў збожжавых прадукцый рэспублікі Аўшрыс Мацяўскіс.

«Мы асцерагаемся таго, што прызначанае на вываз украінскае збожжа можа застацца ў Літве, збіць рыначную цану і прывесці да страт. Цэны могуць упасці на трэць або нават палову. З Украінай мы канкуруем не ў стане», — сказаў ён.

Як паведаміў у ліпені генеральны дырэктар Клайпедскага порта Алігь Латакас, дзяржпрадпрыемства зольна перагружаць 10 мільёнаў тон ўкраінскага збожжа ў год. Нечаканай перашкодай стала пазіцыя Польшчы. Польшскія фермеры таксама асцерагаюцца негатыўных наступстваў транспарціроўкі таннага збожжа з Украіны па чыгузцы ў Клайпеду. Вільнюс папрасіў Еўракамісію стаць пасярэднікам на перагаворах з Варшавой.

Жніво-2023

ЯК ХЛЕБ ЗАГАРТОЎВАЕ

На Гомельшчыне, нягледзячы на напружанасць уборачнай, у гаспадарках знаходзяць час на маленькія святы для душы. На палях і зернесушыльных комплексах аграрыі гэтымі днямі сустракалі актывістаў Беларускага саюза жанчын. Падарункі і віншаванні гучалі ў адрас усіх працаўнікоў сяла, каго аб'яднала рэспубліканская акцыя «Хлеб на далонях жанчыны». Асаблівыя словы падзякі працаўніцам, якія шчыруюць не на перадавой у полі, а ў тыле, падтрымліваючы мужчын-аграрыяў у гаспадарках.

ВАЖНЕЙ ЗА ЎСЁ...

— Працуем кругласутачна: у дзве змены — з сямі да сямі і так па крузе. За адну змену прасушваем каля 130 тон збожжа, — сустракае загадчыца зернесушыльнага комплексу аддзялення «Грабўка» ААТ «Птушкафабрыка «Рассвет» Гомельскага раёна Ала ПЛАШКОВА.

Гэта заслуга яе каманды — ідэальная чысціна на тэрыторыі збожжатока. Парадак не менш важны, чым стабільная работа самога зернесушыльнага комплексу. З сярэдзіны ліпеня да канца жніўня на гэтым участку — самая адказная пара.

— Збожжа праходзіць ачыстку і сушку, закладваецца на захоўванне, — тлумачыць Ала Плашкова. Тое,

што ад іх працы залежыць якасць збожжа, яго захаванасць, дакладна разумеюць супрацоўнікі яе звяна.

На комплексе шэсць сховішчаў для высушанага зерня. Цяпер ужо чатыры з іх запоўнены. Пазней, у верасні, на комплекс будуць прывозіць і зерне кукурузы.

Паляводцы Алена ЯЗЕРСКАЯ, Алеся НІКАЛАЕНКА, Наталля КЕЗІКАВА і Наталля МАГЕР.

— Збожжа на тэрыторыі зернесушыльнага комплексу паступае ў завальную яму, потым у сартавальную машыну, дзе чысціцца ад сцябловых рэшткаў, а пасля накіроўваецца ў печ для прасушкі. За гэтым працэсам сочаць апэратары. Адпраўляем збожжа на захоўванне з вільготнасцю 14 працэнтаў. Вельмі адказная праца на ўсіх этапах у плане вядзення дакументацыі, — тлумачыць вагаўшчыца зернесушыльнага комплексу аддзялення «Грабўка» ААТ «Птушкафабрыка «Рассвет» Ала САЛОДКАЯ.

Акрамя загадчыцы і дзвюх вагаўшчыц, якія працуюць па-

Палявод аддзялення «Грабўка» ААТ «Птушкафабрыка «Рассвет» Гомельскага раёна Алеся НІКАЛАЕНКА задзейнічана падчас уборачнай на зернесушыльным комплексе гаспадаркі.

Другая Наталля і Алеся працуюць паляводамі каля дзесяці гадоў. Алеся Нікалаенка пераехала з Гомеля жыць і працаваць у вёску і знайшла сабе менавіта ў сельскай гаспадарцы.

У паляводчай брыгадзе жанчыны задзейнічаны ў розных работах у залежнасці ад сезона.

— Праца падчас уборачнай на збожжатоку адказная. Трэба глядзець, каб розныя сарты не змешваліся, каб збожжа ляжала кампактнымі кучамі. Пасля загрузкі ў коўш пагрузчыка, які транспартуе зерне ў завальную яму, неабходна падграбцаць яго шуфлямі. Сочым і за чысцінёй тэрыторыі тока, — тлумачыць працаўніца.

Каманда рупліўцаў на зернесушыльных комплексах — складаны механізм. Кожны працаўнік — важнае звяно.

— Без мужчынскага пляча тут — нікуды, — падкрэсліваюць жанчыны.

На самых складаных участках зернесушыльнага комплексу задзейнічаны мужчыны. Працуюць непасрэдна з зернесушыльным абсталяваннем, абслугоў-

ваюць механічную частку слесары, адказваюць за сушку апэратары. Пагрузкі і выгрузка збожжа — зона адказнасці вадзіцеляў і трактарыстаў.

СЛОВЫ ПДЗЯКІ

На працоўным месцы, на зернесушыльным комплексе аграрыі прымалі падарункі і віншаванні ад Гомельскага раённага Савета дэпутатаў і аб'яднання прафсаюзаў, раённай арганізацыі грамадскага аб'яднання «Беларускі саюз жанчын».

— Мне прыемна знаходзіцца на вашым сельгаспрадпрыемстве з ганаровай місіяй — ушанаваць чалавека працы. Дзякуючы вам на сталах беларусаў будзе ляжаць духмяны хлеб, — звярнулася старшыня Гомельскага раённага Савета дэпутатаў, лідар раённай арганізацыі Беларускага саюза жанчын Вікторыя ЛАДУЦЬКА. — У разгар уборачнай кампаніі вам даводзіцца працаваць нават ноччу. І пры гэтым знаходзіце час і сілы на хатнія справы, падрыхтоўку дзяцей да школы. Шчыра захапляемся вашымі працавітасцю і адказнасцю.

Праца на зернесушыльных комплексах патрабуе максімальнай дысцыпліны і адказнасці, захавання тэхнікі бяспекі, звярнула ўвагу старшыня Гомельскага раённага аб'яднання прафсаюзаў Ларыса ЛЕГЛІК.

— Для работнікаў нашых гаспадарак заўсёды важна, што праца іх бяспечная, а на працоўных месцах забяспечана ўсё неабходнае для супрацоўнікаў, — дадала прафсаюзны лідар Гомельскага раёна.

ЛІЧБЫ

Найлепшыя ў раёне паказчыкі па сушцы збожжа паказалі апэратары зернесушыльнага комплексу «Птушкафабрыка «Рассвет» — Міхаіл Кісялёў, Дзмітрый Нікіцін, Алксандр Кашчэў. Гаспадарка ў гэтую уборачную кампанію па аб'ёмах высушанага збожжа — першая ў Гомельскім раёне і ў лідарах па вобласці. Ёй паказчык больш за пяць тысяч тон высушанага збожжа.

— У раёне ўбрана 95 % плошчаў зерневых і зернебабовых культур. Пяць гаспадарак ужо завяршылі ўборку збожжавых каласавых і рапсу. У цэлым ва ўборачнай кампаніі ў сельгасарганізацыях задзейнічаны 57 экіпажаў. Шэсць вадзіцеляў перавезлі больш за тысячу тон збожжа, а на рахунку вадзіцеля ААТ «Агракамбінат «Паўднёвы» Ігара Марозава — больш за тры тысячы тон збожжа. Гэта найлепшы вынік у вобласці, — адзначае старшыня Гомельскай раённай арганізацыі Беларускага прафсаюза работнікаў аграпрамысловага комплексу Аляксандр ГРЫНЬКОЎ. Наталля КАПРЫЛЕНКА, фота аўтара.

На кантролі

АПТЭЧКУ, ХАРЧАВАННЕ І... ПАРУШЭННІ НА ЖНІВЕ

Правярае тэхнінспекцыя Федэрацыі прафсаюзаў

Забяспечанасць работнікаў аграпрамысловага комплексу сродкамі індывідуальнай аховы, спецадзеннем, медыцынскімі аптэчкамі і сродкамі першаснага пажаратушэння, стан сельгасгаспадарчай тэхнікі, эксплуатацыя абсталявання ў мехмайстэрнях і на зернесушыльных камбінатах — усё гэтыя моманты па вытрымліванні норм аховы працы ў час жніва тэхнічная інспекцыя Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі (ФПБ) пачала правяраць задоўга да ўборачнай кампаніі (да яе пачатку было выяўлена больш за 1600 хібаў), працягваецца работа і цяпер, але ж парушэнні ўсё роўна ёсць, адзначалі ў федэрацыі.

Спецыялісты ФПБ кантралююць таксама пытанні забеспячэння работнікаў гарачым харчаваннем і пітной вадой, правяраюць стан санітарна-бытавых памяшканняў і іншае. Пры гэтым аграпрамысловага комплекс, як і раней, застаецца адной з галін, дзе рэгіструецца найбольшая колькасць няшчасных выпадкаў. Летас па выніках грамадскага кантролю падчас жніва было за-

фіксавана каля 3400 парушэнняў заканадаўства аб ахове працы, прыпынена эксплуатацыя больш як 250 адзінак абсталявання, якія не адпавядалі патрабаванням бяспекі і маглі стаць прычынай траўміравання работнікаў. — Маніторынгі і правэркі вытрымлівання заканадаўства аб ахове працы ў сельгасарганізацыях, якія пачаліся яшчэ да жніва, дазволілі ўстараніць многія выяўленыя парушэнні да пачатку кампаніі. Тым не менш, і цяпер мы працягваем фіксаваць тыя ці іншыя выпадкі парушэння норм аховы працы, — расказаў галоўны тэхнічны інспектар працы ФПБ Павел МАНЬКО. — Так, сустракаюцца прыклады неналежага стварэння ўмоў працы з боку наймальніка, недастаткова

сур'ёзнага стаўлення да правілаў і нормаў у сферы аховы працы саміх работнікаў. Аднак невыкананне нават, як камусьці можа здацца, незначнага пункта правіл тэхнікі бяспекі можа прывесці да вялікай трагедыі.

Спецыялісты тэхнінспекцыі не толькі наведваюць арганізацыі з правэркамі і маніторынгамі, але і аказваюць кансультацыйную дапамогу, праводзяць навучальныя мерапрыемствы, скіраваныя на прафілактыку вытворчага траўматызму, далучаюцца да вырашэння праблемных пытанняў пры арганізацыі гарачага харчавання і забеспячэння абсталяваннем пры ўкамплектаванні пакояў прыёму ежы, запўўнілі ў ФПБ.

Па выніках правэркаў прафсаюзы выдаюць наймальнікам прадстаўленні і рэкамендацыі з вызначанымі тэрмінамі ўстаранення выяўленых парушэнняў і манітораць вынікі. У Федэрацыі прафсаюзаў працягвае працаваць «гарачая лінія» па пытаннях вытрымлівання заканадаўства аб ахове працы. Аб існуючых парушэннях можна паведамаць па тэлефоне 8 (017) 374 90 48.

Ірына СІДАРОК, фота аўтара.

Надвор'е

ГАРАЧЫНЯ АДСТУПАЕ

Дажды, навалніцы і да плюс 33 градусаў абцягуюць сіноптыкі ў Беларусі з 22 да 27 жніўня. Аб гэтым паведамлілі ў Рэспубліканскім цэнтры па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

У сераду, 23 жніўня, будзе пераважна без ападкаў, толькі днём месцамі па поўначы краіны прагназуюцца кароткачасовыя дажджы, магчымы навалніцы. Уначы і раніцай у асобных раёнах згусціцца слабы туман. Тэмпература паветра ноччу будзе ў межах ад плюс 8 да плюс 15 градусаў, а днём — ад 20 да 27 градусаў вышэй за нуль.

У чацвер, 24 жніўня, месцамі па краіне чакаюцца кароткачасовыя дажджы, днём магчымы навалніцы. Уначы і раніцай месцамі — слабы туман. Тэмпература паветра ўначы падымецца да 8—15 градусаў, а днём будзе вагацца ад плюс 18 градусаў па поўначы да плюс 27 градусаў па поўдні.

У пятніцу, 25 жніўня, ноччу будзе пераважна без ападкаў. Днём месцамі па краіне пройдуць кароткачасовыя дажджы, магчымы навалніцы. Ноччу і раніцай слабы туман. Уначы будзе 7—14 градусаў цяпла, а днём — плюс 20—27 градусаў. Па паўднёвым захадзе ноччу тэмпература дасягне 15—17 градусаў вышэй за нуль, а днём — плюс 28—29 градусаў.

Згодна з папярэднім прагнозам сіноптыкаў, у гэтыя выхадныя ініцыятывы ў надвор'і перахопляць атмасферныя фронты з Заходняй Еўропы. Яны абумоўяць кароткачасовыя дажджы ўжо ў большасці раёнаў краіны, месцамі прагрмыць навалніцы. Пры гэтым будзе захоўвацца цёплае для гэтага перыяду надвор'е.

БІЗНЕС МЯСЦОВЫ — ІНТАРЭС ДЗЯРЖАЎНЫ

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар.)

Указаныя суб'екты гаспадарання вырабляюць пятую частку ўсёй прамысловай вытворчасці па сектары МСП (малога і сярэдняга прадпрыемства), забяспечваюць прыкладна 36 працэнтаў рознічнага тавараабароту і палову тавараабароту грамадскага харчавання. Суб'екты МСП Мінска фарміруюць больш як 34 працэнты экспертнай вырочкі ад продажу тавараў. «Прыведзеныя мной даныя сведчаць аб тым, што малы і сярэдні бізнес сталіцы сёння займае верхні радок у рэйтынгу рэгіёнаў па развіцці прадпрыемства», — пракаментавала прыведзеныя статыстычныя даныя намеснік дырэктара Дэпартамента па прадпрыемствах Мінэканомікі. Па гэтай прычыне абмеркаванню перспектывы развіцця малога і сярэдняга бізнесу і прадпрыемстваў ўдзяляецца шмат увагі.

Фарміруючы гарадскі бюджэт

Паступленні ад суб'ектаў малога і сярэдняга прадпрыемства фарміруюць значную частку гарадскога бюджэту. «У бюджэт Мінска ад суб'ектаў малога і сярэдняга прадпрыемства па выніках першага паўгоддзя гэтага года паступіла ўжо каля Br3,5 млрд. Удзельная вага гэтых паступленняў у агульных паступленнях горада складае больш як 36 працэнтаў», — расказала начальнік аддзела прадпрыемстваў камітэта эканомікі Мінгарвыканкама Ганна САХАРАВА.

Было адзначана, што развіццё і падтрымка прадпрыемстваў ў Мінску ўдзяляецца асабліва ўвага. Так, сёння ў сталіцы працуюць звыш 111 тысяч суб'ектаў малога і сярэдняга бізнесу, сярод якіх каля 39 тысяч малых і сярэдніх прадпрыемстваў і 72 тысячы індывідуальных прадпрыемстваў. З гэтай колькасці 13 тысяч суб'ектаў гаспадарання вядуць знешнеэканамічную дзейнасць.

З кожным годам колькасць зарэгістраваных камерцыйных арганізацый у сталіцы павялічваецца. Так, у студзені — чэрвені бягучага года зарэгістравана больш як 2,8 тысячы камерцыйных арганізацый — на 530 больш, чым у аналагічны перыяд летась.

Ісці разам плячо ў плячо

Штогод у гарадскім бюджэце Мінска прадугледжваюцца сродкі на падтрымку дзелавай актыўнасці. Сёлета ў Мінгарвыканкам адзначана дзяржаўнай фінан-

савай падтрымкі ўжо звярнуліся больш за 20 суб'ектаў малога і сярэдняга прадпрыемстваў. Ганна Сахарова распавяла аб відах і спосабах дзяржаўнай падтрымкі сталічнага бізнесу.

У Мінску, як і ў іншых рэгіёнах краіны, дзейнічае дзяржаўная праграма «Малое і сярэдняе прадпрыемства» на 2021—2025 гады, у рамках якой прадугледжаны шэраг інструментаў падтрымкі. Акрамя гэтага, Мінскі гарадскі выканаўчы камітэт, паводле слоў Ганны Сахаравы, дае такія віды дзяржаўнай фінансавай падтрымкі, як субсідзіраванне працэнтных ставак па крэдытах, лізінгавых плацжах і затрат на ўдзел у выставачна-кірмашовых мерапрыемствах.

Аказвае сталічная мэрыя і маёмасную падтрымку бізнесу. Горад прымае неабходныя меры па ўстаноўленні плошчэй прамысловых прадпрыемстваў, якія не выкарыстоўваюцца або неэфектыўна выкарыстоўваюцца, а таксама выўрэнні рэзерваў, што даюць

магчымасць павысіць інвестыцыйную прывабнасць сталіцы. Як растлумачыла Ганна Сахарова, маёмасная падтрымка суб'ектам прадпрыемстваў ў Мінску аказваецца шляхам выдзялення аб'ектаў нерухомай маёмасці, якія знаходзяцца ў камунальнай уласнасці, у арэнду, у тым ліку ў бязвыплатнае карыстанне пад аформленнем дагаворам абавязаванасці па стварэнні рабочых месцаў.

Для аказання садзейнічання малому і сярэдняму бізнесу ў Мінску дзейнічае разгалінаваная сетка інфраструктуры. Гэта 21 цэнтр падтрымкі і тры інкубатары малога прадпрыемства. Паслугамі цэнтраў падтрымкі сёлета ўжо скарысталіся больш як 30 тысяч кліентаў, з іх больш як пяць тысяч на бязвыплатнай аснове. З мэтай стымування дзелавай ініцыятывы і развіцця адпаведных кампетэнцый у маладзёжным інкубатары малога прадпрыемства «Маладзёжная сацыяльная служба» была арганізавана школа прадпрыемстваў.

Па словах Ганны Сахаравы, адзін з найбольш важных рычагоў развіцця бізнесу — інфармацыйная падтрымка. На сайце Мінгарвыканкама створаны рэсурс «Бізнес-партал Мінска», дзе канцэнтраваны і рэгулярна актуалізуюцца пытанні развіцця і падтрымкі прадпрыемстваў. Навіны бізнесу сталіцы актыўна асвятляюцца ў сацсетках, рэспубліканскіх і гарадскіх СМІ, на сайтах адміністрацый раёнаў Мінска.

Для суб'ектаў гаспадарання ў Мінгарвыканкаме

рэгулярна праводзяцца сустрэчы-семінары. У мэрый ўжо прайшло 12 семінараў па пытаннях падаткаабкладання для суб'ектаў прадпрыемстваў і фізічных асоб. Пракансультаваць суб'екты малога і сярэдняга бізнесу могуць і па прамых тэлефонных лініях.

Пры Мінгарвыканкаме створаны і актыўна функцыянуюць Савет па развіцці прадпрыемстваў, куды ўваходзяць прадстаўнікі сталічнага бізнесу розных відаў эканамічнай дзейнасці. Штомесяц праводзяцца пасяджэнні савета, на якіх абмяркоўваюцца праблемныя пытанні, што хвалюць сталічны бізнес. Па выніках пасяджэнняў вырабляюцца канкрэтныя рашэнні. Пры неабходнасці Мінгарвыканкам накіроўвае прапавы бізнес-супольнасці ў іншыя ведамствы па кампетэнцыях.

Ганна Сахарова запэўніла, што гарадскія ўлады імкнуча ісці плячо ў плячо з бізнесам. «Ва ўзаемаадносінх улады і бізнесу не павінна быць якога-небудзь дыскамфорту. Органы дзяржаўнай улады павінны быць для бізнесу партнёрамі. Мы ведаем, што ў бізнесу часта бываюць розныя перыяды, бо прыватны бізнес спалучаны з рызыкамі, таму самае галоўнае ў складаных перыядах — стаць партнёрамі».

Быць флагманам развіцця рэгіёнаў

Намеснік дырэктара Дэпартамента па прадпрыемствах Міністэрства

эканомікі Ірына Бабачонак адзначыла, што ў развіцці малога і сярэдняга прадпрыемстваў Беларусі ёсць рэальныя магчымасці дысбалансу. Па гэтай прычыне адным з найважнейшых кірункаў Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны на бягучую пяцігодку з'яўляецца прыняцце мер па згладжванні снуючага дысбалансу і атрымання дадатковых магчымасцяў для актывізацыі прадпрыемстваў ініцыятывы ў рэгіёнах. Пры гэтым было падкрэслена, што, маючы на мэце развіццё бізнесу ў рэгіёнах, Мінэканомікі не мае намеру пакідаць сталічны бізнес убаку.

«Размова ідзе аб будоўванні збалансаванай сістэмы, пры якой у бізнесу Мінска з'яўляецца асабліва, вельмі важная місія. Мы гаворым аб тым, што сталіца павінна быць арыентавана на фарміраванне ў цэнтры краіны буйнога навукова-інавацыйнага, адміністрацыйнага і фінансавога ядра, выступаючы флагманам і лакаматывам для развіцця ўсіх астатніх тэрыторый».

Паводле слоў прадстаўніцы Мінэканомікі, у краіне ўжо існуе і паспяхова функцыянуюць шэраг кірункаў па падтрымцы прадпрыемстваў ініцыятывы. Такую работу праводзяць спецыялізаваныя структуры ў выглядзе Цэнтраў падтрымкі і інкубатару. Фінансавую падтрымку прадпрыемстваў аказвае Банк развіцця, яе таксама можна атрымаць у рамках дзяржаўнай праграмы «Малое і сярэдняе прадпрыемства».

Сяргей РАСОЛЬКА.

ПРАВІЛЫ ПРАВЯДЗЕННЯ РЭКЛАМНАЙ ГУЛЬНІ

«СМАЧНАЯ ВОСЕНЬ СА «ЗВЯЗДОЙ»

I. АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЗЖЭННІ

1. Рэкламная гульня пад назвай «Смачная восень са «Звездай» (далей — Гульня) праводзіцца на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з гэтымі Правіламі ў тэрмін з 1 верасня 2023 года да 31 снежня 2023 года ўключна з мэтай стымування росту падлікі на газету «Звязда» на чацвёрты квартал ці другое паўгоддзе 2023 года.

2. Арганізатар Гульні — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда» (далей — Установа), месца знаходжання: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, УНП 100155376.

II. ПРЫЗЫВЫ ФОНД ГУЛЬНІ

3. Прываты фонд рэкламнай гульні «Смачная восень са «Звездай» сфарміраваны за кошт маёмасці арганізатара гульні — рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда» — і складаецца з наступных рэчэй:

№ п/п	Назва	Колькасць (шт.)	Цана за шт., з ПДВ, руб. кап.	Усяго з ПДВ, руб. кап.
1	Кухонны камбайн Hot IT-PP-002 (далей — суперпрыз)	1	165,04	165,04
2	Міксер SCARLETT SC-HM40S 16 Family Life (далей — прыз)	7	48,00	336,00

Усяго прываты фонд рэкламнай гульні «Смачная восень са «Звездай» складае: 501,04 (пяцьсот адзін) рубель 04 капейкі.

III. УМОВЫ УДЗЕЛУ У ГУЛЬНІ

4. Рэкламная гульня «Смачная восень са «Звездай» праводзіцца з мэтай стымування росту падлікі на газету «Звязда» на чацвёрты квартал ці другое паўгоддзе 2023 года.

5. Удзельнікам Гульні можа быць любы грамадзянін Рэспублікі Беларусь, які настаянна пражывае на яе тэрыторыі і які аформіў і аплациў падпіску на газету «Звязда» на чацвёрты квартал ці другое паўгоддзе 2023 года.

6. Падставой для ўдзелу ў Гульні з'яўляецца даслааная падпісчыкам на адрас Установы ў перыяд з 1 верасня да 20 кастрычніка 2023 года выразная з газеты або з дадатковага ўкладша заложаная картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды», якая змяшчаецца ў газеце не менш чым раз на тыдзень у перыяд з 1 верасня да 20 кастрычніка 2023 года.

7. Адзін падпісчык можа даслаць толькі адну картку ўдзельніка. Падпісчык, які даслаў больш за адну картку ўдзельніка, выключаецца з Гульні.

8. Карткі ўдзельніка, наклееныя на паперу ці плёнку, адсеракапаіраваныя або тыя, якія паступілі Установе пасля 26 кастрычніка 2023 года па паштовым штэмпелі атрымання, да ўдзелу ў Гульні не прымаюцца.

IV. СКЛАД КАМІСІІ ПА ПРАВЯДЗЕННІ ГУЛЬНІ

9. Для правядзення Гульні «Смачная восень са «Звездай» Установа стварае камісію па правядзенні рэкламнай гульні (далей — Камісія) у наступным складзе:

Крчавая Наталія Ільінічна — намеснік дырэктара рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда» — старшыня Камісіі;
Члены Камісіі:
Южык Жанна Міхайлаўна — галоўны таваразнавец РУП «БелДрук»;

Ганцарэвіч Святлана Міхайлаўна — загадчык аддзела рэалізацыі рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда»;

Доўнар Валерыя Аркадзьеўна — рэдактар аддзела рэдакцыйнай газеты «Звязда» рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда»;

Брашко Алег Мікалаевіч — загадчык адміністрацыйна-гаспадарчага сектара рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда».

10. Асобы, якія ўваходзяць у склад Камісіі, не могуць быць удзельнікамі гэтай Гульні.

V. ПРАДАК РОЗЫГРЫШУ ПРЫЗОУ. ПАВЕДАМЛЕННЕ ПЕРАМОЖЦАМ

11. Розыгрыш прызоў ажыццяўляецца на пасяджэнні Камісіі 27 кастрычніка 2023 года ў 12 гадзін у памяшканні Установы па адрасе: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

12. Перад пачаткам розыгрышу карткі ўдзельнікаў сартуюцца па абласці і горадзе Мінску, змяшчаюцца ў асобныя прасторныя скрыні і старанна перамешваюцца.

13. Асобы для кожнай абласці і для горада Мінска разыгрываюцца 7 прызоў (на адным для кожнага).

Затым усе карткі змяшчаюцца ў адну скрыню, перамешваюцца і сярод удзельнікаў разыгрываецца суперпрыз.

14. Пераможцам Гульні, які выйграў прыз (суперпрыз), лічыцца ўдзельнік, чыё прозвішча напісана на даслаанай ім картцы ўдзельніка, якую пры розыгрышы кожнага асобнага прыза выцягне выпадковым чынам са скрыні хто-небудзь з запрошаных удзельнікаў Гульні, прадстаўніку незалежных арганізацый або члены Камісіі. На кожнай картцы ўдзельніка надпісваецца выйгрышы прыз і распісваюцца члены Камісіі.

15. Вынікі розыгрышу прызоў афармляюцца пратаколам і публікуюцца да 4 лістапада 2023 года ўключна ў газеце «Звязда».

Установа ў тэрмін да 4 лістапада 2023 года даслае пераможцам паведамленне аб выйгрышным прызе заказным пісьмом з указаннем тэрміну яго атрымання.

VI. ПРЫЗЫ, ПРАДАК І ТЭРМІН ВЫДАЧЫ ПРЫЗОУ

16. Умовай выдчы прызоў і суперпрыза з'яўляецца прад'яўленне пераможцам пашпарта або дакумента, які пацвярджае асобу, і арыгінала абанемента або квітанцыі аб падліцы на газету «Звязда» на чацвёрты квартал ці другое паўгоддзе 2023 года.

Пры звартанні па атрыманне прыза або суперпрыза прадстаўнікі пераможцы ён павінен прад'явіць даверанасць на атрыманне прыза або суперпрыза, пашпарт і арыгінал абанемента або квітанцыі аб падліцы на газету «Звязда» на чацвёрты квартал ці другое паўгоддзе 2023 года.

17. Адуцнасьць у пераможцы, які выйграў прыз або суперпрыз, абанемента або квітанцыі аб падліцы на газету «Звязда» на чацвёрты квартал ці другое паўгоддзе 2023 года з'яўляецца падставой для адмовы ў выдчы яму прыза або суперпрыза ў сувязі з тым, што ён не адпавядае патрабаванням, якія прад'яўляюцца да ўдзельніка Гульні пунктам 5 гэтых Правілаў.

18. Прызы і суперпрыз выдаюцца пераможцам у тэрмін да 31 снежня 2023 года ў памяшканні Установы па адрасе: г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, з 9:00 да 13:00 і з 14:00 да 17:00, з панядзелка да суботы (выдчы ў суботу неабходна ўзгадніць з арганізатарам Гульні па тэлефоне (017) 271 81 53, 311 17 40, для атрымання пралуксных дакументаў). Расходы, звязаныя з прыездам пераможцаў па атрыманне прыза або суперпрыза, ўстанова не аплачвае.

19. Выплата грашовага эквіваленту кошту рэчавага прыза або замена яго на іншы прыз не дапускаецца.

20. Пасля 31 снежня 2023 года выдчы прызоў спыняецца і прэтэнзіі ўдзельнікаў не прымаюцца.

VII. ЗАКЛЮЧНЫЯ ПАЛАЗЖЭННІ

21. Пераможцы Гульні нясуч адказнасць за прадстаўленне падатковай справяднасці і за вылату ўсіх падаткаў, якія прадугледжаны дзейным заканадаўствам Рэспублікі Беларусь у сувязі з атрыманнем прызоў.

22. Пераможцы Гульні і іх сваякі згаджаюцца з тым, што іх імёны, прозвішчы, імёны па бацьку, фатаграфія, лісты і інтэр'ю могуць быць выкарыстаны Установай у любых рэкламных і/або інфармацыйных матэрыялах, якія звязаны з Гульняй. Яны таксама згаджаюцца даваць інтэр'ю і здымацца для рэкламных матэрыялаў у сувязі з Гульняй без выплаты якога-небудзь дадатковага ўзнагароджання. Усе правы на такія публікацыі належыць Установе.

23. Правілы правядзення рэкламнай гульні «Смачная восень са «Звездай» да пачатку рэкламнай гульні будуць апублікаваны сумесна з рэкавізітамі і дзяржаўнай рэгістрацыі ў газеце «Звязда».

24. Даведкі, якія датычацца гэтай Гульні, можна атрымаць па тэлефоне (017) 271 81 53, 311 17 40.

Пасяджэнне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 4348 ад 15.08.2023 г., выданае Міністэрствам антывамопальнага рэгулявання і гандлю Рэспублікі Беларусь.

ПРАГРАМАННЕ, МЕДЫЦЫНА, МІЖНАРОДНЫЯ АДНОСІНЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Нагадаем, што агульны план прыёму сёлета складаў 52,2 тысячы выпускнікоў школ, у тым ліку 28,4 тысячы планавалася прыняць за кошт сродкаў бюджэту, а 23,8 тысячы — на платную форму навучання. У параўнанні з 2022 годам план прыёму сёлета на бюджэтную форму павялічаны на 600 месцаў, а вось на платную форму скарацілі на 1,5 тысячы.

Такім чынам, у 44 дзяржаўныя ВНУ залічана 27,1 тысяча абітурыентаў за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту. Сярэдні конкурс па краіне склаў 1,4 чалавека на месца. Контрольныя лічбы прыёму выкананы на 98%. Прыём на завочную форму за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту будзе праведзены з 15 лістапада да 30 снежня. Планаўецца прыняць каля 700 чалавек.

У параўнанні з мінулым годам выраслі праходныя балы па большасці спецыяльнасцяў. Максімальныя праходныя балы зафіксаваны па такіх спецыяльнасцях, як «Міжнароднае права» ў БДУ (398), «Стаматалогія» ў БДМУ (395), «Праграманне інжынерна» ў БНТУ і БДУІР (394), IT-спецыяльнасці традыцыйна карысталіся вялікім попытам.

Назіралася павышэнне цікавасці ў абітурыентаў да педагагічных спецыяльнасцяў, што пацвярджаецца павелічэннем конкурсу, праходных балаў, ростам колькасці выпускнікоў педагагічных класаў, якія паступілі на гэтыя спецыяльнасці. Традыцыйна вялікай колькасцю абітурыентаў падала дакументы ў медыцынскія ВНУ. У іх у сярэднім конкурс склаў больш за два чалавекі на месца, а па некаторых спецыяльнасцях дасягаў 12.

Адзначана і павышэнне балаў, напрыклад, на «Стаматалогію» ў БДМУ парог склаў 395 балаў, — расказаў Сяргей Пішчоў.

У ВНУ — праз універсітэцкую алімпіяду

Сёлета былі пашыраны магчымасці для паступлення адораных і матываваных абітурыентаў, якія дасягнулі высокіх вынікаў у школе. Дарэчы, у ВНУ падало дакументы больш за 3,3 тысячы медалістаў. Сёлета таленавітыя выпускнікі маглі паўдзельнічаць і ва ўніверсітэцкіх алімпіядах, перамога ў якіх давала права на залічэнне ў ВНУ. Іх правялі 18 рэгіянальных ВНУ, а 369 пераможцаў сталі студэнтамі.

— Каля 30% з такіх абітурыентаў паступілі на найбольш запатрабаваныя эканамікай спецыяльнасці, каля 50% пераможцаў скончыла школы раённых цэнтраў і сельскай мясцовасці, 62% маюць сярэдні бал атэстата вышэй за 9 і каля 75% пераможцаў паступілі ў ВНУ свайго рэгіёна, — прывёў лічбы Сяргей Пішчоў. — Усё гэта сведчыць пра неабходнасць і ў будучым праводзіць універсітэцкія алімпіяды. Таксама разглядаецца магчымасць пашырэння пераліку спецыяльнасцяў для залічэння іх пераможцаў.

Адным з новаўвядзенняў сёлета прыёмнай кампаніі стаў новы фармат для паступлення мэтавай коў. Гэта і павелічэнне квот на вылучэнне мэтавых месцаў, і зняццё тэрытарыяльных абмежаванняў для арганізацый-заказчыкаў, і вынясенне тэрмінаў дадзенай кампаніі за межы асноўнага прыёму. Аднавядзены прыём ажыццяўляўся з 1 да 16 чэрвеня ў 30 ВНУ. На ўмовах мэтавай падрыхтоўкі залічана каля 3,5 тысячы абітурыентаў пры

плане прыёму 4,5 тысячы (план прыёму выкананы на 77%).

Адметна, што педагагічныя, медыцынскія, а таксама ВНУ, якія рыхтуюць спецыялістаў у галіне культуры, спорту і фізічнай культуры, выканалі мэтавы прыём на 90—100%. У крыху меншых аб'ёмах справіліся сельскагаспадарчыя і транспартныя ВНУ.

— Мы бачым прамую залежнасць матывацыі абітурыента ад ўзроўню прафарыятацыйнай работы заказчыкаў кадраў. Такую работу неабходна развіваць і налета. — дадаў прадстаўнік Міністэрства адукацыі.

Стаматалогія і праграманне — самыя запатрабаваныя ў платнікаў

На платную форму навучання сёлета прымаў абітурыентаў 49 ВНУ. Планавалася залічыць 23,8 тысячы чалавек, аднак фактычна прынялі крыху менш — план выкананы на 93,5%. Пры гэтым некаторыя ВНУ правялі залічэнне і звыш кантрольных лічбаў прыёму. Максімальныя праходныя балы на платную форму зафіксаваны на спецыяльнасць «Стаматалогія» БДМУ (381), «Праграманне інжынерна» ў БДУІР (361), «Міжнародныя адносіны» ў БДУ (357). На платнай форме навучання сёлета таксама адзначаўся рост конкурсу і праходных балаў.

Максімальныя балы — у юрыдычным каледжы і юрыдычным каледжы

Для атрымання сярэдняй спецыяльнай адукацыі сёлета было абраць 156 навучальных устаноў сярэдняй спецыяльнай адукацыі і 37 іншых навучальных устаноў, якія працуюць па такіх пра-

Фота Іванова ГОІПА

грамах. Залічэнне адбывалася на аснове сярэдняга бала атэстата. Планавалася прыняць 39,6 тысячы чалавек, у тым ліку 27,4 тысячы — за кошт бюджэту, 12,2 тысячы — на платнай аснове, што складала каля 92% ад плана прыёму мінулага года. Максімальныя конкурсы зафіксаваны на спецыяльнасцях «Архітэктурны дызайн гарадскога асяроддзя» і «Дызайн» (больш за 4 чалавекі на месца), «Архітэктурнае праектаванне» (больш за 2,5 чалавекі на месца).

А вось максімальныя праходныя балы складаліся ў юрыдычным каледжы БДУ на спецыяльнасць «Правазнаўства» (ад 9,8 да 10 балаў) і філіяле БДУІР па спецыяльнасці «Распрацоўка і суправаджэнне праграмага забеспячэння інфармацыйных сістэм» Мінскага радыётэхнічнага каледжа (каля 10 балаў).

Найбольшая ж колькасць бюджэтных месцаў запланавана па такіх профілях, як інжынерная, працоўная, будаўнічых галінаў, ахова здароўя, сацыяльная абарона, сельская, лясная, рыбагаспадаркі, ветэрынарная, педагогіка. Гэтыя спецыяльнасці найбольш запатрабаваныя ў заказчыкаў кадраў.

Асаблівацю бягучага года стаў і прыём на дыстанцыйную форму навучання.

У навучальных ўстановах, якія рэалізуюць праграмы праф-

тэадукацыі, прыём сёлета вядуць 159 устаноў адукацыі, у тым ліку 154 каледжы, чатыры ВНУ і Рэспубліканскі інстытут прафесійнай адукацыі. Ажыццяўляецца прыём дакументаў на атрыманне адукацыі па больш чым 250 прафесіях. Найбольша колькасць месцаў вылучана па такіх профілях, як інжынерная, працоўная, будаўнічых галінаў, сельская, лясная і рыбагаспадаркі, ветэрынарная. Спецыяльнасці рэальнага сектара эканомікі ў структуры прыёму складаюць каля 75%.

— Міністэрства адукацыі сумесна з зацікаўленымі рэалізавала комплекс мерапрыемстваў, які дазваляў убацьчыць абітурыентаў, што маюць матывацыю, адораныя і добра падрыхтаваныя. Прапанаваны навацыі дазволілі вырашыць задачу па прыцягненні абітурыентаў у ВНУ з улікам іх пераваг, а таксама па патрэбах арганізацыі — заказчыкаў кадраў. Праводзяцца сустрэчы па абмеркаванні вынікаў уступнай кампаніі, праведзены круглыя сталы і дыялогавыя пляцоўкі з прадстаўнікамі ВНУ, сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў, арганізавана анкетаванне абітурыентаў, бацькоў, педагогаў, каб выпрацаваць рэкамендацыі па ўдасканаленні прыёмнай кампаніі наступнага года, — рэзюмаваў Сяргей Пішчоў.

Алена КРАВЕЦ.

НОВЫЯ ЧЛЕНЫ ЎНІВЕРСІТЭЦКАЙ СЯМ'І

СЁЛЕТА ў Полацкі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ефрасінні Полацкай каля 900 абітурыентаў падала дакументы ў прыёмную камісію для атрымання агульнай вышэйшай і спецыяльнай вышэйшай адукацыі за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту на дзённую, завочнай і завочнай скарачонай формах. Аб выніках прыёмнай кампаніі расказаў рэктар Полацкага ўніверсітэта Юрый Яцэнковіч РАМАНОВСКИ.

— Колькі абітурыентаў сёлета залічана на бюджэтную і платную формы навучання?

— На бюджэтную форму залічана 586 абітурыентаў як на дзённую, так і завочнае аддзяленні з поўным і са скарачонай тэрмінамі навучання. На ўмовах аплаты вучэбнага працэсу былі залічаны 409 абітурыентаў усіх формаў навучання.

— Якія спецыяльнасці сёлета аказаліся найбольш запатрабаванымі? На якой склаўся самы вялікі конкурс?

— Найбольш запатрабаванымі сталі спецыяльнасці сацыяльна-гуманітарнай накіраванасці, эканамічнага профілю і IT-сферы. Найбольшы конкурс за кошт сродкаў бюджэту па выніках прыёму дакументаў на дзённую форму навучання склаўся па спецыяльнасцях «Правазнаўства» — 5,6 чалавекі на месца, «Графічны дызайн і мультымедыя» —

зайн» — 4,75 чалавекі на месца. «Бізнес-адміністраванне» — чатыры чалавекі на месца.

— Сёлета ў пераможцаў шматпрофільнай універсітэцкай алімпіяды была магчымасць паступіць без экзаменаў на некаторыя спецыяльнасці. Якія гэта спецыяльнасці і колькі чалавек скарысталіся такой магчымасцю?

— Сапраўды, сёлета магчымасцю паступіць без уступных іспытаў у абітурыентаў стала больш, я б сказаў, што галоўнай навацыяй уступнай кампаніі стала яе этапнасць. Адзін з такіх этапаў — ужо ў сакавіку некаторыя абітурыенты ведалі, што сталі студэнтамі. Паступіць без экзаменаў стала магчыма дзякуючы перамозе ў шматпрофільнай універсітэцкай алімпіядзе. Сёлета ўніверсітэт правёў алімпіяду па васьмі вучэбных прадметах, а абітурыенты мелі магчымасць стаць студэнтамі

Фота Пауля

па 15 спецыяльнасцях: гэта «Дашкольная адукацыя», «Сацыяльна-педагагічная і псіхалагічная адукацыя», «Тэхналагічная адукацыя», «Адукацыя ў галіне фізічнай культуры», «Гісторыя», «Рамана-германская філалогія», «Камп'ютарная фізіка», «Трубаправодны транспарт, захоўванне нафты і газу», «Тэхналагічныя машыны і абсталяванне», «Вытворчасць вырабаў на аснове трохмерных тэхналогій», «Перапрацоўка нафты і газу і прамысловыя арганічныя сынтэзы», «Эксплуатацыя наземных транспартных і тэхналагічных машын і комплексаў», «Геадэзія, электраэнергетыка і электратэхніка», «Інжынерныя сеткі, абсталяванне будынкаў і абудаванняў».

У першым завочным туры ўзялі ўдзел 368 абіту-

рыентаў, з іх 348 прайшлі ў другі вочны тур, па яго выніках 30 пераможцаў шматпрофільнай універсітэцкай алімпіяды скарысталіся магчымасцю льготнага залічэння ва ўніверсітэт без уступных выпрабаванняў.

— Колькі абітурыентаў-пераможцаў абласнога этапу рэспубліканскай алімпіяды па вучэбных прадметах паступілі на бюджэт без экзаменаў?

— Вялікая ўвага ва ўніверсітэце аддаецца прыцягненню на навучанне адораных і таленавітых дзяцей з мэтай іх наступнага замацавання на работу ў рэгіёне. Безумоўна, выдатнікі розных этапаў рэспубліканскай алімпіяды школьнікаў з'яўляюцца такімі, тым больш наш рэгіён славіцца сваімі пераможцамі. Прыход

падобных прадстаўнікоў моладзі на вучобу — як гонар, так і адказнасць універсітэта. Сёлета тры абітурыенты, якія з'яўляюцца ўдальнікамі дыпломаў I, II, III ступені на трэцім (абласным) этапе рэспубліканскай алімпіяды, залічаны без уступных выпрабаванняў на спецыяльнасці, для якіх адным з прадметных прадметаў вызначаны прадмет іх алімпіяды.

— Колькі ў працэнтных суадносінах залічана абітурыентаў з Віцебскай вобласці і іншых рэгіёнаў краіны?

— Наш універсітэт як рэгіянальная ўстанова вышэйшай адукацыі вядзе мэтанакіраваную работу па фарміраванні кадравага патэнцыялу вобласці. Мы не проста прыцягваем на навучанне ва ўніверсітэт абітурыентаў з нашага рэгіёна, але і размяркоўваем, працэдурадукоўваем выпускнікоў на прадпрыемствы і ў арганізацыі паўночнага рэгіёна. Так, з Віцебскай вобласці залічана найбольшая колькасць абітурыентаў — 83,6 працэнта, на другім месцы Мінская вобласць — 10,3 працэнта. З Магілёўшчыны да ўніверсітэцкай сям'і сёлета далучылася 3,5 працэнта, з Гомельскай — 2,8, з Брэсц-

кай — 1,4, з Гродзенскай — 2,6 працэнта.

— Ці павялічылася сёлета колькасць абітурыентаў на ўмовах мэтавай падрыхтоўкі? На якія спецыяльнасці?

— План прыёму на ўмовах мэтавай падрыхтоўкі ў 2023 годзе павялічыўся амаль на 30 працэнтаў у параўнанні з мінулым годам. Гэта спецыяльнасці як педагагічнай накіраванасці, такія як «Сацыяльна-педагагічная і псіхалагічная адукацыя», «Адукацыя ў галіне фізічнай культуры», «Гісторыя», «Рамана-германская філалогія», так і юрыдычнага профілю: «Правазнаўства» і «Мытная справа».

— Сёлета ў Полацкім дзяржаўным універсітэце быў адкрыты дадатковы набор?

— Дадатковы набор сёлета не аб'яўляўся. Прыём на адначыны, што наш універсітэт папулярны сярод моладзі, на многіх спецыяльнасцях сфарміраваны высокі конкурс. Я ўпэўнены, што да нас прыйшлі самыя лепшыя, актыўныя і матываваныя абітурыенты, а мы, у сваю чаргу, дапаможам ім дасягнуць самых высокіх вышынь.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ОАО «ПМК № 187»

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Багор пожарный, инв. № 909; огнетушитель ОП-3, инв. № 1473; огнетушитель ОП-4, инв. № 2239; багор пожарный, инв. № 1184; багор пожарный (2 шт.), инв. № 1185; лом пожарный, инв. № 968; ящик под песок, инв. № 100127829; щит пожарный зак. нав., инв. № 926.	90,38	9,04	4,52
2	8ПБ 13-1 (15 шт.), инв. № 1334; 8ПБ 16-1, инв. № 100127044; 8ПБ 19-3 (2 шт.), инв. № 100127074; 9ПБ13-37 (7 шт.), инв. № 1067	55,10	5,51	2,76
3	Рукав 32x43-1,6 (10 п. м), инв. № 100131851; рукав 38x55-3,92 TV 38 (60 п. м), инв. № 100131856	495,60	49,56	24,78
4	Провод ПНСВ 1*1,2 (330 м.), инв. № 8880; прожектор РО-250 (4 шт.), инв. № 8364; прожектор АYA 250W (3 шт.), инв. № 100126995; эл. вентилятор (2 шт.), инв. № 100128625	368,34	36,83	18,42
5	Строп 4СК-5,0/5000, инв. № 100126359; строп 4СК-5,0/5250, инв. № 1501; стропа 2СК-5,0/5250, инв. № 5792; ящик каменишка ЯР-1,000 (2 шт.), инв. № 100126451	391,44	39,14	19,57
6	Жалюзи (директор) 6,5 кв. м, инв. № 7723; ковер 3*4 (директор), инв. № 7721; печь микроволновая «Горизонт», инв. № 8070; стул ISO BLACK 19 С-38 (2 шт.), инв. № 7667; стул «Гольф», инв. № 77563; стол П232,41, инв. № 77562	223,23	22,32	11,16
7	ВБ 2-28Н лев., инв. № 8775; ворота металлические, инв. № 100132829; ДВ1Д4 23 21-10, инв. № 857; КСФ 10-9, инв. № 1649; КСФ 15,6, инв. № 100131381; ПН 20 м, инв. № 1226; профиль прозрачный по 2,1 м (30 шт.), инв. № 100128847; щиты из досок (8 шт.), инв. № 100132605; щиты из фанеры (6,967 кв. м), инв. № 100130405; печь дровяная, инв. № 7056	418,85	41,89	20,94
8	Беседа для курения 1595914 (1. Шифр 3 стандартных листа; 2. Отлив металлический (мягкий) 2,8 м; 3. Доски (2,8 м – 3 шт., 1,15 м – 7 шт., 1,2 м – 4 шт., 2,2 м – 2 шт.); 4. Брусы 2,8 м – 2 шт.; 5. Щиты (прямоугольные 1,4х1,05 – 2 шт., треугольные 1х0,35 – 2 шт., 1,05х0,85 – 2 шт.), инв. № 6294	52,92	5,29	2,65
9	Строп ГУИЛ 484144.010-03.15 (2 шт.), инв. № 100128237	36,96	3,70	1,85
10	Шкаф ШР 11-8-4 (1 шт.), инв. № 100129045	495,60	49,56	24,78
11	Экксаватор ЕК-14-20, 2009 г. в., двигатель Д-245, дизель, мкпп, з. н. 3996, цвет желтый, пробег 3,6 тыс. км	14736,00	1473,60	736,80
12	1. Системный блок AMD 1,93 ГГц ОЗВ 512 Мб HDD 512 Гб DVD; 2. Системный блок AMD Athlon 2,7 ГГц ОЗВ 1 Гб HDD 80 Гб DVD; 3. Системный блок Pentium Dual 2,5 ГГц ОЗВ 2 Гб HDD 150 Гб DVD; 4. Системный блок Pentium Dual 2,5 ГГц ОЗВ 1,93 Гб HDD 320 Гб CD R; 5. Системный блок AMD Athlon 2,7 ГГц ОЗВ 1 Гб HDD 250 Гб, DVD; 6. Монитор FLATRON L1718S-SN; 7. Монитор FLATRON L1719S; 8. Монитор FLATRON L1742S; 9. Монитор FLATRON L1750U; 10. Монитор FLATRON L1751SQ; 11. Монитор FLATRON L1750SQ; 12. Принтер XEROX PHASER 3117; 13. Принтер XEROX PHASER 3117; 14. Принтер XEROX PHASER 3117; 15. Принтер SAMSUNG ML2010P; 16. Принтер XEROX PHASER 3122	444,74	44,47	22,24
13	1. Мини АТС, aria soho Digital Hybrid PABXforZOHO; 2. Набор мебели «Виктория Люкс 5»; 3. Устройство термолеплета LUMIBIND XU 138; 4. Факсимильный аппарат Panasonic KX-FT 982RU; 5. Антенна СА-600, цифровой спутниковый ресивер GS 7300	328,80	32,88	16,44
14	1. Подмости инвен. шар.-панельн. ПШ-000 А (с настолом); 2. Сейф металлический; 3. Шкаф металлический для документов; 4. Шкаф металлический для одежды; 5. Бетоносмеситель, BWE 250K; 6. Бункер БП – 1,0	1345,30	134,53	67,26
15	Отделочная станция 2М359	1865,76	186,58	93,29
16	Станок ПРО-10 (правильно-отрезной станок)	780,40	78,04	39,02
17	Установочная пускозарядная ENERGY1000 START 230-400	473,64	47,36	23,68
18	1. Захват 6 м; 2. Захват ГУИЛ.484135.009-001	1312,00	131,20	65,60
19	Пресс гидравлич. наполн. 15 т ОМА мод. 660, инв. № 12081	720,00	72,00	36,00

В отношении лотов №№ 1–10 проводятся третьи повторные торги. **Стоимость снижена на 30 %.** Ранее объявление размещалось в газете «Звязда» № 98 (29978) от 25.05.2023, стр. 10, № 131 (30011) от 11.07.2023, стр. 4, № 150 (30030) от 05.08.2023, стр. 10.
 В отношении лотов №№ 11–18 проводятся шестые повторные торги. **Стоимость снижена на 60 %.** Ранее объявление размещалось в газете «Звязда» № 55 (29935) от 23.03.2023, стр. 11, № 87 (29967) от 10.05.2023, стр. 6, № 98 (29978) от 25.05.2023, стр. 10, № 112 (29992) от 14.06.2023, стр. 15, № 131 (30011) от 11.07.2023, стр. 10, № 150 (30030) от 05.08.2023, стр. 10. В отношении лота № 19 проводятся первые торги

Местонахождение лотов №№ 1–19: Минская область, г. Молодечно, ул. Т. Дудко, д. 10

Дата и время проведения торгов	В отношении лотов №№ 1–18: 4 сентября 2023 года в 12.00 (регистрация с 11.30 до 11.55) В отношении лота № 19: 22 сентября 2023 года в 12.00 (регистрация с 11.30 до 11.55) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127
Срок приема заявлений и внесения суммы задатка	В отношении лотов №№ 1–18: с 10.00 22 августа 2023 года до 16.00 31 августа 2023 года В отношении лота № 19: с 10.00 22 августа 2023 года до 16.00 20 сентября 2023 года

Условия для участия в торгах:
 1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с **BY36ALFA3012215570040270000**, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: ОТНН 40901. Задаток для участия в торгах по Лоту __, ОАО «ПМК № 187», проводимым __.2023.
 2. Заявление на участие (на каждый лот отдельно) и необходимые документы (соглашение о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах (на каждый лот отдельно), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31–33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачей. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов).
 3. Участие в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявления с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом на день проведения торгов.
 4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.
 5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона.
Вознаграждение аукциониста – 7 % от конечной цены предмета торгов.
 Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 15 (пятнадцати) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 15 (пятнадцати) рабочих дней со дня проведения торгов.
 6. Подробнее с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте <https://orgtorg.by/info>.
 7. Все желающие могут предварительно ознакомиться с предметом торгов. Контактное лицо для осмотра предмета торгов: **Сергей Владимирович, тел. +375296109357**.
 8. Организация и проведение аукциона осуществляется на основании норм Положения «О порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.

Информация о продавце	ОАО «Передвижная механизированная колонна № 187», в лице ликвидатора – ООО «КАНО», тел.: 80173958917; +375293928906 (222310, Минская обл., г. Молодечно, ул. Тамары Дудко, 10)
Организатор аукциона	ООО «Фрондера» 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127; ☎ 8 (029) 308 28 97 • e-mail: info.torgi@orgtorg.by • сайт https://orgtorg.by • telegram https://t.me/orgtorg

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона/оператор	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф.46. www.ipmtorg.by
Продавец	ЧПУП «ПРОМАГРОМАШ», Минская область, г. Смолевичи, ул. Грушевская, д. 25

Лот № 1 – комплекс недвижимого имущества, расположенного по адресу: Минская обл., г. Смолевичи, ул. Грушевская, д. 25

Здание главного производственного корпуса (здание специализированное для металлургического производства и (или) металлообработки), инв. № 614/С-35788, общ. пл. 3785,4 кв. м, составные части и принадлежности: пристройка (лит. 1), забор (лит. 4).
Цех по производству ПИ-труб и ПИ-фасонных изделий (здание нежилое), инв. № 614/С-14122, общ. пл. 695,7 кв. м, составные части и принадлежности: пристройка (лит. 1/1/м), навес (лит. 1).
Цех по производству ПИ-фасонных изделий (здание нежилое), инв. № 614/С-33849, общ. пл. 487,8 кв. м.
Здание склада (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), инв. № 614/С-14123, общ. пл. 808 кв. м.
Административное здание (здание административно-хозяйственное), инв. № 614/С-14121, общ. пл. 389,4 кв. м, составные части и принадлежности: четыре пристройки, три крыльца, навес.
Земельный участок общ. пл. 3,3701 га предоставлен продавцу для строительства и обслуживания производственной базы на праве аренды до 05.06.2093.

Начальная цена* (с НДС 20 %) – 1 674 000 евро

№ лота	Наименование, модель	Начальная цена* с НДС 20 %, евро
2	Лазерный станок Yawei-cKy CFFP-4000-6015 D, 2020 г. в., Китай	113 400
3	Гидравлический литостаночный пресс с ЧПУ BPA 620 на 220 6S в комплекте, 2020 г. в., Китай	108 000
4	Окрасочно-сушильная камера SPRAY BOOTH PRIMA, 2021 г. в.	21 600
5	Гидравлические гильотинные ножицы Yawei HGSK 3050 13mm в комплекте	64 800

Шаг аукциона: 5 % от текущей цены по всем лотам.
 *Примечание: цена продажи Предмета аукциона фиксируется в протоколе о результатах аукциона в сумме в белорусских рублях, эквивалентной цене продажи лота в евро по курсу НБРБ на дату проведения аукциона

Задаток по лоту № 1 – 0,5 %, по лотам №№ 2–5 – 1 % от начальной цены предмета электронных торгов, увеличенной в белорусских рублях (BYN) по курсу Национального банка Республики Беларусь на день оплаты на счет BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк Белгосбанк», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBYBX2; ОКПО 378531865000, получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка», УНП 191224638

Срок подписания договора купли-продажи – 10 (десять) рабочих дней со дня завершения электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов
 Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 2 % от цены продажи по лоту № 1, 4 % от цены продажи по лотам № 2, № 3 и № 5, 6 % от цены продажи по лоту № 4 в течение 3 рабочих дней после проведения электронных торгов
 Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов без объяснения причин снятия

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлен регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorg.by

Победитель электронных торгов, либо единственный участник аукциона электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 2 % от цены продажи по лоту № 1, 4 % от цены продажи по лотам № 2, № 3 и № 5, 6 % от цены продажи по лоту № 4 в течение 3 рабочих дней после проведения электронных торгов
 Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов без объяснения причин снятия

Извещение о проведении предыдущих торгов опубликовано в газете «Республика» от 14.07.2023 г.

Дата и время начала и окончания электронных торгов	С 11.00 до 13.00 05.09.2023 г. Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов
Дата и время окончания приема заявок	Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 04.09.2023 г. до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorg.by
Контактные данные	Тел.: +375 17-280-36-37; +375 (29) 317-95-42; +375 (44) 704-92-06. E-mail: info@ipmtorg.by

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ООО «Профитсистем»

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Станок строгальный четырехсторонний Profimat 23E (WEINIG), инв. № 44502024	64 200,00	6 420,00	3 210,00
2	Стреппинг-машина TP-6000-1, инв. № 4016004	10 440,00	1 044,00	522,00

В отношении лотов №№ 1, 2 проводятся первые торги

Местонахождение лотов: Минская обл., г. п. Плещеницы, ул. Чапаева, 40

Дата и время проведения торгов	22 сентября 2023 года в 14.30 (регистрация с 14.00 до 14.25) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127
Срок приема заявлений и внесения суммы задатка	с 10.00 22 августа 2023 года до 16.00 20 сентября 2023 года

Условия для участия в торгах:
 1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с **BY36ALFA3012215570040270000**, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: ОТНН 40901. Задаток для участия в торгах по Лоту __, ООО «Профитсистем», проводимым 22.09.2023.
 2. Заявление на участие (на каждый лот отдельно) и необходимые документы (соглашение о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах (на каждый лот отдельно), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31–33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачей. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов).

3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом на день проведения торгов.
 4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.
 5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. **Вознаграждение аукциониста – 7 % от конечной цены предмета торгов.**
 Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 14 (четырнадцати) календарных дней со дня проведения торгов.
 6. Подробнее с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте <https://orgtorg.by/info>.
 7. Все желающие могут предварительно ознакомиться с предметом торгов. Контактное лицо для осмотра предмета торгов: **+375292751275, Виноградов Дмитрий Алексеевич (понедельник–пятница с 9.00 по 17.00)**.
 8. Организация и проведение аукциона осуществляется на основании норм Положения «О порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.

Информация о продавце	ООО «Профитсистем», в лице ликвидатора – ООО «Партнер-Консалтинг», тел.: +375173958917 (220040, г. Минск, ул. Дзюстовского, 27)
Организатор аукциона	ООО «Фрондера» 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127; ☎ 8 (029) 308 28 97 • e-mail: info.torgi@orgtorg.by • сайт https://orgtorg.by • telegram https://t.me/orgtorg

НАПЕРАКОР СМЕРЦІ РАТАВАЛА ЖЫЦЦІ

Медсястра Ганна Крываспіцкая першая прыходзіла на дапамогу раненым на перадавой чырвонаармейцам

31 жніўня Ганна Мікалаеўна адзначыць сваё стагоддзе. Яна здзіўляецца, як гэта ёй атрымалася дажыць да такіх паважаных гадоў. Бо нават цяжка падлічыць, колькі разоў за час вайны смерць дыхала ёй у твар. Яна, тады зусім яшчэ юнае дзяўчо, аказалася мацнейшай. «Мне не было часу думаць пра смерць, я ратавала жыцці», — кажа баявая медыцынская сястра. І сэрца замірае ад яе ваенных успамінаў. Ніякія словы не здольны перадаць увесь жах рэчаіснасці, у якую трапіла тады яшчэ 18-гадовая дзяўчына.

3 першага класа «ляцела на самалёце»

Гэта азначае, што Ганна Крываспіцкая (да замужжа — Абрамовіч) скончыла да вайны школу на выдатна — у яе атэстаце за сем класаў былі адны пяцёркі па пачытаўнай сістэме. Прычыным тут самалёт? У іх школе ў вёсцы Антонаўка Чавускага раёна ў фае вісеў вялікі стэнд, дзе былі намалёваныя самалёты, машыны, калёсы і чарапахы. Самалёт сімвалізаваў адзнаку «выдатна», а ўсе астатнія карцінкі, адпаведна, — на бал ніжэй. Да сямігодкі дзяўчынка паспела скончыць пачатковую польскую школу, якая была да вайны ў яе роднай вёскава Ляпены. У 11 гадоў яна добра ведала польскую мову і магла з лёгкасцю з яе перакладаць. У 1945-м, калі працавала ў польскім шпіталі, ёй гэтыя веды спатрэбіліся.

З дзяцінства засталася цёплым успамінам пра бацьку. Ён, дарэчы, падчас рэвалюцый служыў у Петраградзе на «Аўроры», а ў Ляпены вярнуўся ў пачатку 1920-х. Хутка і нявесту там падшукаў — Марыю, прычым з заможнай сям'і. Сам быў сирата, але скарыў бацьку дзяўчыны тым, што быў працавітым. І хаця дочкам у спадчыну зямля не выдавалася, цесць выдзеліў маладзям невялічкую палоскачку, а да яе — кароўку і коніка.

— Ураджай спачатку быў кепскі, але бацька ўсю зіму вазіў на гэтую палоску курны памёт, купляў у яўрэяў на чыгуначнай станцыі Хватаўка, — расказвае суразмоўніца. — І так добра ўгнаў зямлю, што ўрадэнка стала хапаць да наступнага года. Але настаў час калектывізацыі, бацька адмовіўся ісці ў калгас, і пачаліся праблемы. Яго і яшчэ аднаго маладога мужчыну, які таксама не ўступіў у калгас, арыштавалі і павезлі ў турму ў Магілёў. Жонка наведвала яго, і ён вельмі прасіў, каб прывезлі Ганначку пабацьчыца. І яго брат рызнікуў. Зіма, мороз, дзяўчынка замерзла так, што ні рук, ні ног не адчула. Калі ўбачыла бацьку, кінулася яму насустрэч. Ён раскінуў рукі і падхапіў яе.

— Глядуў ў яго твар і не пазнаю — ён увесь сіні ад пабоў, — расказвае суразмоўніца. — Пытаюся: «Татачка, што з табой?» А ён толькі паўтарае:

не хвалойся, Ганначка, усё добра. Хутка пасля гэтага яго расстралялі без суда і следства па рашэнні «тройкі». Тры чалавекі падпісаліся, што бацька супраць савецкай улады, і абавраўлі яго жыццём...

Сям'ю раскулачылі і саслалі ў Сібір. Ганна з маці, сястрычкай і брацікам, якімі і годна не было, трапілі на Валогодчыну. Зіму так-сяк перажылі, а вясной з-за дрэннай вады ў іх пасяленні сталі паміраць дзеці. У выніку было дазволена дзвюх вяртаць на радзіму, калі там яшчэ хтосьці з радні застаўся.

— Па нас прыехаў брат маці, прывёз у вёску і пакінуў каля плота — яго жонка адмовілася нас усіх трох забіраць, — успамінае Ганна Мікалаеўна. — У выніку брат бацькі забраў майго малога брата, а яго сястра, якая жыла ў Ленінградзе, — сястрычку. Я засталася жыць у брата маці. Праз 4 гады вярнуліся з сыскі дзядуля і бабуляй. Ім як раскулачаным не далі зямлі, але дзед Павел быў добры цяляр і забяспечваў сям'ю ўсім неабходным. Яны нас з братам забралі да сябе, а вострая сястра так і засталася ў Ленінградзе.

Пазней яшчэ адна цётка з Ленінграда падшукала Ганне двухдзюх медыцынскія курсы ў Чавусках. Яна і гэтыя курсы скончыла на выдатна. Хірург, які ў іх выкладаў, пацікавіўся, куды зольная навучанка збіраецца далей паступаць. І вельмі здзіўліўся, калі яна адказала: нікуды. Для вучобы былі патрэбны сродкі, а ў яе ні грошай, ні бацькоў, якія б маглі дапамагчы. І ён паабяцаў прыстроіць Ганну ў інстытут і дапамагачь грашмыма, пакуль яна не пойдзе працаваць. Але вайна разбурыла ўсе планы.

Лятучка на рэйках

Медыцынскія курсы Ганна Мікалаеўна скончыла ў ліпені 1941 года. Лічы, адначасова атрымала пасведчанне і павестку.

— У ваенкама мяне паставілі на ўлік і адправілі дадому збірацца, — успамінае яна. — Я апрагнула свой святоточны чырвоны сарафан і бляхавыя чаравыя тапачкі. Пайшла як на свята, а трапіла на фронт.

Вайна імявала набліжалася да Чавус, і раненныя з перадавой ў шпіталь паступалі сотнямі. Ганне далі загад су-

Фота аўтара

праваджаць машыну з раненымі на чыгуначны вакзал. Паведамілі, што прыбыў цягнік-лятучка і трэба спяшацца. Па дарозе пачалася бамбэжка. Людзі пабеглі хавацца, а следам за імі і вадзіцель, які вёз Ганну з раненымі. Дзяўчына засталася ў машыне і толькі маліла Бога, каб злітаваўся з іх. Калі варажы самалёт знік, усё сталі вяртацца, у тым ліку і вадзіцель. Даехалі да вакзала, а там мітусня, крыкі, ляянка. Раненых столькі, што не пералічыць. І іх усё падвозяць і падвозяць. Ваенны ўрач беге ўздоўж цягніка і крычыць, каб хутчэй грузілі.

— Унутры нічога не было — адны сцены, — дзвіліца ўражанымі ад убачанага Ганна Мікалаеўна. — Вагоны нямытыя, брудныя. Раненых складалі як бярвенні, так шчыльна, што не было дзе напі паставіць. Ляжачы, небаракі, і толькі стогнуць: піць, піць, піць. Цягнік ужо павінен быў адпраўляцца, і я збіралася вярнуцца да машыны, але начальнік прыпыніў: «Куды? А хто за імі глядзець будзе?» Я і паехах. Раненныя піць прасяць, а ў мяне ні сумкі, ні бінтоў, ні вады. Толькі на наступнай станцыі падалі ваду.

Меней чым 50 кіламетраў ад Чавус да Крычава лятучка пераадолвала некалькі гадзін. Увесь час цягніку пагражалі нямецкія самалёты. Ён то хуткінаўся, то рухаўся на хуткасці, каб не трапіць пад бомбы. Калі прыехалі ў Крычэў, там была не меншая сумятня, чым у Чавусах. На лятучцы папоўнілі запасы хлеба і вады і раніцай накіраваліся ў Бранск. Там цэлую ноч разгружалі раненых і цягалі іх да прыстасаванага пад шпіталь будынка праз лес. Ганна, як маглі, дапамагала. Пакуль цягнік разгрузілі, ад яе парусінавага абутку нічога не засталася, а чырвоны сарафан ператварыўся ў лахмотце. Тамтэйшая медсястра пашкадавала дзяўчыну і пагрэла яе ў сваім шынялі. А раніцай Ганне выдалі гімнасцічку на вырасце, боцькі 42 памеру, шынель. Усё не яе памеру, але ж цяпер яна была апранута.

Бомба ўзарвалася за некалькі крокаў

У 1942-м у Мічурынску Тамбоўскай вобласці ваенна-санітарны цягнік, на якім ратавала раненых Ганна Мікалаеўна, разбамбілі ўшчэнт.

— Гэта была страшная масіраваная бамбэжка, — успамінае ваенная медсястра. — Узрывы, крыкі, агонь — сапраўднае пекла. На станцыі пачалі ўзрывацца бочкі з палівам, зямля, здавалася, падымалася да неба, паветра дыхала агнём. Жаж быў такі, што словамі не перадаць. Бегла, не ведаючы куды і навошта. Быццам бы нейкая сіла штурхала ў плечы.

Раптоўна пачула: сястра, лажыся. Яна кінулася на зямлю, а голас камандаваў: паўзі, хутчэй паўзі. Ганна рабіла ўсё, што казаў незнаёмец. Калі ён загадаў падаць руку, працягнула і ... страціла прытомнасць.

— Калі прагнулася, не зразумела, дзе я, — кажа жанчына. — Вакол — абгарэлыя дрэвы, цішыня, толькі шэры дым шлепаў па зямлі. Усюды ляжачы раненныя і забітыя. Захацела ўстаць, а на мне мёртвы салдат, увесь кулямі пасечаны. Я адразу ж зразумела, што гэта ён загадаў мне лажыцца і паўзі. Мяне закрыві ад кулі, а сам загінуў. Ужо ў шпіталі казалі, што я нарадзілася ў кашулі. Наш цягнік згарэў да тла. Разам з раненымі і маім калегамі. З усёй медбрыгады ў жывых засталася я адна.

У 1944 годзе немцы разбамбілі яшчэ адзін ваенна-санітарны цягнік, на якім працавала Ганна Мікалаеўна. Здарылася гэта на тэрыторыі Украіны каля сяла Белакаровічы.

— Эдзем, а тут немыц вылятае, робіць адзін заход, другі, — зноў перажывае трывожныя хвіліны суразмоўніца. — Мы з дзвюхцімамі развіталіся, бо было відаць, што фашыст настроены рашуча. З трэцяга заходу ён стаў нас бамбіць. Узрывы прагрымелі ў хвасце цягніка,

галаве і пасярэдзіне, дзе я знаходзілася. Бомба ўпала так блізка ад мяне, што шанцаў не было. Выратавала тое, што было на падлогу і закрыва галаву рукамі. Узрыў быў страшны. Калі расплюшчыла вочы, убачыла неба. Ад вагона нічога не засталася, а я жывая. Цуд нейкі. На спіне толькі рэмень перасекла. Сама цэлая, але ад магутнага ўзрыву моцна кантузіла. Некалькі месяцаў была як глухая.

Немцы не абмежаваліся бомбамі — людзей, якія спрабавалі выратавацца, расстралявалі з кулямёта. З аднаго боку быў высокі насып, з другога — балота — свахацка недзе. Нехта ад кулі загінуў, нехта патануў у балоце. Раніцай тых, хто ацалеў, падабралі чырвонаармейцы. Са ста чалавек медперсоналу, які

дадому не адпускілі. Прышлося затрымацца на год. І Аляксандр застаўся яе чакаць. Разам пражылі ў Чавусах больш за 30 гадоў, вырасталі дачку і сына. Ваенныя гады не прайшлі бяспследна, мужны салдат пайшоў з жыцця ў канцы 70-х. Ганна Мікалаеўна засталася вернай сваёй прафесіі і пасля вайны. На спіне толькі рэмень перасекла. Сама цэлая, але ад магутнага ўзрыву моцна кантузіла. Некалькі месяцаў была як глухая.

Немцы не абмежаваліся бомбамі — людзей, якія спрабавалі выратавацца, расстралявалі з кулямёта. З аднаго боку быў высокі насып, з другога — балота — свахацка недзе. Нехта ад кулі загінуў, нехта патануў у балоце. Раніцай тых, хто ацалеў, падабралі чырвонаармейцы. Са ста чалавек медперсоналу, які дадому не адпускілі. Прышлося затрымацца на год. І Аляксандр застаўся яе чакаць. Разам пражылі ў Чавусах больш за 30 гадоў, вырасталі дачку і сына. Ваенныя гады не прайшлі бяспследна, мужны салдат пайшоў з жыцця ў канцы 70-х. Ганна Мікалаеўна засталася вернай сваёй прафесіі і пасля вайны. На спіне толькі рэмень перасекла. Сама цэлая, але ад магутнага ўзрыву моцна кантузіла. Некалькі месяцаў была як глухая.

— У 1945-м Перамогу сустрэла ў Берліне, — расказвае яна. — Наш шпіталь знаходзіўся на паўночна-ўсходняй яго ўсходняй. Калі Германія аб'явіла капітуляцыю і стала вядома, што мы перамаглі, што тут пачалося! Усе крычаць: «Ура! Перамога», страляюць у паветра, радуюцца. Мы з сяброўкай таксама пабеглі распаіцца на рэйхстагу. На сцяне не было свабоднага месца, але мы нешта надрапалі. Ідзем назад вясёлыя, радасныя і раптоўна — бац — і маёй баявой сяброўкі няма. Адкуль вылецела тая куля, невядома. Цяжка было страціць сяброўку, і саблівя ў такую хвіліну. Такім запомілася мне гэта свята — з болам у сэрцы. Самой страляць на вайне не прыходзілася. Ведала толькі перавязкі, у мяне ўсе чатыры ваенныя гады рукі былі ў крыві. Няма калі было страляць — трэба было ратаваць...

Ганна Мікалаеўна замайца, а потым прасіць дачку Аляксандра, якая сядзіць побач, падпець ёй яе любімую франтавую песню пра медсястру Анюту.

...Нашу вступі і тот змучив вечер не забыть ни за что, никогда. Дул холодный, порывистый ветер, замерзала во фляге вода. Был я ранен, и капля за каплей, кровь горячая стывла в снегу.

Наши близки, но силы иссякли и не страшна я больше врагу... Нэллі ЗІГУЛЯ,

Г. Чавусы.

Р. С.

Самая каштоўная, што захаваўся ў сям'і Ганны Крываспіцкай, гэта ваенныя фотаздымкі і ўзнагароды. Сярод іх — ордэн Славы III ступені Аляксандра Крываспіцкага, які ён атрымаў за подзвіг пры наступленні. Менавіта тады ён быў цяжка паранены і трапіў у шпіталь. Баявы шлях ваеннай медыцынскай сястры Ганны Крываспіцкай, тады яшчэ Абрамовіч, адзначаны ордэнам Айчынных вайны II ступені, медалымі «За адвагу», «За ўзяцце Берліна», «За вызваленне Польшчы», «За Перамогу над Германіяй».

СПОРТ, ДРАЙВ, ЭМОЦЫІ

Усё гэта зведалі ўдзельнікі спартыўна-культурнага фестывалю «Вытокі. Крок да Алімпіу» ў Касцюковічах

Нягледзячы на 30-градусную спеку, двухдзённы фестываль прайшоў масава, весела і насычана. Народ актыўна ўдзельнічаў у спартыўных мерапрыемствах, наведваў культурна-забаўляльныя і гандлёвыя пляцоўкі, частаваўся шашлыкамі. І гэта ўсё на фоне гучнай бадзёрай музыкі, народных спеваў і паказаў мод.

Асноўнай арэнай свята стала пляцоўка каля Касцюковіцкага фізкультурна-аздраўленчага цэнтру (ФАЦ), які быў пабудаваны ў 2017 годзе. Тады жыхары адначасова атрымалі ў падарунак басейн, спартыўную і дзве трэнажорныя залы, а таксама залы барацьбы і бокса. Потым на тэрыторыі ФАЦ за кошт спонсарскіх сродкаў, ахвяраваньняў працоўных калектываў і грашовых паступленьняў ад суботнікаў былі пабудаваныя тэнісныя корты, пляцоўка для пляжнага валейбола, хакейнай каробка стандартнага еўрапейскага ўзору 60 на 30 метраў. Выдатна ўжо тым, што ўсё знаходзіцца ў адным месцы. Ды яшчэ ў такім цудоўным! Побач урочышча Баравец, дзе ёсць сцэжка здароўя і дзе людзі летам займаюцца скандынаўскай хадзьбой і бегам, зімой катаюцца на лыжах. Адным словам, Касцюковічы — горад спартыўны, і гэта бачна нязьабрым вокам. «Вытокі» арганічна ўпісаліся ў яго.

— Цудоўны фестываль, — не хавае сваіх эмоцый дырэктар ФАЦ Міхаіл СВІСТУНОЎ. — Вельмі

цілі правярць свае магчымасці ў алімпійскім квэсце — розных відах спорту. На больш чым 30 пляцоўках былі арганізаваныя актыўнасці па барацьбе, боксе, біятлоне, веласпорце, валейболе, баскетболе, лёгкай атлетыцы, кулявой стральбе, цяжкай атлетыцы, настольным тэнісе, конным спорце, каратэ, хакеі з шайбай, стральбе з лука, тэнісе, гандболе, міні-гольфе, брэйк-дансе і іншыя. За ўдзел і выкананне задання ўручаліся каштоўныя прызы.

Захар Васюкоў прыехаў на свята разам з маці Алесяй з Магілёва. Хлопчык вельмі любіць спорт і як пацвяджэнне прадманстраваў карту ўдзельніка з аднакамі, што ён выправаваў сябе ў 14 відах спорту. Яго маці расказала, што яны з Захарам бралі ўдзел ва ўсіх фестывалях «Вытокі», якія адбыліся ў Магілёўскай вобласці. Летась

цойцы можна было згуляць у жартоўныя віды спорту, напрыклад, перавернуты футбол, дзе гуляць трэба ў акуларах віртуальнай рэальнасці, або хэдбол, дзе, каб забіць гол, трэба дзьмуць. За ўдзел у кожнай гульні таксама ўручаліся падарункі.

Вельмі яркі атрымаўся і культурны складнік. Многія раёны Магілёўскай вобласці прадставілі свае адметнасці. Краснаполле прыехала з глечыкамі і артыстамі праслаўленага народнага тэатра, Мсціслаў — са сваімі каванымі вырабамі і рыцарамі, Хоцімск — з народнымі майстрамі і льялякамі-абярэгамі, Клімавічы — са знакамітым аграрным каледжам і кантактным міні-запаркам: трусяня, казыня і кацяня. Установа, дарэчы, рыхту ветэрынараў і кіроўцаў. На свята Клімавіцкі каледж прыхапіў яшчэ і спецыяльны трэнажор, дзе можна віртуальна пракаціцца на аўтамабілі. Самі Касцюковічы прадманстравалі тэатрыя дасягненні.

Член Саюза майстроў Рэспублікі Беларусь па ручным ткацтве Вялікая ВОЛКАВА скарысталася магчымасцю перадаць прывітанне паважанаму калектыву «Звязды» і асобнае — Анатолію Клешчуку. Што датычыцца «Вытокаў», то яна лічыць, што спорт і культура непарыўна звязаныя.

— Нават сядзячы за станком, калі ты не зробіш размінку, будзе застой крыві, — смяецца майстар. — А без гэтага няма ўжо той актыўнасці і пазытыўнасці. Свята вельмі шырокага спектра і маштабу. Мы на ім і ў Бабруйску, і ў Горках прысутнічалі.

Сваю нішу тут знайшлі і спевакі, і дызайнеры, і мастакі. Мастацкая галерэя-салон «АртХаос» з Мінска арганізавала на фестывалі інтэрактыў «Гуляйце з намі — малойце самі». Яе дырэктар Лілія ЛУКАШЭНКА адзначыла, што фестываль «Вытокі» перш за ўсё — аб'яднальнае свята і, што вельмі важна, сямейнае. Тут знаходзіцца цікавае для сябе людзі рознага узросту.

— Для станаўлення ўсебакова развітой асобы трэба паспрабаваць сябе ва ўсім, і фестываль дае такую магчымасць, — адзначыла яна. — У Касцюковічах мастацкі складнік і інтэрактыў, перш за ўсё, былі разлічаны на дзяцей. Юныя мастакі атрымалі магчымасць узць пэндзаль у рукі і аздобіць горад, стварыўшы

— Плануем абнавіць спартыўны інвентар, — падзялялася старшыня Касцюковіцкага раённага альянса МіХЕЕНКА. — Нам неабходны аўтобус для дзіцяча-юнацкай спартыўнай школы, каб дзеці актыўна ўдзельнічалі ў спартыўных мерапрыемствах.

Уладзімір і Вольга ПРЫХОДЗЬКІ разам з сынамі Раманам і Аляксандрам.

прыгожую пляцоўку. Кожны рэгіён унікальны, мае сваю гісторыю, таленавітых людзей. Мы выступаем за захаванне традыцый.

— На мой погляд, склалася ўнікальная формула свята, якая ўключае ў сябе і культуру, і традыцыі, і самабытнасць, і ўзімае гісторыю таго месца, дзе яно праводзіцца, — падзяліўся меркаваннем з карэспандэнтам «Звязды» намеснік старшыні Магілёўскага аблвыканка Валерый МАЛАШКА. — І, вядома ж, гэта тыя квэсты, спартыўныя пляцоўкі, якія працуюць падчас фестывалю. Свята каштоўнае тым, што не мае меж, пастаянна пашыраецца. А падарунак ад арганізатараў у выглядзе 100-тысячнага сертыфіката толькі дапаможа развіццю мясцовых відаў спорту. Вельмі прыемны бонус да мерапрыемства.

Дарэчы, што датычыцца бонусу, то ён сапраўды патрэбны раёну для ўмацавання спартыўнай базы.

Як трапна выказалася падчас адкрыцця фестывалю Аляксандра Міхеенка, гэтае свята — як працяг Указу Прэзідэнта «Аб сацыяльна-эканамічным развіцці паўднёва-ўсходняга рэгіёна». «Мы павінны развіваць не толькі эканоміку, але і спорт, і культурныя сувязі. І ў нас для гэтага ўсё ёсць», — падкрэсліла яна.

Свята вылучаецца яшчэ і тым, што на ім заўсёды вельмі шмат моладзі. На фестываль у Касцюковічы прыехалі дзеці і падлеткі з 19 раёнаў вобласці, а таксама моладзь Браншчыны з Расіі.

— Гэтае свята пад эгідай Нацыянальнага алімпійскага камітэта стала ўжо брэндам нашай краіны, — падкрэсліў старшыня Магілёўскага аблвыканка Анатоль ІСАЧАНКА. — Усе рэгіёны чакаюць фестываль. Касцюковічы славацца сваімі традыцыямі і гісторыяй, у той жа час гэта сумасны горад, дзе будзецца шмат спартыўных пляцовак, літаральна ў верасні мы будзем адкрываць тут яшчэ адну — баскетбольную. «Вытокі» — не толькі культурна-спартыўнае мерапрыемства, яно мае і выхаваўчую мэту: прапагандаваць дзецямі і дарослым здаровы спосаб жыцця. Хочанца, каб гэты фестываль шырыўся і ахопліваў як мага большыя слай населенства.

Арганізатарамі фестывалю «Вытокі» з'яўляюцца Нацыянальны алімпійскі камітэт Рэспублікі Беларусь, Федэрацыя прафсаюзаў Рэспублікі Беларусь, ТАА «Арт-Хаос» і ТАА «БелБрэндАўдыт».

Свята ў Касцюковічах закончылася, але 25—26 жніўня яно працягнецца ўжо ў Барысаве.

Налі ЗІГУЛЯ,
фота аўтара.

Член Саюза майстроў Рэспублікі Беларусь па ручным ткацтве Вялікая ВОЛКАВА — прыхільніца «Звязды».

ганарова, што Касцюковічы сталі ў нашай вобласці трэцім горадам пасля Бабруйска і Горак, дзе ён пабываў. Фестываль дае стымул займацца спортам і дзецямі, і дарослым. Добрая магчымасць адначасова наведаць шмат спартыўных пляцовак, пашукаць свой від спорту ды яшчэ атрымаць прыз.

У тым, што ў горадзе створаны добрыя ўмовы для заняткаў спортам, арганізатары свята пераканаліся, наведваўшы Дзіцяча-юнацкую спартыўную школу. І статыстычны сертыфікат, які ўручыў падчас адкрыцця свята Прэзідэнт Нацыянальнага алімпійскага камітэта Віктар ЛУКАШЭНКА, дакладна яшчэ больш умацуе спартыўную базу раёна. Віктар Лукашэнка заклаў і дзіцяці, і дарослых яшчэ мацней пасябраваць са спортам і кожнаму выбраць тое, што яму блізкае.

Адрозніваць адкрыцця фестывалю дзіцяці да 14 гадоў запра-

у Горках выйгралі блютуз-калонку. Цяпер вось змагаліся за бесправядныя навушнікі. Алеся, дарэчы, таксама са спортам на «ты», яна прадстаўніца Магілёўскай спартыўнай дзіцяча-юнацкай школы алімпійскага рэзерву «Багіма». І, што асабліва прыемна, наша падпісчыца.

На свята жыхары горада прыйшлі разам з дзецьмі. Некаторыя разам беглі ў алімпійскі забегу для дзіцяці да дзевяці гадоў. У ім узяло ўдзел каля 500 хлопчыкаў і дзяўчынак. Арганізатары ацанілі волю малых да перамогі. Нехта ў азарце страціў кровавак, але з дыстанцыі не сышоў.

Маладая сям'я ў складзе Уладзіміра і Вольгі Прыходзькі разам з малельнік сынамі Раманам і Аляксандрам хварэлі за сямігадовую дачку і сястрычку Дашу, якая зацэла выправаваць сябе ў кросе.

Крэатыўна падышоў да справы «Белаграпрамбанк». На яго пля-

ШЧАСЛІВЫ БІЛЕТ ДЛЯ 555-ГАДОВАГА АСТРАЎЦА

Як раённае мястэчка ператварылася ў горад атамшчыкаў

Нягледзячы на больш як пяцісотгадовую гісторыю, Астравец — самы малады ў краіне горад, які атрымаў гэты статус дзякуючы будаўніцтву Беларускай АЭС. Цяпер былы шараговы райцэнтр на Гродзеншчыне вядомы далёка за межамі Беларусі і мае асаблівы твар ды асаблівы рытм жыцця. На выхадных горад атамшчыкаў адзначае сваё 555-годдзе. Карэспандэнт «Звязды» пайдзельнічала ў свяце.

«Мы жывём у Астраві і мы жывём Астравцом»

555-гадовая дата — сімвал адзінства розных паленняў астраўчан, свята, якое аб'ядноўвае не толькі жыхароў горада, але і тых, хто лічыць яго радзімай сваіх продкаў, хто адчувае павязь, знаходзячыся за сотні і тысячы кіламетраў. Аднак найперш гэта свята людзей, якія тут выраслі і працягваюць сваёй штодзённай працай фарміраваць паспяховае будучыню Астраві. Юбілей — добрая нагода яшчэ раз успомніць слаўную гісторыю сваёй малой радзімы, усвядоміць сябе патрыётамі і грамадзянамі, адчуць гонар за сваё зямлякоў — вялікіх

га цэнтра па атамнай энергіі і пры садзейнічанні мясцовага райвыканкама сёлета было арганізавана больш за 40 разнастайных актыўнасцяў для дарослых і дзяцей. Гэта розныя інтэлектуальныя вікторыны і гульні, фізічныя шоу, «атамныя» эксперыменты і флэшмобы. Агульным намаганнем гасці свята збудавалі машыну Голдберга. Дарослыя і дзеці ў захапленні бегалі праз браму, якая распырсквала вадку (што было вельмі даражэ і спякотную святочную суботу). А чарга за жадаючых убачыць горад з вышыні, узяўшыся на пад'ёмніку, ды яшчэ і атрымаць крэатыўнае 360-градуснае фота на фоне гарадской панарамы, не меншала да самага вечара.

чы чалавек, а да 2025 года, як прагназуецца, тут стане больш за 15,5 тысячы жыхароў. У 2012-м па ўзроўні зарплат Астравецкі раён займаў 12-е месца ў вобласці, а цяпер па гэтым паказчыку ўваходзім у топ-дзясятку раёнаў краіны, бюджэт раёна стаў бездатычным.

2023-ы, аб'яўлены Годам міру і стваральнай працы, для астраўчан багаты на падарункі. Год пачаўся з адкрыцця рэканструяванай кінаканцэртнай залы «Астравец» на 298 месцаў, дзе з'явілася найноўшае светлавое і лічбавое абсталяванне ў фармаце 2D і 3D. Напярэдадні Дня Перамогі адкрылася новая двухпавярховая лядовая пляцоўка з хакейнай каробкай 30 на 60 метраў, разлічаная на 300 глядачоў.

— *Непасрэдна перад 555-годдзем горад атрымаў пасля рэканструкцыі чатыры корпусы раённай паліклінікі з сучасным абсталяваннем. Гэта шэраг кабінетаў для аказання дыягнастычнай і лячэбнай дапамогі. Мы будзем працягваць будаваць яе. А яшчэ адзін падарунак да свята ў межах праекта «Спорт для ўсіх» — шматфункцыянальная спартыўная пляцоўка, якая стала вельмі запатрабаванай у жыхароў, — удакладніў старшыня райвыканкама. — Сёлета пачынаецца будаўніцтва новай школы ў трэцім мікрараёне на 510 месцаў.*

Шмат праектаў з дапамогай «Расатама» рэалізавана ў Беларусі і ў галіне ядзернай медыцыны. Створаны тры рабочыя групы з Міністэрствам аховы здароўя: па пастаўках медабсталявання цяжкага класа; па рэалізацыі буйных інфраструктурных аб'ектаў; па стварэнні інфраструктуры для выкарыстання радыёфармапрапаратаў і па стварэнні інвацыяных радыёфармапрапаратаў (РФП).

— *У ліпені беларускія акалагі наведалі Тульскі акацэнтр, дзе паглядзелі, як працуе медыцынскі выраб «Брахіум» для кантактна-прамянёвай тэрапіі. Цяпер мы разумеем, у які бок трэба развіваць наш прадукт, і ўжо налета плануецца пастаўкі ў Беларусь. У напрамку рэалізацыі буйных інфраструктурных аб'ектаў разглядаецца апэкавы цэнтр пры бальніцы хуткай меддапамогі ў Мінску. Праект будзе рэалізоўвацца сумесна з беларускім партнёрам — кампаніяй «Еўрафармінтэграцыя». На фінальнай стадыі сумесная*

прапанова па распрацоўцы новага РФПу ў рамках праекта Саюзнай дзяржавы (налета мяркуецца пасля заключэння дзяржкантрактаў выйсці на рэгістрацыйныя выпрабаванні гатовага прэпарату), — пракаментаваў Станіслаў ЛЯВІЦКІ, дырэктар краінавага офіса Дзяржкарпарацыі «Расатам» у Беларусі. — *Рэалізоўваецца таксама праект па ўкараненні сучасных трэнажораў на аб'ектах целлагенерацыі. Ён дазваляе навучаць персанал, выкарыстоўваючы канцэпт лічбавога двайніка. Падобнымі інвацыянымі трэнажорамі плануецца аснасіць усе аб'екты энергасістэмы Беларусі.*

Дзвума энергаблокамі АЭС сёння ўжо выраблявацца больш за 18 млрд кВт·г электраэнергіі, якія дазволілі замясціць каля пяці мільярдаў м³ газу, што прынесла значны эканамічны эффект, а на яго фоне — і сацыяльны, з'явіўшыся Міхаіл МІХАДЗЮК, намеснік міністра энергетыкі:

— *Мы зрабілі правільны выбар адносна стратэгічнага партнёра праекта будаўніцтва станцыі — Дзяржкарпарацыі «Расатам» і месца для яе будаўніцтва — Астраві. Першапачаткова разглядалася 76 пляцовак, і пераможцам выйшаў ваш горад. Згаданы праект, рэалізаваны ў рамках Саюзнай дзяржавы, — самы значны ў межах СНД і, пэўна, у Еўропе. Сёння дзякуючы БелАЭС Астравец ведае ў любой краіне свету. З уводам другога энергаблока, які знаходзіцца на фінальнай стадыі рэалізацыі, у Беларусі будзе вырабляцца 18 млрд кВт·г электраэнергіі з часам паступова замяшчаць энергаблокі на традыцыйных відах паліва.*

Атамны клас, кава з жалудоў, горад на вышыні

Астравец для Гродзенскай вобласці стаў драйверам развіцця. З'явілася АЭС — і ў вобласці, і ў краіне пачалі мадэрнізаваць лініі электраперадачы. Грамадзяне падлічылі, што выгадна ацяпляць жыллё электрычнасцю, а каб грамадства і рэспубліканы выкарыстоўваць яе, з'яўляюцца разумныя гаджэты. Новыя прадпрыемствы ў суседніх раёнах выкарыстоўваюць электраэнергію АЭС, расказаў Віктар ПРАНОК, намеснік старшыні Гродзенскага аблвыканкама:

— *На Гродзеншчыне з'явіліся прадпрыемствы, якія сталі вырабляць інвацыяныя абагравальныя элементы. З'явіліся элементы разумнага дома, сталі праграмаваць працэсы, якія паскараюць вытворчасць. У вобласці адкрываюцца інжынерныя класы, і цікаваць вучняў стала прадметнай, бо яны былі ў музеі, бачылі, як уладкавана АЭС, і ім хочацца вывучаць рэальную навуку.*

У рамках праграмы «Атамкласы», якую рэалізоўвае «Расатам», у астравецкай школе №3 створаны такі клас, дзе школьнікі паглыблена вывучаюць прадметы прыродазнаўча-матэматычнага цыкла, займаюцца робататэхнікай і даследчай дзейнасцю.

У Астраві з'явіліся сацыяльныя аб'екты, якім могуць пазайздросціць і ў абласных цэнтрах. Напрыклад, шматфункцыянальны комплекс сацыяльна-культурнага прызначэння і для творчасці моладзі, які з'явіўся ў 2021-м. На першым паверсе размясціліся трэнажорная зала, харэаграфічны клас, 3D-кінатэатр, боўлінг і музей. На другім — бібліятэка, кніжны фонд якой амаль 40 тысяч, яна стала месцам правядзення розных афіцыйных і культурных сустрэч. Чытачам, дарэчы, прапануюць брэндваю астравецкую каву з жалудоў. На гэтым жа паверсе глядзельная зала на 300 месцаў і загс. У дзень 555-годдзя тут пабраліся шлюбам шэсць пар. На трэцім паверсе —

Цэнтр культуры і народнай творчасці і Цэнтр рамёстваў, дзе працуюць сем майстроў, расказала **Вольга БАЯРОВІЧ**, загадчыца сектара культуры Астравецкага райвыканкама:

— *Пакуль мама ў «трэнажорцы», а бацька ў кіно, дзеці — у бібліятэцы, так што ўсім ёсць дастойны занятак. Да стварэння адзінага комплексу аб'екты былі раскіданы па горадзе, а цяпер яны ўсе ў адным месцы і аснашчаны найноўшым абсталяваннем. У першай зале музея знаходзіцца пастаянная гісторыка-этнаграфічная выстава. У другой — зменныя экспазіцыі: тут мы плануем паказаць праект развіцця Беларусі канца XX — пачатку XXI стагоддзя. Тэматыка траэдыя залы прысвечаная генэцыду.*

Новая бальніца — адзін з самых сучасных у краіне медыцынскіх комплексаў, дзе функцыянуюць 18 аддзяленняў, 12 з якіх маюць статус міжраённых. Працуюць два рэсурсныя цэнтры: для пацыентаў з вострымі парузіннямі мазгавага кровазвароту і пацыентаў з вострымі інфарктамі. Мясцовы кабінет МРТ мае аналогі толькі ў Гродне і Ваўкавыску. А ПЛР-лабараторыя, падоарана некалі бальніцы «Расатама», вельмі дапамагла ў час пандэміі, кажучь тут.

Для здаровага спосабу жыцця ў горадзе створаны спартыўна-аздараўленчы комплекс «Імпульс», вяртаючы гарадоў, вулічны скаладар; рэалізавана шмат матчымасцаў для заняткаў як дзядей, так і тых, каму за 70.

Як сведчыць статыстыка, адна сям'я атамшчыкаў стварае 5-7 дадатковых рабочых месцаў для тутэйшых: у горад падцягваюцца ўрачы, настаўнікі, прадаўцы. Адным словам, у горадзе ёсць усё для камфортнага жыцця, таму сюды пераязджаюць многія спецыялісты, што пацвярджае, у прыватнасці, сям'я, якая сем гадоў таму пераехала ў Астравец жыць (Ганна — з Мінска, Дзмітрый — з Магілёва). Цяпер у іх падростае трохгадовая дачка Валерыя, так што жыхароў у горадзе атамшчыкаў большае, а сам горад застаецца на вышыні ва ўсіх сэнсах.

Ірына СІДАРОК,
фота аўтара.

працаўнікоў і мужных абаронаў айчыны, выказаўся, віншуючы гараджан, **старшыня Астравецкага райвыканкама Ігар ШАЛУДЗІН:**

— *У 2008-м Астравец выцягнуў шчаслівы білет, менавіта наша пляцоўка была вызначана прырытэтай для будаўніцтва першай АЭС, што паслужыла прагрэсу не толькі раёна, але і ўсяго раёна. Сёння Астравец — гасцінны, добраўпарадкаваны, сучасны горад, зручны для жыцця, дзе ёсць усё неабходнае ўмовы для камфортнага пражывання і працы. Упэўнены, што ў нашага горада — вялікія перспектывы, а ў яго працавітых і клапатлівых жыхароў — багатыя магчымасці для самарэалізацыі і здзяйснення самых смелых праектаў. Мы жывём у Астраві і мы жывём Астравцом, нашымі агульнымі каранямі, гісторыяй, традыцыямі, і мы іх працягваем.*

Старшыня райвыканкама асобна падзякаваў Дзяржкарпарацыі «Расатам», з дапамогай якой у раёне ажыццяўляецца не толькі самы маштабны інвестпраект у краіне (будаўніцтва БелАЭС), але і здзейснена каля 150 сацыяльных праектаў. Вядома ж, актыўна ўдзельнічала кампанія і ў святкаванні. Ужо пяты год запар тут лядзяць навукова-пазнавальны фестываль «Дзень атамнага горада», дзе сіламі «Расатама», Інфармацыйна-

БЕЛАРУСБАНК ОАО «АСБ Беларусбанк» объявляет о проведении открытого аукциона по продаже объектов недвижимого имущества методом повышения начальной цены (шаг – 5 %):

№ объекта	Характеристика имущества	Местонахождение имущества	Начальная цена
1	Изолированное помещение (назначение: помещение транспортного назначения; наименование: гараж) с инвентарным номером 200/D-192844 общей площадью: 289,7 кв. м	г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83Д-2	178 279,79 (сто семьдесят восемь тысяч двести семьдесят девять рублей 79 копеек), в т. ч. НДС по ставке 20% – 29 713,30 (двадцать девять тысяч семьсот тридцать три рубля 30 копеек)
2	Капитальное строение (назначение: сооружение специализированное коммунального хозяйства; наименование: водопроводная сеть) с инвентарным номером 200/С-500870 протяженностью 26 м	г. Витебск, пр-т Фрунзе, водопроводная сеть к зданию № 83Д	8 772,24 (восемь тысяч семьсот семьдесят два рубля 24 копейки), в т. ч. НДС по ставке 20% – 1 462,04 руб. (одна тысяча четыреста шестьдесят два рубля 04 копейки)
Всего:			187 052,03 (сто восемьдесят семь тысяч пятьдесят два рубля 03 копейки), в т. ч. НДС по ставке 20% – 31 175,34 (тридцать одна тысяча сто семьдесят пять рублей 34 копейки)

*Прим. Объекты недвижимости продаются в составе одного лота. Организатор торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества – Витебское областное управление № 200 ОАО «АСБ Беларусбанк».

Заявление на участие принимаются по адресу: г. Витебск, ул. Ленина, 106, кабинет 0.1 в срок до 16.00.20.09.2023.

Юридические лица, индивидуальные предприниматели, физические лица, подавшие заявления на участие в аукционе, перечисляют задаток в размере 10 % от начальной цены лота в срок до 12.00.20.09.2023 на расчетный счет ВУ69 АКВВ 6670 8597 0000 2000 0000, открытый в ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АКВВВУ2Х, УНП 100325912, назначение платежа – задаток для участия в аукционе.

Аукцион состоится 22.09.2023 в 11.00 по адресу: г. Витебск, ул. Ленина, 106, первый этаж, актовый зал.

Сособе условия: победителем аукциона либо единственным участником возмещаются затраты на организацию и проведение аукциона в размере расходов, связанных с публикацией извещения в СМИ. Дополнительно победитель аукциона либо единственный участник приобретает объекты основных средств по стоимости 1 349,56 руб. (в т. ч. НДС 20 %): контейнер металлический с двумя мет. (инв. номер 200990000006674), полета (ворота секционные СП *3960*) (инв. номер

200990000006667), полета (ворота секционные СП *3620*) (инв. номер 200990000006669).

Также победителем аукциона либо единственным участником в течение 1-го месяца со дня передачи Лота № 2 необходимо заключить договор на водоснабжение и водоотведение с водоснабжающей организацией и договор на водоснабжение и водоотведение с ОАО «АСБ Беларусбанк», где Банк будет являться субподрядником, сроком на 3 года с возможностью пролонгации; в течение 3 месяцев со дня передачи Лота № 1 получить технические условия на электроснабжение, разработать проект на электроснабжение, установить прибор учета электроэнергии и произвести устройство внутреннего электроснабжения в объекте (Лот № 1); в течение 1-го месяца провести работы по ограждению забором своей территории.

Организатор аукциона вправе отказаться от его проведения не позднее чем за три рабочих дня до даты наступления даты его проведения. Срок подписания договора купли-продажи предмета аукциона победителем не позднее 30 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов.

Необходимую информацию по вопросам участия в аукционе можно получить по телефону: (0212) 20-48-55, 8 (029) 309-42-19.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

№ лота	Предмет электронных торгов	Начальная цена (без НДС), бел. руб.
1	Квартира, общ. пл. 61,4 кв. м, инвентарный № 500/D-7988203064. Адрес: г. Минск, ул. Академика Купревича, 16-178	256 000,00
2	Квартира, общ. пл. 78,4 кв. м, инвентарный № 500/D-7988203067. Адрес: г. Минск, ул. Академика Купревича, 16-191	329 000,00
3	Квартира, общ. пл. 81,7 кв. м, инвентарный № 500/D-7988203068. Адрес: г. Минск, ул. Академика Купревича, 16-195	272 000,00
4	Квартира, общ. пл. 80,3 кв. м, инвентарный № 500/D-7988203069. Адрес: г. Минск, ул. Академика Купревича, 16-200	268 000,00
5	Квартира, общ. пл. 81,7 кв. м, инвентарный № 500/D-7988203071. Адрес: г. Минск, ул. Академика Купревича, 16-207	272 000,00
6	Квартира, общ. пл. 81,4 кв. м, инвентарный № 500/D-7988203072. Адрес: г. Минск, ул. Академика Купревича, 16-207	271 000,00
7	Квартира, общ. пл. 81,2 кв. м, инвентарный № 500/D-7988203073. Адрес: г. Минск, ул. Академика Купревича, 16-211	271 000,00
8	Квартира, общ. пл. 81,7 кв. м, инвентарный № 500/D-7988203074. Адрес: г. Минск, ул. Академика Купревича, 16-219	272 000,00
9	Квартира, общ. пл. 81,7 кв. м, инвентарный № 500/D-7988203075. Адрес: г. Минск, ул. Академика Купревича, 16-223	272 000,00

С подробной информацией по предмету электронных торгов можно ознакомиться на сайте организатора электронных торгов www.cpro.by. Шаг аукциона: 5 % от начальной цены предмета аукциона по всем лотам.

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на расчет ВУ47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBВУ2Х, УНП 191 021 390. Получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки».

Срок подписания договора купли-продажи	10 (десять) рабочих дней со дня завершения электронных торгов
Условия оплаты предмета электронных торгов	10 (десять) рабочих дней с даты заключения договора купли-продажи
Дата и время начала и окончания электронных торгов	22.09.2023 г. с 11.00 до 13.00. Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов
Заявки на участие в электронных торгах принимаются	до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by. Контактные телефоны: +375 17-373-21-33; +375 (29) 317-95-42. E-mail: auction@cpo.by

ДОПОЛНЕНИЕ к проектной декларации ООО «Датч Стар», опубликованной в газете «Звезда» 01.09.2022 г., по объекту «Жилая застройка со встроенными помещениями общественного назначения в границах пр. Дзержинского – ул. Щорса – ул. Папанина» (2-я очередь строительства)

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, предлагаются:

- 5 (пять) однокомнатных квартир площадью от 41 до 63 кв. м, стоимостью 1 кв. метра от 4 128 до 4 600 белорусских рублей;
- 5 (пять) двухкомнатных квартир площадью от 67 до 134 кв. м, стоимостью 1 кв. метра от 3 520 до 4 100 белорусских рублей.

На предприятии действует система регулирования стоимости, зависящая от площади, этажа и условий оплаты объекта строительства.

Условия оплаты – полная оплата цены договора в течение 3 – 7 календарных дней с момента регистрации договора долевого строительства в Комитете строительства и инвестиций Мингорисполкома.

Ознакомление дольщиков с планировками квартир, предлагаемых для заключения договоров создания объектов долевого строительства, осуществляется по предварительной договоренности в рабочее время ООО «Датч Стар» по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, д. 19, пом. 1515. Тел.: 375 (17) 336 73 88, 375 (44) 5343000, 375 (29) 5343000.

ИЗМЕНЕНИЯ в проектную декларацию ООО «Датч Стар», опубликованной в газете «Звезда» 03.03.2022 г., по объекту «Жилая застройка со встроенными помещениями общественного назначения в границах пр. Дзержинского – ул. Щорса – ул. Папанина» (1-я очередь строительства)

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, предлагаются:

- 3 (три) однокомнатных квартиры площадью 71-72 кв. м, стоимостью 1 кв. м от 3 840 до 4 300 белорусских рублей;
- 5 (пять) двухкомнатных квартир площадью от 79 до 138 кв. м, стоимостью 1 кв. м от 3 776 до 4 300 белорусских рублей.

На предприятии действует система регулирования стоимости, зависящая от площади, этажа и условий оплаты объекта строительства.

Условия оплаты – полная оплата цены договора в течение 3 – 7 календарных дней с момента регистрации договора долевого строительства в Комитете строительства и инвестиций Мингорисполкома.

Ознакомление дольщиков с планировками квартир, предлагаемых для заключения договоров создания объектов долевого строительства, осуществляется по предварительной договоренности в рабочее время ООО «Датч Стар» по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, д. 19, пом. 1515. Тел. 375 (17) 336 73 88, 375 (44) 5343000, 375 (29) 5343000.

Извещение о проведении аукциона по продаже не завершенного строительством незаконсервированного жилого дома и земельного участка в частную собственность в аг. Вязье Осиповичского района Могилевской области

№ лота	Наименование объекта / адрес участка	Кадастровый номер, вид вещного права	Общая площадь (га)	Целевое назначение использования участка	Начальная цена предмета аукциона (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Расходы по подготовке зем.-кадастр. документации, проведение оценки (руб.)	Описание не завершенного строительством жилого дома, дачи, его составных частей. Характеристика инженерных коммуникаций и сооружений на участке, в т. ч. ограничения и условия в его использовании	Условия инженерного развития застраиваемой территории
1	Не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом по ул. Молодежной, 2 в аг. Вязье, Осиповичского района Могилевской области	724880401601000462. Земельный участок в частную собственность	0,2061	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома (код 1 09 02, земельный участок для размещения объектов складской застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме)	9 252,54 руб., в том числе начальная цена не завершенного строительством незаконсервированного жилого дома – 4 079,43 руб., начальная цена продажи земельного участка в частную собственность – 5 173,11 руб.	1 800,00	141,10	Не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом – фундамент бетонный, износ конструктивных элементов – 20 %, площадь застройки 102 м ²	Определяется проектной документацией

Размер штрафа уплачиваемый в случаях, определенных Положением «О порядке продажи не завершенного строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов», утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23 марта 2018 г. № 220, и Указом Президента Республики Беларусь «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» от 05.05.2009 г. № 232 – 3700,00 рублей

Организатор аукционных торгов – УКПП «Архитектура» Могилевская обл., г. Осиповичи, ул. Сумченко, 33. Контактные телефоны: +3752235-66101, +375293999800, +375336075847

Условия проведения аукциона: аукцион проводится в соответствии с Положением «О порядке продажи не завершенного строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов», утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23 марта 2018 г. № 220, и состоит при наличии не менее двух участников. В аукционе могут участвовать граждане Республики Беларусь, негосударственные юридические лица Республики Беларусь, допускается участие в аукционе консолидированных участников.

Перечень документов, представляемый участником аукциона до его начала: заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) с отметкой банка; гражданином – копия документа, содержащая его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования; документ с указанием банковских реквизитов юридического лица; консолидированными участниками для участия в аукционе представляются также оригинал и копия договора о совместном

участии в аукционе. При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Лицо, желающее принять участие в аукционе, обязано подписать с организатором торгов Соглашение, определяющее взаимные права и обязанности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Порядок осмотра объекта осуществляется участником аукциона по согласованию с организатором торгов.

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на предоставление предмета аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан:

- в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся, в размере, определенном соответствующим протоколом аукционных торгов:
 - внести плату за предмет аукциона (часть платы – в случае предоставления расписки внесения платы за земельный участок), возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения.
- Информация о затратах, доводится до сведения участников аукциона

до его начала при заключительной регистрации под роспись и оплачивает на расчетный счет, указанный в протоколе о результатах аукциона, либо по признанию аукциона несостоявшимся:

- в течение двух месяцев со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся обратиться за государственной регистрацией земельного участка, прав на него в Осиповичское бюро Бобруйского филиала республиканского унитарного предприятия «Могилевское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру»;
- соблюдать права и обязанности землевладельцев, землепользователей и собственников земельных участков, установленные Кодексом Республики Беларусь о земле;
- осуществлять всякое строительство, расширение, реконструкцию строений и сооружений в соответствии с законодательством;
- обеспечить использование земельного участка в соответствии с целевым назначением и условиями его предоставления;
- до занятия земельного участка осуществлять работы по наведению порядка на предоставляемом земельном участке и его благоустройству в соответствии с требованиями земельного законодательства;
- осуществить строительство объекта в сроки, определенные законодательством.

Аукцион состоится 21 сентября 2023 г. в 11.00 по адресу: г. Осиповичи, ул. Сумченко, 30, каб. № 29. Заявки на участие в аукционе принимаются с 8.30 21.08.2023 г. до 16.30 19.09.2023 г. (перерыв с 13.00 до 14.00; вых.: суб., вс.) по адресу: г. Осиповичи, ул. Сумченко, 33, каб. 304. Контактные телефоны: (+3752235)66101, +375293999800, +375336075847. Извещение о проведении аукциона опубликовано на сайтах: www.gki.gov.by, www.mogilev-region.gov.by, www.osipovichi.gov.by

«Караткевіч напісаў кінасцэнарый...»: ГОД 1963

Падыходзіла да завяршэння «эпоха Хрушчова». Многія ілюзіі разбіваліся аб цвёрды і халодны лёд савецкай рэчаіснасці. Але ж жыццё не стаяла на месцы. І ў беларускай літаратуры — таксама.

Пра тое, што было зроблена пісьменнікамі за 1963 год, сведчыць папера, адрасаваная АДДзелу навукі і культуры ЦК КПБ. Аўтар — адказны сакратар Праўлення Саюза пісьменнікаў БССР Мікола Ткачоў. Дакумент, датаваны 6 студзеня 1964 года, захоўваецца ў Нацыянальным архіве Рэспублікі Беларусь. Ёсць у ім самі пэўныя інтрыга...

Па-першае, чаму так хутка, у самым пачатку года, лічы, адразу пасля навагодніх свят, патрэбна было здаваць гадавую справаздачу? Па-другое, саюзам на той час кіраваў народны паэт Беларусі Пятрусь Броўка (1905 — 1980). З 1954 да 1980 гг. «на другіх ролях» (а часам — і на самых першых) па сутнасці, калі не па пасадзе знаходзіўся Іван Пятровіч Шамякін (праўда, народным пісьменнікам Беларусі ён стаў крыху пазней — у 1972 годзе)... А вось справаздачу за год у ЦК падпісаў усё ж Мікола Ткачоў (1918 — 1979), празаік, перакладчык, журналіст. Аўтар некалькіх кніг прозы і публіцыстыкі, рамана «Згуртаванне». У 1957 — 1959 гг. — галоўны рэдактар газеты «Літаратура і мастацтва». У 1959 — 1972 гг. — адказны сакратар Праўлення Саюза пісьменнікаў БССР, у 1972 — 1979 гг. — дырэктар выдавецтва «Мастацкая літаратура». Заўважым, што Мікола Ткачоў — першы дырэктар гэтага выдавецтва... Яшчэ адзін народны, ужо народны, паэт Беларусі Рыгор Барадулін пакінуў у сваіх успамінах такі радок: «... Мікола Ткачоў, а пасля Міхал Дубянецкі годна і рупліва дырэктаравалі ў выдавецтве, стараючыся хоць як вырвацца з пад нядрэмнага кантролю ЦК...»

А ў запісы ў ЦК адказны сакратар Праўлення СП БССР Мікола Ткачоў з самага пачатку дакладвае наступнае: «Паведамляем аб праробленай Саюзам пісьменнікаў БССР арганізацыйнай і творчай працы на працягу мінулага, 1963 года. Уся праца за гэты перыяд праводзілася ў святле задач, якія вынікілі з сустрэч кіраўнікоў партыі і ўрада з дзеячамі літаратуры і мастацтва і з рашэннямі чэрвеньскага Пленума ЦК КПСС. Саюзам пісьменнікаў БССР былі праведзены наступныя мерапрыемствы...»

І далей ідзе пералік — амаль на дзве старонкі... Па пунктах...

1. Сход пісьменнікаў па выніках першай сустрэчы дзеячаў культуры з кіраўнікамі партыі і ўрада.

2. Сход пісьменнікаў па выніках другой сустрэчы...

3. Вышыні сённяшняга дня, відэа, трэба хоць бы сёе-тое растлумачыць пра той перыяд. Менш чым за год ад часу напісання кі датаванага запісу, 7 сакавіка 1963 года, у Сяврдлюўскай зале Крамяля адбылася знакамітая сустрэча кіраўнікоў партыі з прадстаўнікамі творчай інтэлігенцыі. Мікіта Сяргеевіч Хрушчов выступіў са сваёй даволі жорсткай прамовай. Лічыцца, што кіраўніка партыі і краіны на адпаведную стылістыку справакавала сустрэча Андрэя Вазнясенскага і Васіля Аксёнава, які пазней эмігруе з Савецкага Саюза, з польскімі журналістамі. У час сустрэчы польскія журналісты задалі пытанне: «Ці сапраўды адзіны стыль у савецкім мастацтве — сацыялістычны рэалізм?» Адказ быў наступны: «Не адзіны.

Ёсць яшчэ...» Публікацыя інтэрв'ю трапіла на вочы легендарнай Вандзе Васілеўскай, якая інтэрпрэтавала прачытанае наступным чынам: «Мікіта Сяргеевіч, у вашай краіне жывуць такія пісьменнікі, якія пераходзяць будаваць сацыялізм у Польшчы...»...Настрой маскоўскіх абмеркаванняў не мог не перадацца і далей, у рэспубліку. Зразумела, і ў Мінск... Напружанасць патрабавала, вядома, і справаздачы...

Далей ідзе наступны пералік мерапрыемстваў, якія б сведчылі, што пісьменнікі, творчы саюз працуюць, «выпраўляюцца»: «... 3. Сход, прысвечаны разгляду творчасці маладых беларускіх пісьменнікаў.

4. Сумесны сход драматургаў і тэатральных работнікаў з разглядам надзённых праблем беларускай драматургіі.

5. Пасяджэнне Прэзідыума разам з секцыяй паэзіі, на якім абмяркоўваліся першыя зборнікі многіх маладых паэтаў, у тым ліку паэтаў (А. Наўроцкі), якія ў сваёй творчасці далучылі памылкі фармалізму.

6. Абмеркаванне Прэзідыума сумесна з секцыяй прозы рамана маладога празаіка Ул. Караткевіча «Леаніды не вернуцца да Зямлі» — твора, які моцна крытыкаваўся і які адхілены ад асобнага выдання.

7. Сход пісьменнікаў рэспублікі, прысвечаны вынікам чэрвеньскага Пленума ЦК КПСС і вынікам рэспубліканскай нарады актыўна творчай інтэлігенцыі.

8. Дзесяцідзённы семінар маладых і пачынаючых літаратараў Беларусі, у час якога была разгледжана творчасць 40 чалавек.

9. Месячны семінар кінадраматургаў (20 чалавек), на якім абмяркоўваліся і дапрацоўваліся новыя кінасцэнарыі.

10. Разгляд на пашыраным пасяджэнні Прэзідыума работы часопіса «Полымя» за 1963 год. У бліжэйшы час будзе разгледжана і работа іншых літаратурных часопісаў, а таксама газеты «Літаратура і мастацтва».

11. Сістэматычны разгляд новых твораў пісьменнікаў на сходах і пасяджэннях усіх творчых секцыяў.

12. Тыздзень літоўскай кнігі ў Беларусі, у час якога адбылося шмат сустрэч пісьменнікаў з працоўнымі рэспублікі.

13. Літаратурныя вечары, прысвечаныя творчасці пісьменнікаў далёкаўсходняй (паездкі групы пісьменнікаў з Далёкага Усходу па рэспубліцы на працягу 20 дзён, сумесна з беларускімі пісьменнікамі).

14. Удзел вялікай групы пісьменнікаў у Тыдні савецкай літаратуры сярод пагранвойск Заходняй акругі.

15. Сотні літаратурных выступленняў на заводах, новабудовах, у клясах і навуцальных установах, перад слухачамі ўніверсітэтаў культуры, у час якіх прапаганда-

валіся рашэнні нашай партыі па ідэалагічных пытаннях, лепшыя здабыткі беларускай і ўсёй савецкай літаратуры, расказвалася, над чым працуюць зараз пісьменнікі, што робяць, каб выканаць свой высокі і пачэсны абавязак перад народам...»

Але ж літаратура, мякка кажучы, — гэта не толькі і далёка не колькасць мерапрыемстваў, сходаў і пасяджэнняў. І зусім не колькасць сустрэч... Мастацкая літаратура — гэта самі творы, раманы, аповесці, апавяданні, паэмы, вершы, п'есы, напісаныя ў цішыні

літаральна праз пару гадоў, у 1966-м, напісаў сапраўды «праграмны» верш — «Аматарам лідыўскай». Дазволім сабе яго працытаваць: «Пустога шуму не выношу. / Чым пляскаць пугай на вадзе, — / Білет у рукі і на пошук. / Жыццё ні ў чым не падвядзе. / Для новых фактаў частаколу / Не ўзводзь дарэмна без пары. / Сабі ў падмогу, як геолог, / Разлікі цвёрдыя бяры: / Што адкладлася па зрах. / У якіх разрывах і пластах, / Каб не ліпела ўсё на веры, / Як той дзядоўнік на хвасты. / Мы часта гонімся за модай, /

народа, любі да роднага краю, да Радзімы, асуджае ненавісны чалавецтву фашызм.

Раман Піліпа Пестрака «Серадзібор» пра справы калгаснай вёскі, пра вучоных сельскагаспадарчай навукі.

Раман Алеся Савіцкага «Жанчына» — твор, напісаны на матэрыяле жыцця рабочага калектыву Полацкага завода шкловалакна.

Раман Міколы Лобана «Шэметы» (другая кніга) — з барацьбы беларускага народа за сваё сацыяльнае і нацыянальнае вызваленне.

Аповесць Рамана Сабаленкі «Былое застаецца ў сэрцы» — пра мужнасць савецкіх людзей, пра іх адданасць сваёй Радзіме.

Новыя аповесці Лідзіі Арабей, Алеся Асіпенкі, Уладзіслава Нядзведскага і Міколы Ваданосава прысвечаны тэмам удзелу моладзі ў Вялікай Айчыннай вайне і ў сённяшніх стваральных справах народа...»

Трэба адзначыць і разумнасць аўтара, і яго жаданне не накручваць, скажам так, сітуацыю... Бо па тым часе, пасля згаданых «хрушчоўскіх» сустрэч, пэўна ж, і ў беларускім ЦК чакалі канкрэтных прозвішчаў... Аўтар дакладнай запіскі спыра абшюся агульнымі фразамаі: «...Над новымі творамаі працавалі пісьменнікі, у творчасці якіх былі адзначаны нашай крытыкай асобныя недахопы. Надрукаваныя імі творы паказваюць, што яны ўлічваюць справядліваю партыйную крытыку». А пасля ўдакладніў, што ўсе, хто трапіў пад нож крытыкі, сталі на шлях «мастацкага выпраўлення»... «Добрыя навалы і нарысы з жыцця шахцёраў Салігорска змясціў у друку Аляксей Кулакоўскі. Пісьменнік наладзіў сувязь са сваімі героямаі і натхнёна піша пра іх.

Новыя вершы, апублікаваныя Алесем Наўроцкім, сведчаць, што паэт набывае страснае грамадзянскае гучанне.

Уладзімір Караткевіч напісаў кінасцэнарый пра мужнасць савецкай жанчыны, які прыняты да пастаноўкі кінастудыяй «Беларусьфільм». Пісьменнік таксама працуе над новымі раманамаі на гістарычную тэму.

Пісьменнікі Барыс Сачанка, Іван Пташнікаў і Іван Чырнынаў, якія ў свой час далучылі ў сваіх творах пэўныя памылкі, напісалі новыя рэчы і здалі да друку. Як паведамляюць з рэдакцыі, гэтыя творы пакідаюць добрае ўражанне, сведчаць, што іх аўтары ўлічылі крытычныя заўвагі».

На гэтым Мікола Ткачоў паставіў кропку. Наперадзе былі новыя чыны. Ужо ў 1964-м да беларускага чытача прыйшлі зусім новыя раманы, убачылі свет новыя кнігі. Сярод іх — і легендарна мемуарная аповесць Максіма Лужаніна «Колас расказвае пра сябі», аповесць Івана Пташнікава «Лонва», кніга прозы Барыса Сачанкі «Зямля мае продкаў»... У перыяд чытанняў з'явіліся паэтычныя творы Рыгора Барадулліна, Аркадыя Куляшова, Пімена Панчанкі, Алеся Бачылы, Аркадыя Русецкага — творы, якія знаходзяць свайго чытача і сёння, якія і цяпер служаць мастацкімі арыенцірамаі для наступнікаў па беларускіх літаратурных сцяжынах...

Вячаслаў СЕЛЯМЕНЕЎ,
Кастусь ЛЕШНІЦА.

Сярод пытанняў, якія разглядаў Прэзідыум СП БССР 60 гадоў назад, быў і раман У. Караткевіча «Леаніды не вернуцца да Зямлі», які выйшаў асобнай кнігай пад новай назвай толькі ў 1982 годзе.

квінотаў альбо ў іншых умовах, створаных дзякуючы таленту і натхненню адораных асоб... Чым жа найперш у гэтым плане мог пахваліцца Саюз пісьменнікаў Беларусі? Якія мастацкія здзяйсненні характарызавалі літаратурны працэс Беларусі за 1963 год?..

Чытаем у дакладнай запісцы Міколы Ткачова: «У часопісах надрукаваны вялікія падборкі новых вершаў Пятруся Броўкі, Максіма Танка, Анатоля Астрэйкі, Сяргея Грахоўскага, Кастуса Кірэнькі, Міколы Аўрамчыка, Антона Бялёвіча, Рыгора Барадулліна, Ніла Гілевіча, Еўдакіі Лоўся, вершы многіх маладых паэтаў. Паэт Анатоль Вялюгін закончыў паэму аб юначых гадах Ул. І. Леніна «Вецер з Волгі». Паэму аб людзях і справах нашай сённяшняй навуцы «Асенняя аповесць» змясціў Алякс. Бачыла. Пра гераічнае мінулае ў барацьбе працоўных расказвае Алякс. Бажко ў сваёй паэме «Татры».

Кароткае адступленне... Алякс. Бачыла, часопісную публікацыю паэмы якога згадвае Мікола Ткачоў,

Нібы яна ўжо — соль зямлі; / Сядзім, насяджаем на сходах / На мяккім месцы мазалі. / Узводзім спрытна маўзалеі / Пустапарожняе хвалы / Ці коім нуднага ялею / Нам непатрэбныя валы. / Ці славім шэрасць пад сурдзінку — / На лаўры кожны з нас хіцёр — / Перахварэць не ўспеем свінку. / Як схапім коклюш ці адзёр. / Слупок пад сорака узлятае, / А ўсё шуміць, гудзе Парнас. / Ад бурных спрэчак аж хістае. / Паглядзіш збоку: божа мілы, / На людзях твару не відаць, / І... усміхнешся: тыя б сілы / На творы новыя аддаць».

І хоць пошуку «новых твораў» шмат што замінала, 1963 год усё ж прынёс свой плён... З дакладнай запіскі Міколы Ткачова: «Новыя апавяданні, аповесці, раманы напісаны беларускімі празаікамаі. Вось некаторыя з гэтых твораў:

Раман Івана Шамякіна «Сэрца на далоні» — пра учарашні і сённяшні дзень нашага народа, у прыватнасці, нашай інтэлігенцыі.

Раман Янкі Брыля «Птушкі і гнёзды», у якім аўтар вырашае праблемы патрыятызму нашага

Нясумнае чытанне

ДУДА, МЯЦЕЛІЦА, КРУПЕНЯ...

Народны быт у «Тарасе на Парнасе»

Зусім хутка чарговы Дзень беларускага пісьменства прыме Гарадок, што на Віцебшчыне. Усе будучы ўспамінаць там пра славітага земляка, аднаго з заснавальнікаў новай беларускай літаратуры Канстанціна Вераніцына і ягоны геніяльны твор «Тарас на Парнасе».

Што праўда, аўтарства паэмы, якая распаўсюджвалася ананімна, устаноўлена зусім нядаўна, найперш дзякуючы знакамітаму літаратуразнаўцу Генадзю Кісялёву. А паэма і ў свой час была дужа папулярнай: упершыню яе апублікавалі ў 1889 годзе, але і дагэтуль яна перапісвалася ад рукі, вучылася на памяць. Беларуская мова, якой адмаўлялі ў праве на існаванне, гучала там сакавіта, багата, спалучэнне антычных міфаў з сялянскім бытам — падобнае было ў модзе — выклікала цікавасць да простага беларуса як да асобы з пауччым годнасці і гумару, носьбіта ўнікальнай культуры. Пасля першай жа публікацыі адбылося яшчэ некалькі, у 1896-м у Віцебску паэма была выдадзена брашурай у 15 аркушаў вялікім па тым часе накладам — тысячы асобнікаў. Потым перавыдадзена ў Гародні, потым двойчы ў Магілёве, потым двойчы зноў у Віцебску... Людзі шчыра рагаталі над прыгодамі палясоўшчыка Тараса, гадаючы, хто ж пазт. А самавіты стацкі саветнік, супрацоўнік Міністэрства шляхоў зносіў у канцылярый міністра Канстанцін Васілевіч Вераніцын жыў у Пецярбургу па адрасе Поварскі завулак, 12, і, магчыма, не падазраваў, што гарозны твор, напісаны ім у студэнцкай маладосці, набывае такую папулярнасць.

Калі мы гаворым пра яшчэ адзін знакавы твор беларускай літаратуры — пэму Якуба Коласа «Новая зямля», мы называем яе энцыклапедыяй сялянскага жыцця беларусаў. Але і папярэднік Коласа Канстанцін Вераніцын даў у сваім няхай карацейшым тэксе цэлую панараму народнага жыцця — стравы, гульні, танцы, музычныя інструменты, традыцыі, святы, адзенне, прадметы быту... Магчыма, Канстанцін Міцкевіч якраз і нахняўся творам сваёй цэзкі.

Стацкі саветнік добра ведаў жыццё простага народа — бо паходжаннем быў з прыгонных, незаконнанароджаны сын пана. Сам усё жыццё — паміж панамі і прасталюдцамі... Можна, гэта пацвярджае інтэрпрэтацыя Пятром Васючэнкам адносна палясоўшчыка Тараса з багаі, у якіх гасцяваў на Парнасе: «Ён ім нічым не абавязаны. Накармілі, напайлі — ён ім за гэта пад дуду патанчыў і — бывайце, да новых сустрэч. Час ідзе, старыя багі саступаюць месца новым, а ён, не мужык і не пан, застаецца пры сваёй лясной службе».

Давайце ж перачытаем пэму «Тарас на Парнасе» менавіта як энцыклапедыю жыцця народа і вылучым самыя яркія «экспанаты».

«МЯЦЕЛІЦА»

Адзін з самых яркіх эпізодаў паэмы — калі

*«Узяўшы хустачку, Вянера
Пайшла «Мяцеліцу» скакаць.
Прыгожа, стройна цераз меру,
Пярэма не можна апісаць.
Чырвона, тоўста, круглаціца
І вочы, як на калісе,
Як жар, гарыць яе спадніца,
Істужкі ўплецены ў касе».*

Менавіта гэты фрагмент цытуе Уладзімір Караткевіч у сваёй кнізе «Зямля пад белымі крыламі».

Што ж гэта за «Мяцеліца» такая? Пра яе ж нават Янка Купала пісаў у паэме «Безназоўнае», у сцэне пра «заручыніх вясельніц засмучанай з вясёлым жаніхам»:

*«Лявоніха... Мяцеліца...
Без памяці вяселяцца...
— Гэй, дзьмі ў дуду, дудар!
Аколіца-аселіца
Пад ногі сонцам сцеліцца...
Збудзіўся гаспадар!»*

Вераніцын згадаў старажытны народны беларускі гульні танец, у якім хутка змяняліся фігуры і былі шматстайныя кружэнні, што і нагадвала мяцеліцу.

«Збіраюцца ў пары, бяруць у рукі махрачкі, г. зн. ручнікі або паясы, становяцца

ў рад. Пачынаецца музыка і напеў, і ў адно імгненне ўзнімаецца сапраўдная мяцеліца. Усе пары кідаюцца раптам, першая, якая праскочыла пад ручніком, прапуская другую пару, трэцюю, чацвёртую і г. д., другая, якая праскочыла пад ручніком, прапуская трэцюю пару, трэцяя пара — чацвёртую і г. д. Усё гэта робіцца з неймавернай хуткасцю і ўсімі парамі разам. Трэба здзіўляцца, як зладжана, хутка і нават зграбна адбываецца гэта мітусня...» — з запісаў Паўла Шэйна. Прыпеўкі спявалі нахкштал:

*«А мае ж вы дзяўчаткі,
Пусціце пагрэцца.
На вуліцы мяцеліца,
Няма дзе падзецца».*

Танец вясёлы, гарэзны — так што Венера магла паказаць сябе ва ўсёй красе. Мусіць, і юны Канстанцін Вераніцын не раз браў у ім удзел. «Мяцеліцу» любіў танцаваць і стваральнік першага беларускага вандроўнага тэатра Ігнат Буйніцкі, як пісалі ў рэцэнзіі на выступленне яго трупы: «Танцоры, хлопцы і дзяўчаты пад кіраўніцтвам Буйніцкага, падабраліся такія, што аж сцэна грывела ад заліваўскага тупату і ў вачах мільгача, які танцавалі «Лявоніху», «Мяцеліцу» або калі дзесяць прыгожа апранутых пар завіваліся даўгім хвостом у «Верабі».

*«Ці «Мяцеліца», ці «Юрка»,
«Мельнік», ці «Антошка», —
Усё ў яго сьходзіць гладка,
Не змыліць ні трошка»* — азваўся Купала ў 1911-м у вершы, прысвечаным Ігнату Буйніцкаму. Танцавала ў той «Мяцеліцы» ў трупі Буйніцкага і будучая жанка Янік Купалы, Уладка Станкевічанка. Ці не таму згадаецца танец у пазнейшай паэме яе мужа?

КРУПЕНЯ

Як ядуць на Парнасе багі, аўтар апісвае са смакам: калі ўспомніць, што быў ён тады вечна галодным студэнтам, тое не дзіўна. Ядуць багі стравы беларускай народнай кухні. Прыслуга дзеўка Геба

*«На малацэ крупеню густу
Дае ўволю, толькі еж».*

Давялося тае крупені пакаштаваць і Тарасу, бо і багі трымаюцца беларускага звычаю: нельга ж выпраўляць няхай і нечаканага госьця дахаты, не накарміўшы:

*«Кіўнуў Зевес — і мігам Геба
Крупені ў міску наліла
І добрую краюху хлеба,
Сказаўшы: «Еж», — мне падала.
Крупені смачнай пахлябаўшы,
Усіх падзякаваў багоў;
Кашэль за плечы прывязавшы,
Сабраўся ўжо ісці дамоў».*

Крупеню, пра якую ідзе гаворка, часам называюць галоўнай беларускай сялянскай стравой таго часу. Яе варылі найчасцей з ячных альбо прасяных круп, забэльвалі малаком, маглі зварыць з мясам і бульбай.

На Ільін дзень гатавалі з іржаной мукі, адзначаючы першы збор яшчэ маладога жыта.

Можна сустрэць сцверджанні, што крупеня і крупнік — сінонімы. Тут галоўнае не паблытаць: бо так, ёсць крупнік — тая самая крупеня, нешта сярэдняе паміж поліўкай і другой стравой. Чым багацейшая сям'я, тым больш густым стараліся варыць крупнік — каб ложка стаяла. А ёсць крупнік — нешта сярэдняе паміж поліўкай і моцным алкагольным напоем. Рабілі на гарэлачцы з дадаваннем мёду, ягад, арэхаў, апельсінавых скурак, кяльэстка руж ды на што фантазіі хопіць. І нярэдка менавіта сумесным спажываннем крупніку заканчваліся сваркі. У «Пінскай шляхце» прымірнае ганарыстых шляхцоўку суправаджаецца каментарыем суддзі Кручкова: «На згоду каб выі крупнік». І ён з'яўляецца: дзве герані, Куліна і Марыся, уносяць дзве міскі гарачага крупніку і ставяць на стол. Куліна кажа, што сама зладзіла гарэлку, «шафрану і розных прыпраў насуліла многа, мёду ж цэлы кадоўчык укінула».

Але Тараса на Парнасе частавалі крупеняю на малацэ, так што ап'янец яму ад яе не ўдалося. А ў сучасных беларускіх рэстаранах можна знайсці крупеню і звараную на мясе, і беленую, і з грыбамі.

ДУДА

*«Во... разам у дуду зайгралі,
Скакаць багіні пачалі».*

Ігранне дуды суправаджае гасцяванне Тараса.

*«Глядзёў Юпітар і дзівіўся,
І пад дуду ў далоні біў».*

Хто не чуў іграння старадаўняй беларускай дуды — шмат страціў. У голасе гэтай музычнага інструмента гучыць сама гісторыя. Дуда — фактычна тая ж валынка. Скураны мех, дудачка-жалейка, адзін-два «гукі» — бурдонныя трубы. Без дуды не абыходзіліся ніякія святы, ад «Жаніцбы Цярэшкі» да абыходаў двароў на Вялікдзень. Падчас археалагічных раскопак у Віцебску знайшлі пацвярджэнне, што дуда на нашых землях існавала з XIII—XIV стагоддзям.

Мы не знаходзім партэты дудара ў творы Вераніцына, але дудар у беларускай міфалогіі — постаць сакральная. У рамане Уладзіміра Караткевіча «Хрыстос прызямліўся ў Гародні» ёсць персанаж — Дудар: «Здаравіла..., толькі што худзейшы ды валасы заната доўгія... у бялюткай, як снег, світцы і ў данелька заляпаных гразёў поршнях. Цераз плячо — казіныя махі влізнай дуды». Гранне Дудара суправаджае падзеі рамана. Вось яго дуда высмейвае злыдня: «— Дзіур-лі-бе-бе-бе-бя-бя-бя, — непераймальна, да самых нізкіх гукаў спускаючыся, прабляя яму наўздагон дуда. Нібы вялізны дурны баран аддаваў Пану Богу садухі». Вось заклікае людзей да бойкі: «Шалёна зараўла над галоўмамі дуда... мядзведзем зараўла

сярод імклівага шалёнага кліна дуда». А ў апошняй сечы, калі гараджане абаранялі свой вольны горад, ігранне дуды робіцца сімвалам змагання: «Дык няхай той, хто самотна б'ецца, ведае — астатнія трымаюцца. Пакуль дуда раве — яны трымаюцца...»

ГУЛЬНЯ Ў ТРОНКІ

*«На грошы ў тронкі тут гуляюць
Парнаскі хлопцы-дзецюкі,
А хто капейкі з іх не маець,
Той пуліць проста ў шлягі».*

У каментарых да паэмы пазначана, што шлягі — гульня ў пстрычкі, назва ўтвораная ад нямецкага слова. А вось што такое тронкі?

Аказваецца, гульня з каменчыкамі альбо шарыкамі, змест якой у тым, каб пацэліць з рукі трыма алавыннымі шарыкамі ў ямку, што знаходзіцца ад гульцы на пэўнай адлегласці. Для гульні ў тронкі выкарыстоўвалі звычайныя каменчыкі, гліняныя, алавыныя ці драўляныя шарыкі. Дзесяць іх ужывалі велічынёй з круглую кулю ад стрэльбы, часам — палерам з арэх. Месцамі на Беларусі тронкі называлі маленькія бульбінікі — мусіць, дзеці падчас выбаранія бульбы скарыстоўвалі іх для гульні. Напэўна, і Кастусь Вераніцын у свой час таксама нагуляўся ў тронкі...

СВЯТА КАЗЬМЫ І ДАМІЯНА

*«На самага Кузьму-Дзям'яна
Пайшоў я быццэ цецерукоў.
Устаў я нешта дужа рана,
— Здаецца, з першых петухоў».*

Так пачынае палясоўшчык Тарас расповед пра свае прыгоды.

«Кузьма і Дзям'ян» — прысвятак народнага календара, адзначалі яго двойчы на год, 14 ліпеня і 14 лістапада (падзеі паэмы адбываюцца на восені прысвятак). Святы бясрэбранкі лекары Казьма і Даміян, браты-блізнікі арабскага паходжання, лясчылі бясплатна і загінулі за хрысціянскую веру, пад іх нябеснай апеляй — дактары і блізныя. У народзе яны лічыліся апекунамі кавалёў, а яшчэ памагатымі ў сенакосе і падрыхтоўцы да жніва, а таксама ў маладзце. «Кузьма з Дзям'янам на восені содзяць, на помач просяць малых святкі: «Бярэцьце цацкі». Верылі, што Кузьма і Дзям'ян спрыяюць вяселлям, бо дапамогучы «скаваць» моцную сям'ю. Месцамі нават гулялі ў «Кузьму» — на вачорках моладзь рабіла саламянае чучала, з якім «жанілі» якую-небудзь дзяўчыну. А вось палясоўшчык Тарас замест таго, каб ушанаваць святых, пабег зрання ў лес біць цецерукоў. Ці не таму і напаткаліся яму розныя здані?

Перачытайце ж паэму і ўсміхніцеся яшчэ раз таленту аўтара!

Людміла РУБЛЕўСКАЯ.

Шануй сваё

Крэпасць, палацык, аптэка і смаўжы

Захапляльнае падарожжа па Брэсцкай вобласці

Сезон водпускаяў яшчэ не скончыўся, надвор'е дазваляе... Куды адправіцца ў летні адпачынак, каб правесці гэты час з карысцю? «Звязда» разам з Нацыянальным агенствам па турызме адправілася ў падарожжа па Брэсцкай вобласці і ўжо гатовая расказаць вам пра самыя выдатныя аб'екты ўнутранага турызму.

Хоць не палац, але — палацык

Калі вас цікавіць, як калісьці жыла шляхта ў Беларусі, то ў нас для вас ёсць цудоўны аб'ект: музей-сядзіба «Пружанскі палацык» (той самы, у якім былі зняты першыя кадры фільма «Брэсцкая крэпасць»).

Пружанскі палацык называюць унікальным, таму што гэта адзіная ў Беларусі сядзіба стылю мадэрн другой паловы XIX — пачатку XX стагоддзя, вонкавы выгляд якой не змяніўся з часоў пабудовы. Таму ёсць пацвярджэнне ўнутры самога палацыка. На яго сценах сярэд карцін можна знайсці копію работы Напалеона Орды, які ў 1870 г. захаваў на сваім палатне аблічча сядзібы.

Цяпер гэта музейны будынак, чыя адноўленыя інтэр'еры дапамагаюць уявіць: калісьці тут праходзілі шыкоўныя балі Валенція Швыкоўскага, маштабныя сустрэчы...

Але ж музей-сядзіба «Пружанскі палацык» не абмяжоўваецца тэмай шляхецкага быту. Тут можна знайсці і цікавую экспазіцыю, якая адлюстроўвае ўсе народныя рамёствы, папулярныя на дэдзенай тэрыторыі, і рэлігійныя рэліквіі. Вельмі ўразліва сваёй натуральнасцю і душэўнасцю экспазіцыя з творами самабытнага майстра разьбы па дрэве Мікалая Тарасюка. Мастацкі погляд аўтара кранае сваёй прастотай і праўдзівасцю. Яго творы — сапраўдная энцыклапедыя вясковага жыцця з усімі яго радасцямі і нягодамі.

Нестандартная ферма

Дапусцім, на шляхецкія сядзібы вы ўжо не глядзеліся. Чым жа такім незвычайным разбавіць падарожжа па Брэсцкай вобласці? Вядома ж, наведваннем фермы смаўжы «ПіліпУлі», што за 7 км ад Брэста.

Сямейная смаўжыная ферма з'явілася ў вёсцы Падлессе Радваніцкае ў 2019 годзе. Вы можаце запытацца, навошта разводзіць смаўжы, калі іх і так поўна навокал... Усё не так проста. Рэч у тым, што ферма спецыялізуецца на развядзенні і вырошчванні міжземнаморскіх смаўжы хелікс асперса мюлер і хелікс асперса максіма. Дарэчы, яны піянеры ў Беларусі ў такой справе. Таксама

на ферме ёсць некалькі смаўжы-ахацін. Яны здольныя вырасці ажно да 25 сантыметраў (гэта больш, чым далонь дарослага чалавека!).

Прыязджаем, і адразу ж сюрпрыз: нас чакаў ну зусім незвычайны смаўж. Дакладней, аніматар у гарнітуры смаўжа. Харызматычная дзяўчына сваім апавяданнем папузіла ўсіх прысутных у дзіўны свет смаўжынай фермы. У ходзе экскурсіі яна расказала шмат цікавай інфармацыі пра смаўжы. Напрыклад, ці ведалі вы, што гэтыя істоты здольныя пераносяць вагу ў дзесяць разоў цяжэй за іх саміх? Таму смаўжы зусім не складана перацягнуць на сабе сабрата, які раптоўна вырашыў пракаціцца. Таксама ў экскурсіі была і інтэрактыўная частка: госці фермы маглі пакратаць гадзаванцаў, пасадзіць іх сабе на руку і нават пакарміць. Але вуха трэба трымаць

Пасля такога падарожжа складалася ўражанне, што ў кожнага будынка ў Брэсце — сваё дзіўнае гісторыя. Узяць як прыклад аптэку № 3, размешчаную на вуліцы Савецкай. Вонкава яна выглядае як просты трохпавярховы будынак. Але ж у яго адметная гісторыя, найперш сваім пастаянствам. Справа ў тым, што

заўсёды ёсць гледчы, але тое ніяк не перашкаджае літаратурчыку ў форме пяцюроўскіх часоў выконваць сваю задачу. Наадварот, ён з задавальненнем фатаграфуеца з людзьмі і дае ім пацерці гузік на сваёй форме (кажуць, што гэта выконвае запаветныя жаданні).

Сляды вайны

Пагадзіцеся, цяжка ўявіць турыстычную паездку ў Брэст без наведвання мемарыяльнага комплексу «Брэсцкая крэпасць-герой». Нават звычайная прагулка па тэрыторыі мемарыяла пакідае незабыўныя ўражанні. Чаго варта толькі скульптурныя кампазіцыі «Смага» і «Мужнасць»! Але мы — турысты дэпільтывы, таму вырашылі дадаткова наведаць «Музей вайны — тэрыторыя міру».

На ўваходзе ў экспазіцыю нас сустракае сям'я пехацінца. Вайна яшчэ не пачалася. Над галавой наведвальнікаў ззяе зорнае неба. Дарэчы, нябесныя целы на ім размешчаныя якраз так, як у тую фатальную ноч перад пачаткам вайны. Кожная зала мае сваю тэму. Чым далей праходзіш, тым больш паглыбляеся ў гісторыю абароны Брэсцкай крэпасці. Уражлівым людзям адзіночку тут даваўдзецца цяжка. Пры мігальным святле экспазіцыі фігуры людзей выглядаюць як жывыя. А адпаведнае гукавое суправаджэнне яшчэ глыбей перадае атмосферу баўб чэрвеня-ліпеня 1941 года. Адмысловую каштоўнасць маюць гукавыя купалы з успамінамі відэаочыяў у зале «Прызнанне». Гэта быццам машына часу: становішчы пад іх, і кранальныя апаўдзненні ветэранаў заносаць далёка-далёка...

Вось і падшышло да канца наша захапляльнае падарожжа. Паспрабуйце і вы праісціце па гэтых мясцінах, зазірнуць углыб гісторыі, працуць кожнай клеткай цела прыгажосць прыроды. Пасля пройдзенага шляху ў нас засталася мноства эмоцый і новых ведаў. Упэўненыя, у вас будзе гэтаксама.

Лізавета ГОЛАД, фота аўтара.

Беларускі Дубай

У Верхнядзвінскім раёне ствараецца новы турыстычны маршрут па бязлюдным востраве Ду. Уласна, і сёння экскурсію на яго можна заказаць у Рэспубліканскім ландшафтным заказніку «Асвейскі», што знаходзіцца на самай поўначы Беларусі. Гэтую тэрыторыю часам называюць мядзведжым кутом. Не толькі таму, што тут сапраўды сустракаюцца мядзведзі. У час падарожжа па раёне адразу ўздоуж дарог можна убачыць, як на палях гарцоўца маладыя журавы, якія яшчэ не абзавяліся ўласнымі сем'ямі. Казулі заходзяць да вясцоўцаў у агароды, алені ж наогул сталі вялікай бядой для тутэйшых сядоў.

Тэрыторыя Асвейскага заказніка складаецца з вялікага комплексу азёр, лясоў, пераходных і верхавых балот. У хуткім часе для аматараў адпачынку на прыродзе тут пабудуюць гламурны кемпінг — камфортыныя палаткі, у якіх стаяць ложка, засценленыя бялізнай. Безумоўна, цікавыя будуць і пешая вандровка па ўзбярэжжы Асвейскага возера, аўтамабільныя і водныя маршруты. Напрыклад, «Асвейскі круіж» дазваляе больш даведацца пра другое па велічыні ў нашай краіне возера (яно аступае толькі Нарачы). Плошча Асвейскага возера — 5280 гектараў! Водная вандровка праходзіць пад шоргат крылаў палахлівых белых чапляў. У час яе можна убачыць вялікую колькасць вадаплаўных птушак, у тым ліку чырванакіжнікаў. З 2002 года асвейскае водна-балотнае ўгоддзі атрымалі статус міжнароднага значэння, а з 2017-га ўваходзяць у трансгранічную асабліва ахоўную тэрыторыю «Запаўнае Пазер».

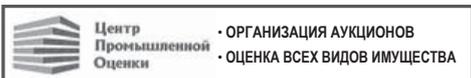
Дзе-нідзе па возеры вецер ганяе пльвунны — барадатыя «смапы» чароту, адвараныя воднымі хвалямі. Праз некаторы час пасля дрэйфу яны могуць зноў прыставаць да берага і там заціпацца. Адно з цудаў Асвейскага возера — пльвучы востраў Гаспадар. Уявіце: звыш гектара зыбкай зямлі плавае туды-сюды. Кажуць, нястрымны востраў нядаўна прышвартаваўся на некаторы час да берага, і мясцовыя жыхары пасеклі на ім усё кусты.

І ўсё ж сапраўдным цэнтрам прыцягнення турыстаў у Асвею можа стаць бязлюдны востраў Ду. Гэта самы вялікі востраў у нашай краіне. Яго плошча — 480 гектараў. Раней тут жылі людзі, была ўласная электрастанцыя, працаваў калгас, засяляліся палі. Але ў пачатку 1990-х гады жыхары пачалі яго пакідаць. Можна, на гэта паўплываў запыт на больш камфортнае жыццё — у тыя гады якраз па ўсёй краіне назіраўся адток вясковага насельніцтва ў гарады. А можа, астраўляне хваліліся за доўга сваіх дзцяў, хацелі даць ім адкачку. Дастаўляць малых з вострава ў школу было няпроста, часам дзцяці пакідалі ў спецыяльных прышкольных інтэрнатах. Калі адсюль пачалі з'яжджаць семі, лёс вострава быў прадвядзены. Сёння засталіся толькі рэшткі дамоў, зрастаюцца старыя могілкі, а кінутыя сады ляміяца ад нікому не патрэбных яблыкаў. Дарэчы, галінкі ўжо густа ўсыпаныя пладамі. Можна, калі-небудзь суды дабяруцца вучоныя, каб вывучыць, што за сарты растуць на закінутым востраве, і нават скарыстаюць іх у селекцыі. Сям-там сярэд высокай лугавой травы вырастаюць і малыя плодывыя дрэўцы. Іх ужо «садзілі» не людзі: разное насенне, магчыма, дапамагала і ўсёдня янотападобныя сабакі, якія нярэдка ў гэтых краях. Цяпер на востраве гаспадарча казулі і ласі, часам яны цікуюць з берагоў за рыбакамі. Па ўсім востраве відаць іх сляды і лёжкі. Нядаўна да вострава дабраліся алені. Ці то заплылі, ці то перабараліся зімой па лёдзе.

Лейзажы тут незвычайныя. Узгоркі, што ўзвышаюцца над вадою на 18-20 метраў, змяняюць яры, шчодрата абсыпаныя ў часы ледавіка камянямі. Нават не верыцца, што такія пейзажы можна убачыць у Беларусі. І што толькі адзікі авантурыстаў, з тых, хто любіць пажыць дзікунамі, карыстаюцца там магчымасцю хоць на нейкі час пабыць астраўлянямі. Нядаўна ў рамках экалагічнага праекта, накіраванага на развіццё тэрыторыі заказніка, маладыя людзі прапанавалі стварыць сайт, прысвечаны востраву, — Ду. Бай, і наогул запустіць рэкламу пра «беларускі Дубай». Не ўпэўнена, што такая «раскрутка» дазволіць вярнуць жыхароў на востраў. А вось з наплывам турыстаў тут ужо не сустрэнеш такой цішыні і наўрад ці зможаш убачыць, як з берага за няпрараненымі гасцямі назіраюць казулі.

Калі ж наважыцца аднымі з першых праісціце па будучай экасеццы, улічвайце, што вандровку трэба ўдакладнаць загадзя. Не толькі таму, што ў непагадзь на востраве няма куды схаватца. Асвейскае возера раскінулася ў нізіне, побач з ім вялікую тэрыторыю займаюць балоты, ветру тут ёсць дзе рэзкагнацца. Часам можна бачыць, як баранчкі бягуць па вадзе. Пры хузакці ветру ў 6-7 метраў у секунду на возеры могуць быць хвалі ў 50—60 сантыметраў, але тут бывала і такое, што яны сягалі нават праз кабіну катара.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ, фота аўтара.

Центр Промышленной Оценки
 • ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
 • ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

№ лота	Наименование	Начальная цена в НДС, бел. руб.
1	Грузовая платформа тентовая GAZ-331043, рег. знак АА 4459-4, 2007 г. в., инв. № 789	9 855,89
2	Микроавтобус-вагон GAZ-32213, рег. знак АА 4460-4, 2007 г. в., инв. № 797	5 631,94
3	Трактор «Беларус-82.1», рег. знак СА 5050, 2001 г. в., инв. № 543	10 207,88
4	Грузовой специальный самосвал MAZ 555142 4227, рег. знак АЕ 1571-4, 2006 г. в., инв. № 763	10 911,88
5	Грузовая специальная цистерна GAZ-5312-01-3613, рег. знак СН3345, 1988 г. в., инв. № 743	7 039,92
6	Грузовой самосвал ЗИЛ 495850, рег. знак СН3346, 1989 г. в., инв. № 231	5 631,94
7	Грузовой самосвал КАМАЗ 55102, рег. знак СА7626, 1987 г. в., инв. № 17 011	11 967,86
8	Легковой седан VOLKSWAGEN PASSAT, рег. знак 4900 EB-4, 2008 г. в., инв. № 845	7 391,92
9	Грузовой специальный самосвал MAZ 555142-4231РБ, рег. знак АВ 2148-4, 2009 г. в., инв. № 857	10 559,88
10	Грузовой бортовой GAZ-53 А, рег. знак СН3348, 1989 г. в., инв. № 245	2 463,97
11	Грузовая специальная цистерна ГАЗ 52 М 3607, рег. знак СН0891, 1990 г. в., инв. № 17 355	2 358,37
12	Легковой специальный хэтчбек VAZ-21140 22, рег. знак 8829 AP-4, 2005 г. в., инв. № 742	1 900,78

С подробной информацией по предмету торгов можно ознакомиться на сайте организатора торгов www.cpo.by. Шаг аукциона: 5 % от текущей цены

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/счет BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBYU2X, УНП 191 021 390. Получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи	10 (десять) рабочих дней со дня завершения электронных торгов
Срок оплаты предмета электронных торгов	10 (десять) рабочих дней с даты заключения договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлен регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение 8 % от цены продажи лотов в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Дата и время начала и окончания электронных торгов:	с 11.00 до 12.00 22.09.2023 г.
Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов	
Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 21.09.2023 г. до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by	
Контактные телефоны:	+375 17-373-21-33; +375 (29) 317-95-42, auction@cpo.by

УНП 191581623
ДОПОЛНЕНИЯ К ПРОЕКТНОЙ ДЕКЛАРАЦИИ ООО «НикаПроект»,
 опубликованной в газете «Звязда» 26.02.2021 г.,

ПО ОБЪЕКТУ «Многоквартирный жилой дом со встроенными помещениями на пересечении ул. Прилуцкой – ул. Глаголева – пр. Жукова в г. Минске. 3-я очередь строительства 3-7-я секции»

Характеристика объекта строительства: проектной документацией предусматривается строительство подземного двухуровневого неотапливаемого гаража-стоянки с выходами как во двор и/или на улицу, так и в жилую часть здания. Гражданин, не состоящий на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, индивидуальным предпринимателем и юридическим лицом для заключения договоров создания объектов долевого строительства предлагается 1 машино-место площадью 27,90 кв. м с выделенной точкой для зарядки автомобиля по цене за 1 машино-место, эквивалентной 13 400 долларов США.

Условия оплаты: 100 % оплата полной стоимости объекта долевого строительства в течение 5 (пяти) рабочих дней, с момента регистрации договора долевого строительства в местном исполнительном органе. Подлежащая оплате сумма определяется по официальному курсу белорусского рубля к доллару США, установленному Национальным банком Республики Беларусь на день платежа. По согласию сторон должнику может быть предоставлена скидка от общей стоимости объекта либо иные условия его оплаты.

Информация об объявленном аукционе и предмете аукциона

Организатор аукциона: комитет «Минскоблимуществ», тел.: (8017) 5004710, 5168054, 5168055.
 Дата и время проведения аукциона: 19 сентября 2023 г. в 11.00

Жилое помещение: изолированное помещение (инв. № 601/D-8552) –

КВАРТИРА в блокированном жилом доме, общ. пл. 93,7 кв. м (жилая площадь – 54,0 кв. м), 1990 г. п., расположенное по адресу:

Минская обл., Логойский район, д. Жабицы, ул. Солнечная, 1-2.

Начальная цена предмета аукциона: 77 630,23 руб.

Извещение о проведении аукциона опубликовано на официальном сайте Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь www.gki.gov.by/ru/auction/.

ИНФОРМАЦИОННОЕ ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов в аг. Слобода, ул. Мира и ул. Первомайская, Печалинского сельсовета, Смолевичского района, Минской области

№	Форма проведения аукциона	Открытый
1	Дата, время и место проведения аукциона	22 сентября 2023 года, в 15.00, дер. Печалин, ул. Ленина, 34, Печалинский сельсовет, зал заседаний
2	Продавец и его адрес	Печалинский сельсовет, дер. Печалин, ул. Ленина, 34
3	Земельный участок, его кадастровый номер и адрес	Лот № 1: площадь 0,15 га, № 62480000001006237, аг. Слобода, ул. Мира, 3 (участок № 9/2022). Лот № 2: площадь 0,1168 га, № 624883604601000545, аг. Слобода, ул. Первомайская
4	Условия продажи	Без изменения целевого назначения
5	Вид права, целевое назначение земельного участка	Частная собственность, для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома (1 09 02 земель для размещения объектов усадебной застройки)
6	Начальная (стартовая) цена продажи	Лот № 1 – 16 000 рублей Лот № 2 – 13 000 рублей

Извещение о проведении аукциона опубликовано на официальном сайте Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь www.gki.gov.by, Минского областного исполнительного комитета www.minsk-region.gov.by, Смолевичского районного исполнительного комитета smolevichi.gov.by

Свидетельство о государственной регистрации индивидуального предпринимателя на имя индивидуального предпринимателя Старкова Максима Борисовича, УНП 391740769, считать недействительным в связи с его утерей.

Свидетельство о государственной регистрации индивидуального предпринимателя на имя индивидуального предпринимателя Демко Никиты Валерьевича, УНП 391981245, считать недействительным в связи с его утерей.

ИНФОРМАЦИЯ ОБ ОБЪЯВЛЕННЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГАХ И ПРЕДМЕТЕ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор электронных торгов – комитет государственного имущества Минского городского исполнительного комитета. Продавец – проектно-испытательное республиканское унитарное предприятие «Институт «Белжелдорпроект». Оператор электронной торговой площадки – ОАО «Белорусская универсальная товарная биржа». Электронный адрес электронной торговой площадки – <https://et.butb.by>

Дата электронных торгов	Сведения о предмете электронных торгов	Местонахождение имущества	Начальная цена, руб.	Информация о публикации извещения
27.09.2023	Капитальное строение с инвентарным номером № 500/С-17509 общей площадью 218,5 кв. м и сети электроснабжения. Право аренды земельного участка площадью 0,9566 га, срок аренды – 5 лет со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах электронных торгов либо признании электронных торгов несостоявшимися	г. Минск, туп. Брилевский, 5	232 351,88	Извещение о проведении электронных торгов опубликовано на https://au.nca.by/item/50675 и https://minsk.gov.by/ru/freepage/other/prodazha_arendal/

Лот № 1. 1/2 доли в праве собственности на изолированное помещение с инвентарным номером 500/D-202016 (назначение – квартира, наименование – квартира № 72) площадью 49,7 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Калиновского, 77-72. Начальная цена продажи – 79 020,00 бел. руб., задаток – 7 902,00 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.

Лот № 2. Земельный участок с кадастровым номером 623681300020000063 с находящимся на нем незаарестованным капитальным строением (наименование – садовый домик), расположенное по адресу: Минская обл., Могилевский район, с/с, СТ «Беломонье», 90. Начальная цена продажи 97 200,00 бел. руб., задаток – 9 720,00 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.

Лот № 3. Капитальное строение с инвент. № 645/С-4979, 1975 г. п. (год реконстр. 2022), расп. на земельном участке с кадастровым номером 625250100041000005, площадь – 1,0716 га (право аренды (доля в праве – 39/100)). Расп. по адресу: Минская обл., Стародорожский район, г. Старые Дороги, ул. Московская, д. 22/2. Площадь здания – 394,1 кв. м, назначение – здание специализированного автомобильного транспорта, наименование – механический цех (гаражи). Составные части и принадлежности: литер А1/кн – механический цех (гаражи), литер а – асфальтобетонное покрытие, площадь – 1098,8 кв. м. Начальная цена продажи – 70 740,00 бел. руб., задаток – 7 074,00 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.

Лот № 4. Капитальное строение с инвентарным номером 500/С-53332 (назначение – здание административно-хозяйственное; наименование –

РУП «ТОРГОВЫЙ ДОМ «ВОСТОЧНЫЙ»
 извещает о проведении 26.09.2023 открытого аукциона по продаже недвижимого имущества, изъятого арестованного или обращенного в доход государства

- Минский район, Колодчинский с/с, аг. Колодищи, ул. Севилоская, 21.** Начальная цена продажи – 120 204,00 бел. руб., задаток – 12 020,00 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.
- Лот № 6.** Капитальное строение с инвентарным номером 611/С-37775 (назначение – здание специализированных складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ; наименование – материальный склад), площадью 207,7 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 620450100001000191 по адресу: Минская область, Березинский район, г. Березино, ул. Мухоморова, 62/52. Составные части и принадлежности: одноэтажное бревенчатое здание материального склада А/д. Начальная цена продажи – 9 504, 00 бел. руб., задаток – 950,40 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.
- Лот № 7.** Изолированное помещение, инвентарный номер 700/D-159643, назначение: административное помещение, наименование: административное помещение, расположенное по адресу: г. Могилев, ул. Кутепова, 28Г-1. Двухэтажное административное помещение, 1977 г. п. (год реконструкции 2019), общая площадь – 930,5 кв. м. Право хозяйственного ведения: РТУП «Белорусское речное пароходство», УНП 400071046. Расположено на земельном участке с кадастровым номером № 740100000005005426, площадью – 0,3962 га. Целевое назначение – земельный участок для обслуживания здания административного корпуса. Начальная цена продажи – 419 040,00 бел. руб., задаток – 41 904,00 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.
- Лот № 8.** Изолированное помещение с инвентарным номером 500/D-164507, расположенное по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Пушкина, 11, площадью – 16,0 кв. м, назначение – административное помещение, наименование – административное помещение. Начальная цена продажи – 23 932,80 бел. руб., задаток – 2 393,28 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.
- Лот № 9.** Машино-место с инвентарным номером 500/D-798801013, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Максима Богдановича, 52Г/Г-63, площадью 13,4 кв. м. Назначение – машино-место, наименование – машино-место. Начальная цена продажи – 19 958,40 бел. руб., задаток – 1 995,84 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.
- Лот № 10.** Машино-место с инвентарным номером 500/D-798801014, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Максима Богдановича, 52Г/Г-64, площадью 13,3 кв. м. Назначение – машино-место, наименование – машино-место. Начальная цена продажи – 19 958,40 бел. руб., задаток – 1 995,84 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.

УСЛОВИЯ
 1. Победитель аукциона либо в случае если заявлен на участие в аукционе подано только одним участником, и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) процентов (далее – Претендент на покупку), не позднее 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона на основании счета-фактуры возмещает затраты на организацию и проведение аукциона и оплачивает стоимость приобретенного объекта не позднее 20 (двадцати) рабочих дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.
 2. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для победителя аукциона. Организация и проведение аукциона осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.

3. Порядок проведения аукциона, в том числе об оформлении участия в аукционе, указан на сайте konfiskat.by в разделе «Недвижимость».

Аукцион состоится 26.09.2023 в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. Уручская, 27, актовый зал.

Заявление на участие с приложением необходимых документов, в том числе документа, подтверждающего внесение суммы задатка (задатков) с отметки банка, принимается по адресу: г. Минск, ул. Уручская, 27, рабочие дни: пн. – чт. – с 09.00 до 13.00, с 14.00 до 17.00, пт. – с 09.00 до 13.00, пн. до 15.00.
 Окончание приема заявлений – 22.09.2023 в 15.00.

Задаток перечисляется на расчетный банковский счет Организатора аукциона: р/с BY53 АКBB 3012 0134 7111 1500 0000, БИК АКBBVY2X, ОАО «АСБ Беларусбанк» ЦБВ № 514, г. Минск, ул. Сурганова, 47а, получатель – РТУП «Торговый дом «Восточный», УНП 101127633, ОКПО 37411910. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже капитального строения (изолированного помещения), Лот № ____, проводимом 26 сентября 2023 года.
 Лот может быть снят с аукциона Организатором по письменному указанию Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь в любое время до объявления его проданным.
 Контакты организатора аукциона: +375 44 763 62 63; +375 17 395 95 21.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ

**Унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП»
07 сентября 2023 в 14.00**

проводит повторные торги по продаже следующих объектов

№ л/п	Наименование основных средств	Инвентарный номер	Дата ввода в эксплуатацию	Начальная цена продажи снижена на 25% и составляет с учетом НДС 20%, белорусских рублей	Задаток, белорусских рублей
Лот № 1	Диспетчерский пункт к транспортному цеху, инв. № кап. стр. 730/С-314 в том числе			3 033,00 (три тысячи тридцать три рубля 00 копеек)	303,30 (триста три рубля 30 копеек)
	Здание диспетчерского пункта к транспортному цеху, инв. № кап. стр. 730/С-314	110045	01.12.1971		
Лот № 4	Пристройка (тамбур диспетчерской), инв. № кап. стр. 730/С-314, г. Кричев	110167	01.12.2007		
	ЖД пути, инв. № кап. стр. 730/С-13280, г. Кричев, ул. Зеленая (часть объекта) в том числе:	220030	01.12.1948	143 408,71 (сто сорок три тысячи четыреста восемьдесят семь копеек)	14 340,87 (четырнадцать тысяч триста сорок рублей 87 копеек)
	путь № 1 ходовой				
	путь № 3 выставочно-сортировочный				
лот № 6	Котёл стальной твердотопливный бытовой КСТБ-30	445457	01.10.2012	1080,00 (одна тысяча восемьдесят рублей 00 копеек)	108,00 (сто восемьдесят рублей 00 копеек)

Собственный имущества: открытое акционерное общество «Кричевенношифер», 213493, Республика Беларусь, Могилевская область, Кричевский р-н, Краснопольский с/с, 2, АБК в районе месторождения «Каменка», тел. +375224120909, тел. для осмотра объектов продажи +375224120914.

Организатор торгов: унитарное предприятие по оказанию услуг «Могилевское отделение Белорусской торгово-промышленной палаты», г. Могилев, ул. Цюлковского, 1. www.mogilev.cci.by

Место проведения торгов: г. Могилев, ул. Цюлковского, 1, к. 112, унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».

Лоты №№ 1, 4, 6 продаются без условий на торгах в форме открытого аукциона с применением метода повышения начальной цены, с шагом 5 (пять) процентов от предыдущей названной аукционистом цены. Победителем торгов признается участник, предложивший наибольшую цену.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, представляющие организатора торгов, в сроки, указанные в извещении, следующие документы: заявление на участие в торгах; копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); доверенность представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо утверждает его руководителем); заявление о ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения торгов; согласие о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения торгов (в двух экземплярах); копии платежного поручения о внесении задатка, заверенную банком.

Задаток перечисляется на расчетный счет унитарного предприятия «Могилевское отделение БелТПП» р/с № BY55PJCB3012 301857100000933 в «Приорбанк» ОАО, ЦЕУ 300 г. Могилев, БИС: PJCBBY2X, УНП 700016628, физическим лицам – предъявлять паспорт; иные документы в соответствии с Положением о порядке организации и проведения торгов по продаже объектов, находящихся в собственности юридических лиц и индивидуальных предпринимателей Республики Беларусь, организующим унитарным предприятием «Могилевское отделение Белорусской торгово-промышленной палаты».

Условия регистрации, участия в торгах размещены на интернет-сайте продавца по адресу: www.mogilev.cci.by.

Срок заключения договора купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) – в течение 10 календарных дней после проведения торгов.

Срок оплаты предмета торгов на условиях заключенного договора купли-продажи.

Торги состоятся в 07 сентября 2023 г. в 14.00 по адресу: г. Могилев, ул. Цюлковского, 1, к. 112, унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».

Срок подачи заявления: с момента выхода публикации настоящего извещения в рабочие дни с 9.00 до 12.00 и с 14.00 до 15.00 по адресу: г. Могилев, ул. Цюлковского, 1, к. 112. Последний срок подачи заявления – **06 сентября 2023 г. до 12.00.**

Регистрация участников торгов **07 сентября 2023 г. с 13.30 до 14.00** по адресу: г. Могилев, ул. Цюлковского, к. 112, унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».

Телефоны для справок: (0222) 778032, +375 33 607 08 05 (А1) – Жилина Ольга Александровна.

• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, пр-т Машерова, 29
Предмет аукциона: КАФЕ (ПОМЕЩЕНИЕ ОБЩЕСТВЕННОГО ПИТАНИЯ) общей площадью 114,4 кв. м, инв. номер 200/D-193667, по адресу: г. Витебск, ул. Ленина, 22 – 14. Начальная цена с НДС 20% – 291 600,00 бел. руб.	
Обременение по лоту: ограничения (обременения) прав на недвижимое имущество, установленные в связи с присвоением ему статуса памятника историко-культурного наследия. Новый собственник материальной историко-культурной ценности обязан в течение тридцати календарных дней со дня приобретения права собственности подписать охранные обязательства. Невыполнение этого требования является основанием для признания сделки недействительной	
Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBYU2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»	
Срок заключения договора купли-продажи: не позднее 10 рабочих дней после проведения аукциона. Срок оплаты: не позднее 10 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи.	
Передача предмета аукциона: не позднее 5 рабочих дней после полной оплаты покупателем стоимости предмета аукциона	
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by. Победителю аукциона (единственному участнику аукциона) обратиться за государственной регистрацией перехода прав на недвижимое имущество после передачи им имущества в установленном порядке. Расходы, связанные с организацией и проведением торгов, заключением (удостоверением) договора купли-продажи, в том числе оплатой государственной пошлины, государственной регистрацией договора и перехода права собственности на недвижимое имущество, а также с удостоверением сделки, включая оплату государственной пошлины, несет победитель аукциона (единственный участник аукциона), заключивший договор купли-продажи	
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия	
Дата и время проведения аукциона	25.09.2023 в 14.30 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Дата и время окончания приема документов	22.09.2023 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Контактные данные	Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «МГЦН» 22 сентября 2023 года проводит открытый аукцион № 5-АЧ по продаже права заключения договоров аренды недвижимого имущества, находящегося в частной собственности (далее – имущество)

№ предмета аукциона	Местонахождение имущества	Площадь (кв. м)	Коэффициент к базовой ставке арендной платы или размер арендной платы	Начальная цена права заключения договора аренды имущества/ сумма задатка (руб.)	Целевое использование имущества	Наименование имущества, его характеристика, необходимые условия аренды и иные сведения
Арендодатель – ОАО «ДОРОРС», тел. 8017 240-62-06						
1	г. Минск, ул. Кирова, 2-3Н	124,0	3,0	523,90	Для размещения административного помещения, склада, общественного питания, сферы услуг, розничной торговли продовольственными и (или) непродовольственными товарами	Изолированное помещение. Имеется электроснабжение, водоснабжение, естественное освещение, канализация, отдельный вход. Дополнительные характеристики в части предлагаемого в аренду имущества указаны в техническом паспорте на данный объект. Имеющаяся разрешенная мощность сети электроснабжения – 4 кВт. Срок аренды – 3 года
Арендодатель – ОАО «Полиграфкомбинат им. Я. Коласа», тел.: +37517 270-06-53, +37529 564-63-44						
2	г. Минск, ул. Корженевского, 20/8	119,8	1,5 (при применении понижающих коэффициентов – 3,0)	506,16	Под офис, торговый объект, оказание услуг, иные цели, возможные на данном объекте (по согласованию с арендодателем с учетом требований санитарных и противопожарных норм)	Помещение на 1-м этаже, отдельный вход с улицы, санузел, центральное отопление, естественное освещение, необходимость текущего ремонта, разработка арендатором проекта на электроснабжение для последующего оформления в качестве субобъекта арендодателя в филиале «Энергосбыт»; необходимость регистрации в ЦРП «Водосбыт» как потребителя хозяйственной воды. Срок аренды – 5 лет

Организатор аукциона – государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 10, тел. +375 (17) 360 42 22.

Форма торгов – открытый аукцион на повышение начальной цены.

Аукцион состоится **22 сентября 2023 г. в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7 (зал аукциона).

Примем документы и консультации по вопросам участия в аукционе с **08 августа 2023 г. по 19 сентября 2023 г. включительно** в рабочие дни с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.00) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. Заявления на участие в аукционе, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Ответственность за достоверность сведений, указанных в документах, представленных для участия в аукционе, несут лица, их подавшие.

Порядок оформления участия в аукционе:

К участию в аукционе допускаются юридические или физические лица, в том числе индивидуальные предприниматели, внесшие в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на указанный текущий (расчетный) банковский счет сумму задатка, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявления на участие в торгах с приложением всех необходимых документов, заключившие с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (далее – соглашение), зарегистрированные в журнале регистрации заявлений. Лицу, допущенному к участию в аукционе, организатор аукциона выдает билет участника аукциона, в котором указывается порядковый номер, под которым данное лицо зарегистрировано.

Для участия в аукционе лица, желающие участвовать в нем, подают организатору заявления на участие в аукционе с приложением следующих документов:

- документ, подтверждающий внесение суммы задатка на расчетный счет BY15 BELB 3012 0190 3985 8 300 1001 в ЦЕУ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК BELBYU2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, кодификатор назначения платежа – 49091. **Назначение платежа – задаток для участия в аукционе № 5-АЧ по предмету аукциона № ___.** Сумма задатка соответствует начальной цене предмета торгов;
- копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования – для юридических лиц или индивидуальных предпринимателей Республики Беларусь;
- копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения – для иностранных юридических лиц.

При подаче заявления на участие в аукционе:

физическое лицо, в том числе индивидуальный предприниматель, желающие участвовать в аукционе, предъявляют документ, удостоверяющий личность; представитель лица, желающего участвовать в аукционе, предъявляет: документ, удостоверяющий личность; доверенность, за исключением случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем; документ, подтверждающий полномочия руководителя юридического лица (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенную выписку из решения общего собрания, или иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы, подтверждающие полномочия); – если юридическое лицо представляет его руководителем.

Документы, составленные на иностранном языке, должны представляться (предъявляться) с переводом на белорусский или русский язык (верность перевода и подлинность подписи переводчика должны быть засвидетельствованы нотариально).

Порядок определения победителя аукциона:

Аукцион проводится в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже права заключения договоров аренды недвижимого имущества, находящегося в частной собственности, утвержденным организатором аукциона (далее – Порядок). Перед началом аукциона организатор аукциона проводит заключительную регистрацию лиц, допущенных к участию в аукционе. Заключительная регистрация представляет собой замену организатором аукциона билетов участников аукциона на аукционные номера, под которыми участники аукциона будут участвовать в аукционе. После проведения аукциона участники аукциона обязаны вернуть эти номера организатору аукциона. Аукцион проводит аукционист, определяемый организатором аукциона. Аукцион начинается с оглашения аукционистом правил проведения аукциона, шага аукциона. Шаг аукциона устанавливается аукционистом в пределах от 5 до 15 процентов от предыдущей цены предмета аукциона, названного аукционистом. Аукцион начинается с объявления аукционистом наименования, места нахождения, краткой характеристики недвижимого имущества, право заключения договора аренды которого выставляется на аукцион, начальной цены, срока, на который будет заключен договор аренды. После оглашения данной информации аукционист в соответствии с шагом аукциона объявляет первую цену предмета аукциона. Не допускается продажа предмета аукциона по начальной цене. Аукцион продолжается до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер поднимет только один участник аукциона. Аукционист трижды называет цену, по которой продан предмет аукциона, и объявляет о продаже данного предмета аукциона, а также сообщает номер участника аукциона, выигравшего аукцион (далее – победитель аукциона). Если заявление на участие в аукционе подано только одним участником, либо для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов, а такой участник признается лицом, приравненным к победителю аукциона. Обязанности победителя аукциона (лица, приравненного к победителю аукциона): подписать протокол о результатах проведения аукциона в день его проведения; в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона в установленном порядке перечислить на текущий (расчетный) счет арендодателя сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка; в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение (информация о затратах доводится до сведения участников перед началом аукциона); в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона заключить с арендодателем договор аренды имущества.

Размер штрафа, уплачиваемого участником аукциона и (или) его победителем (приравненным к нему лицом) в случаях, предусмотренных законодательством и соглашением, составляет 99 (девяносто девять) базовых величин на дату проведения аукциона.

Дополнительная информация: возможность осмотра имущества, право заключения договора аренды которого выставлено на аукцион, обеспечивается арендодателем; организатор аукциона настоятельно рекомендует лицам, желающим участвовать в аукционе, уточнить у арендодателя возможность использования объекта под планируемые виды деятельности (в том числе с учетом требований санитарных и противопожарных норм), размеры арендной платы и коммунальных платежей, а также ознакомиться с проектом договора аренды имущества;

организатор аукциона в течение 5 рабочих дней со дня его проведения возвращает участникам аукциона, за исключением случаев, предусмотренных Порядком, внесенные ими задатки (сумма задатка, внесенного победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона), засчитывается при оплате им стоимости предмета аукциона).

Телефоны для справок: отдел аукционов – +375 (17) 360 42 22, бухгалтерия – +375 (17) 366 36 58.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайте организатора аукциона – www.mgcn.by (раздел «Недвижимость в аренду»); Минского городского исполнительного комитета – www.minsk.gov.by (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА»). Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь – www.gki.gov.by (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА ИМУЩЕСТВА»).

Организатор аукциона настоятельно рекомендует лицам, желающим участвовать в аукционе, уточнить у арендодателя возможность использования объекта под планируемые виды деятельности (в том числе с учетом требований санитарных и противопожарных норм), размеры арендной платы и коммунальных платежей, а также ознакомиться с проектом договора аренды имущества;

организатор аукциона в течение 5 рабочих дней со дня его проведения возвращает участникам аукциона, за исключением случаев, предусмотренных Порядком, внесенные ими задатки (сумма задатка, внесенного победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона), засчитывается при оплате им стоимости предмета аукциона).

Телефоны для справок: отдел аукционов – +375 (17) 360 42 22, бухгалтерия – +375 (17) 366 36 58.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайте организатора аукциона – www.mgcn.by (раздел «Недвижимость в аренду»); Минского городского исполнительного комитета – www.minsk.gov.by (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА»). Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь – www.gki.gov.by (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА ИМУЩЕСТВА»).

Организатор аукциона настоятельно рекомендует лицам, желающим участвовать в аукционе, уточнить у арендодателя возможность использования объекта под планируемые виды деятельности (в том числе с учетом требований санитарных и противопожарных норм), размеры арендной платы и коммунальных платежей, а также ознакомиться с проектом договора аренды имущества;

организатор аукциона в течение 5 рабочих дней со дня его проведения возвращает участникам аукциона, за исключением случаев, предусмотренных Порядком, внесенные ими задатки (сумма задатка, внесенного победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона), засчитывается при оплате им стоимости предмета аукциона).

Телефоны для справок: отдел аукционов – +375 (17) 360 42 22, бухгалтерия – +375 (17) 366 36 58.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайте организатора аукциона – www.mgcn.by (раздел «Недвижимость в аренду»); Минского городского исполнительного комитета – www.minsk.gov.by (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА»). Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь – www.gki.gov.by (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА ИМУЩЕСТВА»).

Организатор аукциона настоятельно рекомендует лицам, желающим участвовать в аукционе, уточнить у арендодателя возможность использования объекта под планируемые виды деятельности (в том числе с учетом требований санитарных и противопожарных норм), размеры арендной платы и коммунальных платежей, а также ознакомиться с проектом договора аренды имущества;

организатор аукциона в течение 5 рабочих дней со дня его проведения возвращает участникам аукциона, за исключением случаев, предусмотренных Порядком, внесенные ими задатки (сумма задатка, внесенного победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона), засчитывается при оплате им стоимости предмета аукциона).

Телефоны для справок: отдел аукционов – +375 (17) 360 42 22, бухгалтерия – +375 (17) 366 36 58.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайте организатора аукциона – www.mgcn.by (раздел «Недвижимость в аренду»); Минского городского исполнительного комитета – www.minsk.gov.by (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА»). Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь – www.gki.gov.by (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА ИМУЩЕСТВА»).

Организатор аукциона настоятельно рекомендует лицам, желающим участвовать в аукционе, уточнить у арендодателя возможность использования объекта под планируемые виды деятельности (в том числе с учетом требований санитарных и противопожарных норм), размеры арендной платы и коммунальных платежей, а также ознакомиться с проектом договора аренды имущества;

организатор аукциона в течение 5 рабочих дней со дня его проведения возвращает участникам аукциона, за исключением случаев, предусмотренных Порядком, внесенные ими задатки (сумма задатка, внесенного победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона), засчитывается при оплате им стоимости предмета аукциона).

Телефоны для справок: отдел аукционов – +375 (17) 360 42 22, бухгалтерия – +375 (17) 366 36 58.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайте организатора аукциона – www.mgcn.by (раздел «Недвижимость в аренду»); Минского городского исполнительного комитета – www.minsk.gov.by (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА»). Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь – www.gki.gov.by (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА ИМУЩЕСТВА»).

Организатор аукциона настоятельно рекомендует лицам, желающим участвовать в аукционе, уточнить у арендодателя возможность использования объекта под планируемые виды деятельности (в том числе с учетом требований санитарных и противопожарных норм), размеры арендной платы и коммунальных платежей, а также ознакомиться с проектом договора аренды имущества;

Спорт-тайм

БЕЛАРУСКІЯ БАРЦЫ — ЧЭМПІЁНЫ СВЕТУ

У традыцыйным аглядзе «Звядзі» расказваем самым цікавым спартыўным навінам

ГЕРОІ ТЫДНЯ. Беларускія барцы выступілі на маладзёжным чэмпіянаце свету. У сталіцы Ірданіі Амане нашы спартсмены выступілі пад нейтральным сцягам, але гэта не перашкодзіла ім заваяваць пяць медалёў. Чэмпіёнам свету стаў Абубакар Хаслаханавіч, які выступае ў вагавой катэгорыі да 97 кг. Арына Мартынава (55 кг) таксама стала чэмпіёнкай свету. Алеся Гетманова заваявала «серабро» ў катэгорыі да 59 кг. Бронзавымі медалістамі турніру сталі Ксенія Цярэня (да 65 кг) і Алеся Шаўчук (да 68 кг).

Фота БелТА

ТУРНІР ТЫДНЯ. На кортах «Палова-Арэны» вызначыліся пераможцы адкрытага чэмпіянату Беларусі па баскетболе 3х3. У мужчын чэмпіёнам стала каманда «Беларусь-Свіцязь», за якую выступалі Ілья Мілашэўскі, Кірыл Васкаўцоў, Іван Балдуеў і Данііл Коска. На другой пазіцыі маскоўскі клуб «MAI-MBA», на трэцім месцы спартсмены з баскетбольнага клуба «МІНСК». У спаборніцтвах жанчын перамаглі спартсменкі каманды «Беларусь-Прынямонне» Ульяна Скіба, Анастасія Бабака, Ганна Лапа і Лізавета Шышлюк. «Серабро» заваявала «Беларусь-Дзіна», «бронзу» — «Беларусь-Нарач». Спецыяльны прызы атрымалі самыя дзейсныя гульні турніру Яна Макуца і Аляксей Навойчык.

Таксама адбыліся паяднікі 4-га тура нацыянальнай лігі «Palova-2023». У самай масавай групе камандаў —

«Агульная» — у мужчын перамог Рат Тэат, у жанчын — «Перадапошні танец». У спаборніцтвах інвалідаў-калясачнікаў «Мабільны баскетбол» пераможцамі сталі прадстаўнікі мінскага Рэабілітацыйна-спартыўнага клуба інвалідаў Валянін Сцеж, Ігар Казлоўскі, Максім Яроцкі.

ПЕРАМОГІ ТЫДНЯ. На базе Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта фізічнай культуры завяршыўся фінальны этап Кубка Паўла Ляднёва па сучасным пяціборстве. У другі раз турнір аб'яднаў наймацнейшых беларускіх і расійскіх пяціборцаў. Першы і трэці этапы былі праведзены ў сакавіку і ліпені ў Маскве, другі адбыўся ў маі ў Мінску. Беларускае стаціца прыняла і фінал Кубка.

У жаночых спаборніцтвах увесце п'едэстал занялі беларускія спартсменкі. Пераможцай стала Марыя Гнедчык. На другім месцы — Анастасія Малашонка, трэці вынік паказала Ірына Прасянецца. У мужчынскім фінале спаборніцтваў чэмпіёнам стаў

беларус Ілья Палазкоў, на другім месцы — Ягор Грамадскі. Трэцяе месца заняў яшчэ адзін беларус Яўген Арал.

НЯЎДАЧА ТЫДНЯ. Хакеісты мінскага «Дынама» прадаўжаюць падрыхтоўку да новага сезона Кантынентальнай хакейнай лігі. У суботу «зубры» на лёдзе сталічнай «Алімпік-Арэны» сустрэліся з маскоўскім ЦСКА. Таварыская сустрэча скончылася паражэннем мінчан з вынікам 2:3. Раней падапечны Дзмітрый Квартальнава правялі тры таварыскія матчы ў перыяд з 31 ліпеня да 8 жніўня, дзе абыгралі «Адмірал» з Уладзівастока (3:1) і магнітагорскі «Металург» (6:3), а таксама пацярпелі паражэнне ад новасібірскай «Сібіры» (2:3). Далей «Дынама» чакае яшчэ адзін паядынак супраць «Адмірала», які пройдзе ў Мінску 26 жніўня.

ПОСПЕХ ТЫДНЯ. Беларускі велогоншчык Яўген Каралёк стаў пераможцам шматдзённай гонкі «Тур Беларусі». Заклучны этап, у якім, акрамя беларусаў, выступалі веласіпедысты з Францыі, Марока, Філіпін, ААЭ і Расіі, прайшоў у Наваградку. Другое выніковае месца заняў Яўген Собаль, на трэцім пазіцыі Кірыл Кавалёў. У жанчын чэмпіёнкай Беларусі стала Ганна Церах, «серабро» заваявала Анастасія Кіпцікава, «бронза» ў Ірыны Чуянкавай.

Валерыя СЦЯЦКО.

СЁННЯ

Месяц
Маладзік 16 жніўня.
Месяц у сузор'і
Скарпіёна.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	5.59	20.24	14.25
Віцебск	5.46	20.17	14.31
Магілёў	5.50	20.14	14.24
Гомель	5.50	20.07	14.17
Гродна	6.15	20.39	14.24
Брэст	6.12	20.35	14.23

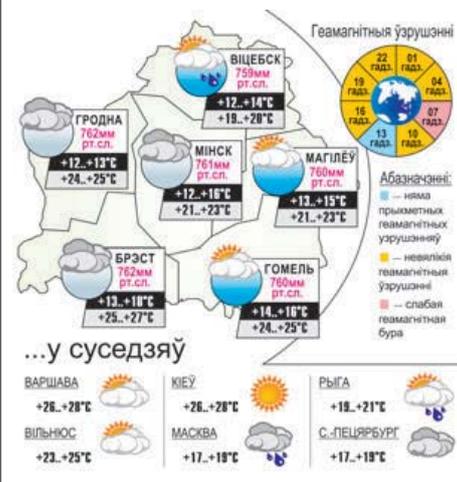
Імяніны

Пр. Марыі, Антона, Дзмітрыя, Івана, Мацвея, Пятра, Юльяна, Якава, К. Марыі, Цімафея, Цэзара.

Фота Анатолія КЛЕШЧУКА

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

22 ЖНІЎНЯ

1861 год — нарадзіўся Ігнат Цярэньевіч Буйніцкі, беларускі акцёр, рэжысёр, тэатральны дзеяч.

Заснавальнік Беларускага нацыянальнага прафесійнага тэатра. Арганізатар і кіраўнік Першай беларускай трупы Ігната Буйніцкага (1907—1913). Ініцыятар арганізацыі Першага таварыства беларускай драмы і камедыі (1917). Адзін з першых ініцыятараў беларускіх вечарынак, якія з 1905-га сістэматычна ладзіў у фальварку Палеваці і вёсцы Празарокі Глыбоцкага раёна. Удзяляў вялікую ўвагу мясцовым аматарам тэатра, садзейнічаючы ўздыму аматарскага тэатральнага руху ў Беларусі. Пастаноўшчык большасці спектакляў Першай беларускай трупы. Кіраваў тэатрам, падтрымліваў яго матэрыяльна за кошт прыбытку са свайго маёнтка. З тэатрам ездзіў па Беларусі і за яе межамі. Першы ў Беларусі звярнуў увагу на эстэтычныя магчымасці Беларускага народнага танца, узяўшы яго да ўзроўню высокага мастацтва. Вывучаў песні і танцы, збіраў узоры народнага адзення, арнаменту.

1903 год — нарадзіўся кіраўніком антыфашысцкага падполля і партызанскага руху на тэрыторыі Віцебскай вобласці ў гады Вялікай Айчыннай вайны.

1921 год — Саўнаркамам БССР было прынята палажэнне аб Народным камісарыяце замежных спраў БССР. На чале наркамата стаў старшыня СНК БССР Аляксандр Чарвякоў.

1923 год — нарадзіўся Уладзімір Дзмітрыевіч Станкевіч, рэжысёр, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі.

1943 год — нарадзілася Таісія Іванаўна Белічэнка, беларускі рэжысёр.

1864 год — была падпісана Жэнеўская канвенцыя аб паляпшэнні долі параненых і хворых у дзеючых арміях — першы ў гісторыі пастаанна дзеючы шматбаковы дагавор, які заклаў асновы сучаснага гуманітарнага права.

1904 год — нарадзіўся Дэн Сяупін, палітычны і дзяржаўны дзеяч КНР. Аўтар дзяржаўных рэформаў 1970—1980-х гадоў у Кітаі. Член «васьмеркі бессмяротных», у якую ўваходзілі найбольш аўтарытэтыныя вэтэраны кітайскай рэвалюцыі.

1908 год — нарадзіўся Анры Карцье-Брэсан, славуты французскі фатограф, адзін з вядомых фатографуў XX стагоддзя, бацька фотарэпартажу і фотажурналістыкі, адзін з заснавальнікаў агенцтва «Магнум Фота».

П'ЕР БАМАРШЭ:

«Для дасягнення пастаўленай мэты дзелавая хватка патрэбна не менш, чым веды».

УСМІХНЕМСЯ

— Што вы робіце, калі настрой сапаваны?
— Ну што раблю... Рамантую!

— А які тэрмін вы як урач выкарыстоўваеце для сіндраму «сівізна ў баруду» — чорт у рабро?»
— Я гэта называю «перардынфарктны кабелізм».

Калі фотаальбом маленкі і тоненькі, а фатаграфія адна і страшная — гэта пашпарт!

